

GINGHARIANONG PAGKINABUHI

HARVESTIME INTERNATIONAL INSTITUTE

Kini nga kurso kabahin sa Harvestime International Institute, usa ka programa nga gide-sinyo aron sa pagsangkap sa mga magtotoo alang sa epektibo nga espirituhanong pag-ani.

Ang nag-unang mga tema sa pagbansay-bansay mao ang pagtudlo kon unsa ang gipanudlo ni Jesus, nga mikuha sa mga tawo nga mga mangingisda, mga maniningil sa buhis, ug uban pa, ug mibag-o kanila ngadto sa mapuslanong mga kristohanon nga moabot sa ilang katilingban uban sa Ebanghelyo nga adunay pagpakita ug gahum.

Kini nga manwal maoy usa ka kurso sa pipila ka mga modyuls sa kurikulum nga magapalihok sa mga magtotoo gikan sa paghanduraw ngadto sa pagpahimutang, pagpadaghan, pag-organisar, ug pagpalakaw aron sa pagkab-ot sa tumong sa pag-ebanghelyo.

© Harvestime International Institute

MGA KAUNDAN

Unsaon Paggamit Kini Nga Manwal	3
Mga Sugyot Sa Grupo nga Pagtuon	4
Pasiuna	5
Mga Tumong sa Kurso	7
1. Ang Dili-makita nga mga Gingharian	8
2. Hari sa mga Hari	17
3. Ang Gingharian: Kaniadto, Karon, ug sa Umaabot	35
4. Ang mga Yawi sa Gingharian	55
5. Gihinginlan sa Gingharian	70
6. Mga Sulondan ug mga Prinsipyo: Pasiuna	84
7. Ang Kultura sa Gingharian: Gingharianong mga Prinsipyo – Unang Bahin	96
8. Ang Kultura sa Gingharian: Gingharianong mga Prinsipyo – Ikaduhang Bahin	109
9. Ang Kultura sa Gingharian: Gingharianong mga Prinsipyo – Ikatulong Bahin	124
10. Gingharianong mga Samingay	132
11. Mga Embahador sa Gingharian	142
Mga Tubag sa Kinaugalingong mga Eksamen	155

UNSAON PAGGAMIT KINI NGA MANWAL

PORMAT SA MANWAL

Ang matag leksyon naglangkob sa:

Mga Tumong: Kini mao ang mga kalab-oton nga kinahanglang makab-ot pinaagi sa pagtuon sa kapitulo. Basaha una usa magsugod sa leksyon.

Sag-uluhong Bersikulo: Kini nga bersikulo nagpatigbabaw sa mga nag-unang konsepto sa kapitulo. Sag-uloha kini.

Hisgutan sa Kapitulo: Tun-i ang matag seksyon. Gamita ang inyong Biblia sa pagtan-aw sa bisan unsa nga pakisayran nga wala iimprinta sa manwal.

Kinaugalingong Eksamen: Kuhaa kini nga eksamen pagkatapos magatu-on sa kapitulo. Su layi sa pagtubag ang mga pangutana sa walay paggamit sa inyong Biblia o niini nga manwal. Sa diha nga kamo matapos na sa kinaugalingong eksamen, i-tsek ang inyong mga tubag diha sa tubag nga seksyon nga gihatag sa katapusan sa basahon.

Alang sa Dugang Pagtuon: Kini nga seksyon makatabang kaninyo nga mopadayon sa inyong pagtuon sa Pulong sa Dios, ipalambo ang inyong mga kahanas sa pagtuon, ug gamita ang inyong nakat-onan sa inyong kinabuhi ug ministryo.

Katapusang Eksaminasyon: Kon kamo nalista niini nga kurso para adunay grado, makada wat kamo ug katapusang eksaminasyon niini nga kurso. Sa pagtapos niini nga kurso, kinahanglan nga makompleto ninyo ang eksaminasyon ug ibalik kini alang sa grado ingon sa gisugo.

DUGANG MATERYALES NGA GIKINAHANGLAN

Kinahanglanon ninyo ang King James nga hubad sa Biblia.

MGA SUGYOT ALANG SA GRUPONG PAGTUON

UNANG PANAGTIGOM

Pagsugod: Sugdan sa pag-ampo ug magpaila-ila. Mag-inilhanay sa usag-usa ug itala ang mga estudyante.

Paghimo ug mga pamaagi alang sa Grupo: Seguradohon kon kinsa ang mogiya sa mga miting, ang panahon, dapit, ug mga petsa alang sa sunod pa nga mga sesyon.

Pagdayeg ug Pagsimba: Dapita ang presensya sa Balaang Espiritu sa inyong sesyon sa pagbansay.

Iapod-apod ang mga Manwal sa mga Estudyante: Ipaila ang titulo sa manwal, pormat, ug mga tumong sa kurso nga gihatag sa unang pipila ka mga pahina sa manwal.

Himoa ang Unang Buluhaton: Ipabasa sa mga estudyante ang mga kapitulo nga nakatuka ug ipakuha ang kinaugalingong eksamen sa dili pa ang sunod nga panagkita. Ang gidaghanon sa mga kapitulo nga ituka matag miting mag-agad sa gitag-on sa mga kapitulo, sa sulod niini, ug sa mga abilidad sa inyong grupo.

IKADUHA UG SA SUNOD PANG PANAGTIGOM

Pagsugod: Pag-ampo. Pag-abi-abi ug irehistro ang mga bag-ong estudyante ug iapod-apod sa kanila ang manwal. Kuhaa ang listahan sa mitambong. Tagai ug panahon sa pagdayeg ug pagsimba.

Balikan Pagtuon: Ipresentar ang usa ka mubo nga kinatibuk-an sa gitun-an sa naunang miting.

Leksyon: Hisguti ang matag seksyon sa kapitulo gamit ang mga **oluhan** nga adunay dagkong mga letra ingon nga latid sa usa ka pagtulun-an. Pangutan-a ang mga estudyante kon aduna bay mga pangutana o mga komentaryo sa ilang gitun-an. Iaplikar ang leksyon sa mga kinabuhi ug sa mga ministryo sa inyong mga estudyante.

Kinaugalingong eksamen: Balikan ang kinaugalingong eksamen sa mga estudyante nga na tapos. (Pahinumdom: Kon dili ninyo gusto nga ang mga estudyante adunay sumbanan sa mga tubag sa kinaugalingong eksamen, mahimong pilason ang mga panid sa tubag sa likod sa matag manwal.)

Alang sa Dugang Pagtuon: Mahimo nga buhaton kini nga mga proyekto sa usa ka grupo o sa indibiduwal nga basehan.

Katapusang Eksaminasyon: Kon kamo nalista niini nga kurso para adunay grado, makadawat kamo ug katapusang eksaminasyon niini nga kurso. Sa pagtapos niini nga kurso, kinaanglan nga makompleto ninyo ang eksaminasyon ug ibalik kini alang sa grado ingon sa gisugo.

Modyul: Pagpahimutang

Kurso: Ginghamianong Pagkinabuhi: Mga Sulondan ug mga Prinsipyo

PASIUNA

Ang tanan nga mga tawo nagpuyo sa usa ka natural nga ginghamian niini nga kalibutan. Sila nagpuyo sa usa ka ciudad o balangay nga maoy kabahin sa usa ka nasud. Kana nga nasud mao ang usa ka ginghamian sa kalibutan.

Dugang pa sa natural nga mga ginghamian niini nga kalibutan adunay duha ka espirituhanon nga mga ginghamian nga naglungtad. Ang matag tawo nga buhi maoy residente sa usa niining duha ka mga ginghamian: ang ginghamian ni Satanas o ang Ginghamian sa Dios.

Kini nga kurso mahitungod sa Ginghamian sa Dios. Kini nagpaila sa duha ka espirituhanon nga mga ginghamian, ang ilang mga magmamando, ug mga residente. Kini naghatag sa espirituhanon nga mga yawi alang sa pag-angkon sa dalan sa Ginghamian sa Dios ug nagpasidaan sa mga butang nga moresulta sa pagkasinalikway sa Ginghamian. Ang kaniadto, karon, ug ang umaabot niini nga Ginghamian gisusi, Ginghamianong mga sambingay gipatin-aw, ug ang mga sumbanan ug mga prinsipyo sa pagkinabuhi gihatagan ug gibug-aton.

Ngano nga ang pagtuon sa Ginghamian sa Dios importante?

Si Jesus misulti sa iyang mga sumusunod:

Ug kining Maayong Balita sa Ginghamian isangyaw diha sa tibook kalibutan alang sa usa ka pagpamatuod ngadto sa tanan nga mga nasud; ug unya moabot ang katapusan. (Mateo 24:14)

Sa dili pa si Jesus mobalik aron sa pagpabarug sa iyang Ginghamian diha sa iyang kaulahian nga porma, ang Maayong Balita sa Ginghamian kinahanglan nga mapakaylap sa tanang kana suran sa kalibutan.

Aron sa pagsangyaw sa Maayong Balita sa Ginghamian, kamo kinahanglan gayud nga maka sabot sa Ginghamian sa Dios. Sa dili pa kamo mahimong magbalantay sa mga yawi sa Ginghamian, kamo kinahanglan unang makasinati sa Ginghamian.

Sa nangagi, daghang pagtagad ang gibutang sa kinabuhi ug ministeryo sa Hari sa Ginghamian, si Jesu-Kristo, ug tinuod gayud kini. Apan dili igo ang gibug-aton nga gihatag sa Ebanghelyo sa Ginghamian. Si Jesus miingon sa relihiyosong mga pangulo sa iyang panahon:

Kay ginalukban ninyo ang Ginghamian sa Langit batok sa mga tawo: Kay kamo dili magasulod sa inyong kaugalingon, ug ang nagasulod dili ninyo pasudlon. (Mateo 23:13)

Kining Maayong Balita sa Ginharian maoy sentro nga katuyoan sa kinabuhi ni Kristo. Siya nagsugod sa iyang yutan-ong ministeryo pinaagi sa pagpahayag sa pag-abot sa Ginharian (Mateo 4:17). Siya mitapos sa iyang yutan-on nga ministeryo pinaagi sa pagsulti sa mga butang labut sa Ginharian (Buhat 1: 3). Sa taliwala sa sinugdanan ug katapusan sa iyang yutan-ong pagpangalagad, ang gibug-aton diha sa Ginharian:

Ug siya miingon kanila: Kinahanglan nga iwali ko ang ginharian sa Dios ngadto sa ubang mga ciudad usab; kay tungod niini gipaani ako. (Lucas 4:43)

Ang Ginharian sa Dios mao ang labing dako nga kabug-aton ni Jesus. Ang iyang mga pagtu lun-an ug mga sambingay nagtumbok sa ginharian. Ang iyang mga milagro usa ka demons-trasyon sa Ginharian sa Dios diha sa aksyon.

Ang hugpong sa mga pulong "Ginharian sa Dios" ug "Ginharian sa Langit" gigamit sa ka-pin sa 100 ka beses diha sa mga libro sa Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan. Kita gisultihan sa pagpangita pag-una sa Ginharian, sa pag-ampo alang niini, ug sa pagsangyaw niini. Kita gisultihan kon sa unsang paagi makasulod sa Ginharian ug gitudloan nga ang pagpuyo diha niini nagkinahanglan sa usa ka bag-o nga estilo sa kinabuhi.

Aron makasulod niini nga Ginharian, makapadayon sa pagpuyo, ug makatuman sa sugo sa pagsangyaw sa iyang Ebanghelyo sa kalibutan gikinahanglan nga makasabot sa mga prin-sipyo ug mga sumbanan sa Ginharian. Kini mao ang katuyoan niini nga kurso.

Apan adunay usa ka mas dako nga katuyoan kay sa pagsabot sa mga prinsipyo sa Ginha-rian. Kamo kinahanglan gayud nga molatas sa pagkasayud lamang sa Ginharian ngadto sa tinud-anay nga pagsinati ug paghimo niini nga sentro sa katuyoan sa inyong mga kinabuhi.

Ang mga tawo nangita sa kahulogan sa kinabuhi. Sila gusto ug usa ka hinungdan alang sa pag pakabuhi ug pagkamatay. Himoa nga ang Ginharian sa Dios maoy sentro sa inyong katuyo-an sa kinabuhi ug ministeryo. Kini maoy usa ka Ginharian nga dili matarug sa mga pwersa sa kaaway. Kini maoy usa ka walay katapusan nga hinungdan nga kamo makahimo sa pagha tag sa inyong kinatibuk-ang pag-unong.

MGA TUMONG SA CORSO

Sa pagkahuman niini nga kurso kamo makahimo sa:

- Pag-ila sa dili-makita nga espirituhanong mga gingharian.
- Pag-ila sa mga punoan sa dili-makita nga mga gingharian.
- Pag-ila sa mga residente sa dili-makita nga mga gingharian.
- Pagpasabot kon sa unsang paagi makasulod ngadto sa Ginharian sa Dios.
- Pagtingob sa kaniadto, karon, ug sa umaabot nga Ginharian sa Dios.
- Paglista sa mga sala nga nagpugong sa pagsulod sa Ginharian sa Dios.
- Pag-ila sa pagkamahinungdanon sa espirituhanon nga mga sulondan ug mga prinsipyo.
- Pagpakita ug pagsabot sa nag-unang mga prinsipyo sa Ginharian sa Dios.
- Pagpakita ug pagsabot sa mga sambingay sa Ginharian.
- Mahimong usa ka sinugo sa Ginharian sa Dios pinaagi sa pagpakaylap sa Maayong Balita sa Ginharian.
- Pagpadayon sa independente nga pagtuon sa Ginharian sa Dios.
- Pagpadayon sa independente nga pagtuon sa pagpangalagad ug mga pagtulun-an ni Jesu-Kristo.

KAPITULO 1

ANG DILI-MAKITA NGA MGA GINGHARIAN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpakita ug pagsabot sa mga natural ug espirituhanon nga mga kalibutan.
- Pagpatin-aw sa pulong nga "gingharian."
- Pag-ila sa duha ka espirituhanon nga mga ginghamarian.
- Pag-ila sa mga punoan sa espirituhanon nga mga ginghamarian.
- Pag-ila sa mga residente sa espirituhanon nga mga ginghamarian.
- Pagpatin-aw sa hugpong nga mga pulong "Ginghamarian ni Satanas."
- Pagpatin-aw sa hugpong nga mga pulong "Ginghamarian sa Dios."

SAG-ULOHONG B ERSIKULO:

Ug kining Maayong Balita sa Ginghamarian isangyaw diha sa tibook kalibutan alang sa usa ka pagpamatuod ngadto sa tanan nga mga nasud; ug unya moabot ang katapusan. (Mateo 24:14)

PASIUNA

Kini nga kapitulo mahitungod sa natural ug espirituhanon nga mga kalibutan. Ang natural nga kalibutan mao ang inyong makita, madungog, mahikap, o matilawan. Kini mao ang makita nga kalibutan sa inyong palibot.

Apan adunay lain nga kalibutan nga naglibot kaninyo diin kamo kabahin. Kini mao ang dili makita nga kalibutan nga gilangkuban sa duha ka espirituhanon nga mga ginghamarian. Niini nga kapitulo kamo makakat-on mahitungod sa espirituhanon nga mga ginghamarian, sa ilang mga punoan, ug mga residente. Kamo makakat-on sa Ginghamarian ni Satanas ug sa Ginghamarian sa Dios.

NATURAL UG ESPIRITUHANON

Ang tawo anaa sa duha ka mga kalibutan: Ang natural nga kalibutan ug ang espirituhanon nga kalibutan. Ang natural nga kalibutan mao kanang atong makita, mabati, mahikap, madungog, o matilawan. Kini mahikap ug makita. Ang yuta, nasud, lungsod o balangay diin kamo nagpuyo usa ka bahin sa natural nga kalibutan. Kamo nagpuyo sa usa ka natural nga Ginghamarian nga nahimutang sa usa sa makita nga mga kontinente sa kalibutan. Kamo makakita sa mga tawo nga kabahin sa inyong palibot. Kamo mahimong makig-estorya kanila. Kamo makasinati sa mga talan-awon, mga tunog, ug mga masimhot sa inyong palibot. Apan adunay lain nga kalibutan nga kamo nagpuyo. Ang kalibutan usa ka espirituhanon nga kalibutan. Kamo dili makakita niini sa inyong pisikal nga mga mata, apan kini sama ka tinuod sa natural nga kalibutan. Si Pablo naghigot niini nga bahin sa natural ug sa espirituhanon:

**Adunay lawas nga yutan-on, ug adunay usa ka espirituhanon nga lawas.
(I Mga Taga Corinto 15:40)**

Ang tanan nga mga tawo adunay usa ka natural nga lawas nga nagpuyo sa natural nga kalibutan. Apan ang tawo usab usa ka espirituhanon nga binuhat nga adunay walay katapusan nga kalag ug espiritu. Ang tawo adunay lawas, kalag, ug espiritu. Ang inyong espirituhanon nga pagkatawo (kalag ug espiritu) maoy kabahin sa espirituhanon nga kalibutan ingon nga ang inyong natural nga lawas maoy kabahin sa natural nga kalibutan.

DUHA KA ESPIRITUHANONG MGA GINGHARIAN

Adunay natural nga mga gingharian niini nga kalibutan. Ang natural nga gingharian usa ka teritoryo o mga tawo diin ang usa ka hari nagmando. Ang Biblia naghisgot sa mga gingharian sa kalibutan. Ang mga gingharian sa kalibutan sa karon ubos sa pagkontrolar ni Satanas:

Unya gidala na usab siya (Jesus) sa yawa ngadto sa usa ka bukid nga hataas uyamut, ug gipakita kaniya ang tanan nga mga gingharian sa kalibutan, ug ang ilang himaya;

Ug miingon kaniya: Ang tanan niini nga mga butang ihatag ko kanimo, kong ikaw mohapa ug mosimba kanako. (Mateo 4: 8-9)

Sa umaabot, ang tanan nga mga gingharian sa kalibutan mahimong mga gingharian sa Dios ug siya magahari sa ibabaw nila:

Ug ang ikapito nga manolonda mihuyop sa iyang trumpeta; ug dihay mga maku-sog nga tingog didto sa langit, nga nagaingon: Ang gingharian sa kalibutan nahimong mga gingharian sa atong Ginoo, ug sa iyang Kristo; ug siya magahari hangtud sa kahangturan. (Pinadayag 11:15)

Sa natural nga kalibutan ang usa ka hari mao ang labaw'ng hataas nga magmamando sa gingharian. Ang tanan nga mga teritoryo ug katawhan sa gingharian iyang mga sakop. Siya adunay gahum sa kinabuhi ug kamatayon sa iyang mga sakop.

Ang espirituhanon nga kalibutan gilangkuban sa duha ka espirituhanon nga gingharian, ang Gingharian ni Satanas ug ang Gingharian sa Dios. Ang Gingharian ni Satanas naglangkob kang Satanas, ang espirituhanon nga mga binuhat nga gitawag ug mga demonyo, ug ang tanan nga mga tawo nga nagpuyo diha sa sala ug nagrebelde sa Pulong sa Dios. Ang Gingharian sa Dios naglangkob sa Dios nga Amahan, si Jesu-Kristo, ug ang Espiritu Santo, espirituhanon nga mga binuhat nga gitawag nga mga manolonda, ug ang tanan nga mga tawo nga nagpuyo sa matarung nga pagkamasinugtanon sa Pulong sa Dios.

ANG GINGHARIAN SA DIOS

Adunay usa ka Gingharian sa Dios, apan kini gihulagway sa lahi nga mga paagi diha sa Kasulatan. Ang ekspresyon nga "Gingharian sa Langit" gigamit usab ingon nga usa ka ngalan alang sa gingharian sa Dios. Kini nga Gingharian susama sa Gingharian sa Amahan

(Mateo 26:29), ni Jesus (Pinadayag 1: 9), ni Jesu-Kristo (II Timoteo 4: 1), ni Kristo ug sa Dios (Taga-Efeso 5: 5), sa "atong Ginoo ug sa iyang Kristo" (Pinadayag 11:15), sa "atong Dios, ug sa gahum sa iyang Kristo" (Pinadayag 12:10), ug "sa Anak sa iyang gugma" (Colos 1:13). Kining tanang mga ngalan alang sa gingharian sa Dios. Alang sa yano nga katuyoan, ang nag-inusarang titulo nga "Gingharian sa Dios" maoy gigamit niini nga kurso.

Ang Gingharian sa Dios dili usa ka denominasyon. Ang mga denominasyon hinimo sa tawo nga mga organisasyon sa grupo sa mga simbahan. Sila natukod alang sa praktikal nga mga katuyoan sa organisasyon ug administrasyon. Ang mga denominasyon dagko nga mga organisasyon sa simbahan sama sa Baptist, Assembly of God, Methodist, Lutheran, ug uban pa.

Ang Biblia naghigot sa tinuod nga Simbahan nga dili usa ka denominasyon o rilihiyosong organisasyon. Ang tinuod nga Simbahan gilangkuban sa tanan nga mga tawo nga nahimong residente sa Gingharian sa Dios. Ang tinuod nga Simbahan mao ang tiningob nga espirituhanon nga lawas nga gitukod sa Dios diin ang Maayong Balita sa Gingharian mapakaylap ngadto sa mga nasud sa kalibutan. Kini nga Simbahan naglangkob sa tanan nga mga lalaki, mga babaye nga mga residente sa Gingharian sa Dios.

Ang Simbahan dili lamang mosangyaw ug motudlo sa Maayong Balita sa Gingharian, apan kini kinahanglan nga mohatag ug usa ka balansi nga modelo sa kinabuhi diha sa Gingharian sa Dios. Ang Simbahan kinahanglan molihok pinaagi sa Gingharianong mga sumbanan ug mga prinsipyo ug maipakita sa iyang estilo sa kinabuhi ang mga pagtulun-an sa iyang Hari, si Jesu-Kristo.

Ang Gingharian sa Dios naglungtad kaniadto, kini anaa sa karon, ug kini anaa sa umaabot, ang tanan sa lain-laing mga porma. Sa karon nga panahon sa natural nga kalibutan, ang gingharian sa Dios anaa sa tagsa-tagsa sa sulod sa matag lalaki, babaye, batang lalaki o babaye nga naghimo kang Jesus ingon nga Hari sa ilang mga kinabuhi. Sa umaabot, adunay usa ka aktuwal nga makita nga pagpadayag sa Gingharian sa Dios. Kamo makakat-on ug dugang pa mahitungod sa kaniadto, karon, ug sa umaabot sa Gingharian sa Dios sa ulahi niini nga kurso.

Tungod kay ang Gingharian sa Dios usa ka espirituhanon nga gingharian ug dili usa ka natural nga gingharian sa kalibutan, kini kinahanglan nga masabtan uban sa usa ka espirituhanon nga hunahuna:

Apan ang kinaiyanhon nga tawo nga kalibutanon dili magadawat sa mga butang sa Espiritu sa Dios: kay sila mga binuang ngadto kaniya; siya dili arang makaila kanila, kay sila pagatugkaron sa espirituhanong paagi. (I Mga Taga Corinto 2:14)

MGA MAGMAMANDO SA GINGHARIAN

Ang Gingharian ni Satanas gimandoan ni Satanas. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod kaniya ug sa iyang gingharian diha sa "alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga kapi tulo. Si Satanas sa orihinal usa ka maanindot nga anghel nga gilalang sa Dios ug kabahin sa Gingharian sa Dios, apan siya misulay sa pagkuha sa Gingharian sa Dios. Kamo makabasa mahitungod sa iyang pagrebelde sa Isaias 14: 12-17 ug Ezequiel 28: 12-19. Pipila sa mga manolonda miduyog kang Satanas niini nga pagrebelde ug ang tanan gipalayas gikan sa Gingharian sa Dios.

Sila naghimo sa ilang kaugalingon nga gingharian nga gitawag ug Ginghamarian ni Satanas. Ang Ginghamarian sa Dios gimandoan sa Trinidad sa Dios nga gilangkuban sa Amahan, sa Anak nga si Jesukristo, ug sa Espiritu Santo. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod sa punoan niini nga Ginghamarian diha sa Kapitulo Dos niini nga kurso.

MGA RESIDENTE SA MGA GINGHARIAN

Dugang pa sa mga punoan, adunay uban nga mga residente sa duha ka espirituhanon nga mga gingharian. Ang dautan nga mga espiritu nga gitawag ug mga demonyo mao ang mga residente sa Ginghamarian ni Satanas. Kini nga mga espiritu mosulod, mopaantus, mopugong, ug mogamit sa mga tawo nga iya sa gingharian ni Satanas. Sila nagdasig sa daghang dautan nga mga buhat nga gibuhat sa mga lalaki, ug mga babaye.

Sa dili pa matapos ang kalibutan, si Satanas mogamit sa duha ka espesyal nga espirituhanong mga binuhat sa iyang gingharian nga gitawag nga Antikristo ug ang Mini nga Propeta. Sila mahimong kabahin sa katapusan nga malinglahong plano ni Satanas sa pagpukan sa gingharian sa Dios. Ang Ginghamarian sa Dios usab adunay mga residente. Adunay mga anghel nga espirituhanon nga mga binuhat nga nag-alagad sa mga lalaki ug mga babaye nga kabahin sa Ginghamarian sa Dios. Maingon nga ang mga demonyo nagbuhat sa sugo ni Satanas sa kalibutan, ang mga manolonda nagbuhat sa kabubut-on sa Dios.

Bisan tuod nga ang mga anghel ug mga demonyo espirituhanon nga mga binuhat, sila magpa dayag sa ilang kaugalingon nga makita ug makasulti diha sa natural nga kalibutan sa angay nga panahon. Ang mga demonyo nga nagagamit sa lawas sa mga tawo mosulti ug mobuhat sa dautan nga mga paagi pinaagi kanila ug ang mga anghel usahay mopakita sa makita nga porma.

Dugang pa niining espirituhanon nga mga binuhat, ang tanan nga mga tawo nga buhi nga residente sa Ginghamarian ni Satanas o sa Ginghamarian sa Dios.

PAGSULOD NGADTO SA MGA GINGHARIAN

Usa sa mga sambingay nga gisulti ni Jesus nagpadayag nga ang tanan nga mga tawo mahimong kabahin sa Ginghamarian ni Satanas o sa Ginghamarian sa Dios. Si Jesus nagtandi sa kalibutan sa usa ka uma. Ang maayo nga binhi diha sa umahan mao ang mga anak sa gingharian sa Dios. Ang dili maayo nga binhi, nga miresulta sa pagtubo sa mga bunglayan (mga sagbot) ang mga anak sa dautan:

Ang uma mao ang kalibutan; ang maayong binhi mao ang mga anak sa gingharian; apan ang bunglayan mao ang mga anak sa dautan. (Mateo 13:38)

Ang mga tawo mosulod sa Ginghamarian ni Satanas pinaagi sa natural nga pagkatawo. Ang Biblia nagtudlo nga ang tanang mga tawo natawo sa sala. Kini nagpasabot nga sila adunay nag-unang kinaiyahan sa sala o "binhi" sa sala sa sulod. Ang ilang natural nga hilig mao ang pagbuhat sa dautan:

Ania karon, ako natawo sa kasal-anan; ug sa sala gipanamkon ako sa akong inahan. (Salmo 51: 5)

Busa, ingon nga pinaagi sa usa ka tawo (Adan) ang sala misulod sa kalibutan, ug ang kamatayon pinaagi sa sala; ug tungod niana ang kamatayon mikaylap sa tanang mga tawo, kay niana ang tanan nakasala.(Roma 5:12)

Kay ang tanan nakasala, ug nakabsan sa himaya sa Dios. (Roma 3:23)

Tungod kay kita natawo uban sa nag-unang kinaiyahan sa sala, kitang tanan sa usa ka higayon kabahin sa Ginghamarian ni Satanas. Ang kinatibuk-ang mensahe sa sinulat nga Pulong sa Dios, ang Balaan nga Biblia, mao ang hangyo ngadto sa tawo nga mobalhin gikan niining dautan nga Ginghamarian ni Satanas ngadto sa matarung nga Ginghamarian sa Dios.

Ang mga tawo natawo sa Ginghamarian ni Satanas pinaagi sa natural nga pagkatawo. Sila kinahanglan gayud nga matawo pag-usab ngadto sa Ginghamarian sa Dios pinaagi sa espirituhanon nga pagkatawo. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod niini sa Kapitulo 4, "*Mga Yawi Sa Ginghamarian.*"

Kadtong natawo pag-usab nag-ilis sa ilang pagpuyo gikan sa Ginghamarian ni Satanas ngadto sa Ginghamarian sa Dios. Sila nag-ilis sa ilang pagkamaunongon kang Satanas ngadto sa Dios. Sa diha nga sila mosulod ngadto sa Ginghamarian sa Dios sila kinahanglan gayud nga makakat-on sa mga prinsipyo nga nagdumala sa kinabuhi niini nga Ginghamarian. Kini sama sa pagkat-on sa estilo sa kinabuhi sa bag-o nga nasud nga inyong gilalanan. Kamo makakat-on ug dugang pa mahitungod niining importante nga mga prinsipyo sa uban nga mga leksyon niini nga kurso.

RELASYON TALI SA MGA GINGHARIAN

Gikan sa panahon sa pagrebelde ni Satanas, adunay espirituhanon nga pagpakiggubat nga misilaob taliwala sa mga Ginghamarian ni Satanas ug sa Ginghamarian sa Dios. Ang Biblia mao ang sinulat nga talaan sa gubat taliwala sa duha ka mga ginghamarian.

Kining espirituhanon nga mga pakiggubat nga gilunsad sa tibook kalibutan alang sa mga hunahuna, mga kalag ug mga espiritu sa katawhan. Si Satanas naningkamot sa pagbantay sa mga tawo nga binihag ngadto sa sala diha sa iyang ginghamarian. Pinaagi sa malimbongong mga pamaagi nga iyang giulog-ulog sa mga lalaki ug mga babaye sa pag-ambit sa mga tempo raryo nga mga kailibgon sa makasasala nga pagkinabuhi. Siya nagtumong alang sa mga pag bati sa kalag ug sa espiritu nga ang katungod iya sa Dios:

Ang kawatan (Satanas) moanhi, aron lamang sa pagpangawat, ug pagpatay, ug paglaglag: Ako (Si Jesus) mianhi aron sila makabaton ug kinabuhi, ug nga sila unta makabaton niini nga mas madagayaon gayud. (Juan 10:10)

Kini nga pakiggubat sa espirituhanon nga kalibutan magpadayon hangtud sa katapusan sa panahon ingon nga kita karon mahibalo niini. Ang espirituhanon nga pakiggubat maoy usa ka hilisgutan nga halalum nga ang tibook Harvestime International Institute adunay kurso nga, "*Espirituhanong Mga Estratihiya: Usa ka Manwal Sa Espirituhanong Pagpakiggubat,*" nga gigahin niini. Ang kurso nagtumong sa Ginghamarian ni Satanas, sa iyang mga estratihiya, ug espirituhanon nga mga taktika sa pagpildi sa mga pwersa sa dautan.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Unsa ang duha ka mga dibisyon nga gihimo sa I Corinto 15: 44-49?

3. Unsa ang duha ka dili-makita nga mga gingharian sa kalibutan karon?

4. Kinsa ang mga magmamando sa duha ka dili-makita nga mga gingharian?

5. Kinsa ang mga residente sa Gingharian ni Satanas?

6. Kinsa ang mga residente sa Gingharian sa Dios?

7. Unsa ang kalainan tali niining duha ka hugpong sa mga pulong: "Gingharian sa Dios" ug "Gingharian sa Langit"?

8. Ipatin-aw ang pulong nga "gingharian."

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Kini nga kurso gigahin sa pagtuon sa Ginghamarian sa Dios. Apan sama sa nakat-onan niini nga kapitulo, adunay lain nga dili-makita nga ginghamarian, ang espirituhanon nga Ginghamarian ni Satanas. Kini importante nga kamo makasabot sa espirituhanon nga mga ginghamarian.

Ang Harvestime International Institute nga kursong nag-ulohang "*Espirituhanong mga Estra tihya: Usa ka Manwal sa espirituhanon nga pagpakig gubat*" naghatag ug dugang nga impormasyon niini nga ginghamarian ug sa espirituhanon nga mga pamaagi sa pag-atubang kang Satanas. Pagbaton niini nga manwal ingon nga kauban niini nga kurso, "*Ginghamarianong Pag kinabuhi.*" alang sa mga katuyoan niini nga kurso, ang mosunod nga latid naghatag sa nag-unang mga impormasyon kang Satanas ug sa iyang ginghamarian.

ANG GINGHARIAN NI SATANAS

I. Magmamando sa Ginghamarian ni Satanas: Si Satanas

- A. Ang iyang gigikanan: Ang tanan nga mga binuhat gilalang sa Dios: Juan 1: 3; Colosas 1: 16-17
- B. Ang iyang kanhing himaya: Isaias 14: 12-15; Ezequiel 28: 12-17
- C. Ang iyang kanhing posisyon: Ezequiel 28:14
- D. Ang iyang pagkapukan: Ezequiel 28: 12-19
- E. Ang iyang mga ngalan:
 1. Dios niini nga kalibutan: II Mga Taga Corinto 4: 4
 2. Anghel sa kahayag: II Mga Taga Corinto 11:14
 3. Yawa: I Pedro 5: 8; Mateo 4: 1
 4. Satanas: Juan 13:27
 5. Lucifer: Isaias 14:12
 6. Dragon: Pinadayag 12: 3
 7. Bitin: Pinadayag 12: 9; 20: 2; II Mga Taga Corinto 11: 3; Genesis 3: 4, 14
 8. Kaaway: I Pedro 5: 8
 9. Dautan nga tawo: II Mga Taga Corinto 6:15
 10. Beelzebub: Mateo 12:24; Lucas 11:15; Mark 3:22
 11. Mamumuno: Juan 8:44
 12. Maninintal: Mateo 4: 3; I Mga Taga Tesalonica 3: 5
 13. Dinihogan nga Querubin: Ezequiel 28:14
 14. Maglalaglag: Pinadayag 9:11
 15. Maglilimbong: Pinadayag 12: 9; 20: 3
 16. Apollyon (Gregong pulong alang sa maglalaglag): Pinadayag 9:11
 17. Abaddon (Hebreohanon nga pulong alang sa tiglaglag nga anghel): Pinadayag 9:11
 18. Magmamando sa kangitngit: Efeso 6:12
 19. Angel sa kahiladman nga walay kinutuban; Pinadayag 9:11
 20. Kaaway: Mateo 13:39
 21. Prinsipe sa mga yawa: Mateo 12:24
 22. Bakakon, amahan sa mga bakak: Juan 8:44
 23. Hari sa Tiro: Ezequiel 28: 12-15
 24. Prinsipe sa kalibutan: Juan 12:31; 14:30; 16:11

25. Prinsipe sa gahum sa kahanginan: Efeso 2: 2
26. Espiritu nga nagapamuhad diha sa mga anak sa pagkadili-masinugtanon: Efeso 2: 2
27. Dautan: I Juan 5: 9
28. Nagangulob nga Lion: I Pedro 5: 8
29. Tig-akusa sa mga kaigsoonan: Pinadayag 12:10

F. Iyang mga kinaiya:

1. Intelihente ug malalangon: II Mga Taga Corinto 11: 3
2. Emosyonal: Pinadayag 12:17
3. Mabuotbuoton: II Timoteo 2:26
4. Mapahitas-on: I Timoteo 3: 6
5. Gamhanan: Taga-Efeso 2: 2
6. Malimbongon: Efeso 6:11
7. Mabangis ug mapintas: I Pedro 5: 8
8. Maliputon: II Mga Taga Corinto 11:14

G. Nahitala nga mga pulong ni Satanas:

1. Genesis 3: 1, 4, 5
2. Job 1: 7-12
3. Job 2: 1-6
4. Mateo 4: 1-11
5. Lucas 4: 1-13

II. Mga residente sa Ginharian ni Satanas: Ang demonyohanong mga espiritu

A. Si Satanas mao ang magmamando sa panon sa mga yawa: Mateo 12: 22-28

B. Ang ilang Sinugdanan: Pinadayag 12: 7-9; Judas 6

C. Ang ilang mga kinaiya:

1. Espiritu nga mga binuhad: Mateo 8:16; Lucas 10: 17,20
2. Mosulti: Marcos 5: 9, 12; Lucas 8:28; Mateo 8:31
3. Motuo: Santiago 2:19
4. Mogamit sa ilang kabubut-on: Lucas 8:32; 11:24
5. Mopakita'g salabutan: Marcos 1:24
6. Emosyonal: Lucas 8:28; Santiago 2:19
7. Makaila: Buhat 19:15
8. Labaw sa kinaiyahan nga kusog: Buhat 19:16; Marcos 5: 2,3
9. Labaw sa kinaiyahan nga presensya: Daniel 9: 21-23; 10: 10-14

D. Ang ilang estruktura:

1. Nagkahiusa: Mateo 12: 26,45; Lucas 8:30; Ako Timoteo 4: 1
2. Organizado nga mga pwersa: Lucas 8:30
3. Adunay mga ang-ang sa kadautan: Mateo 12: 43-45
4. Adunay organisadong gambalay: Efeso 1:21; 3:10; 6:12; Taga-Roma 8:38
5. Adunay lain-laing mga matang sa mga yawa: Mateo 10: 1; I Timoteo 4: 1

III. Mga residente sa Ginharian ni Satanas: Ang tanan nga mga tawo nga dili mga residente sa Ginharian sa Dios: Pinadayag 20:15; 21: 8

IV. Ang hawanan sa kalihokan ni Satanas ug sa mga demonyo:

A. Adunay dalan sa presensya sa Dios: Job 1: 6-7

B. Adunay dalan sa tibook nga yuta: Pinadayag 12:10

V. Mga Kalihokan ni Satanas ug sa mga demonyo:

Ang mga kalihokan ni Satanas ug sa mga demonyo gihisgutan nga detalyado sa Harvestime International Institute sa kurso nga nag-ulohang "*Espirituhanong mga Estratihiya: Usa ka Manwal Sa Espirituhanong Pagpakiggubat*" Sa patingob: Ang ilang mga kalihokan kanunay gitumong batok sa Dios, sa iyang mga katuyoan, ug sa iyang katawhan.

VI. Ang mga magtotoo adunay mas dako nga gahum kay ni Satanas ug sa iyang mga demonyo:

A. Mateo 10: 1; Marcos 6: 7; 9: 38; 16:17; Lucas 10:17; Buhat 5:16; 8: 7; 16: 16-18; 19:12

B. Pamaagi sa espirituhanon nga pagpakiggubat gihimo sa Harvestime International Institute sa kurso nga, "*Espirituhanong mga Estratihiya: Usa ka Manwal Sa Espirituhanong Pagpakiggubat.*"

Kini mao ang gamhanan nga espirituhanon nga mga sumbanan nga makatabang kaninyo sa paggamit sa inyong hustong awtoridad ibabaw sa Gingharian ni Satanas.

VII. Ang umaabot nga destinasyon sa Gingharian ni Satanas: Mateo 8: 29; 25: 41; II Pedro 2: 4; Judas 6; Pinadayag 12: 7-9; 20:10; I Juan 3: 8; Lucas 8:28; Mateo 25:41

KAPITULO 2

HARI SA MGA HARI

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa pulong nga "hari."
- Pag-ila kang Jesus ingon nga Hari sa Ginghamarian sa Dios.
- Pagpadayon sa dugang pagtuon sa kinabuhi ug ministryo ni Haring Jesus.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug siya magahari sa balay ni Jacob sa kahangturan; ug ang iyang Ginghamarian walay katapusan. (Lucas 1:33)

PASIUNA

Walay ginghamarian nga walay usa ka hari. Niini nga kapitulo kamo makakat-on mahitungod sa labing dako nga Hari nga naghari, ang Hari sa mga Hari, si Jesu-Kristo.

UNSA ANG USA KA HARI?

Ang usa ka hari maoy labaw'ng hataas nga magmamando sa usa ka nasud, tribo, o yuta. Ang pulong nga "labaw'ng hataas" nagpasabot nga siya adunay supremong gahum, labing taas nga awtoridad, ug adunay kagawasan gikan sa gawas nga pagkontrolar.

Sa mga panahon nga nangagi sa natural nga kalibutan adunay daghang mga hari ug mga gingharian. Sa yutan-ong ginghamarian ang hari nagpanag-iya sa tanan nga mga teritoryo sa ginghamarian, ug may awtoridad ibabaw sa tanan nga mga butang sa ginghamarian lakip na ang mga tawo.

Ang hari mohimo sa mga balaod sa ginghamarian ug ang mga residente sa ginghamarian motuman niini nga mga balaod. Ang hari adunay gahum ibabaw sa mga katawhan, lakip na ang gahum sa kinabuhi o kamatayon.

ANG HARI SA MGA HARI

Ang labing dako sa tanang mga hari mao ang Ginoo nga si Jesu-Kristo. Si Pablo naghigot kang Jesus ingon nga Hari sa mga Hari:

Nga sa iyang kaugalingong mga panahon magapadayag, kinsa ang dalayegon ug ang usa lamang nga Makagagahum, ang Hari sa mga hari, ug Ginoo sa mga ginoo. (1 Timoteo 6:15)

Ang libro sa Pinadayag nagtawag kaniya nga Hari sa mga hari:

... kay siya mao ang Ginoo sa mga ginoo, ug Hari sa mga hari...(Pinadayag 17:14)

**Ug sa iyang bisti ug diha sa iyang dapidapi ang usa ka ngalan nga nahisulat,
Hari sa mga hari, ug Ginoo sa mga ginoo. (Pinadayag 19:16)**

Si Jesus mao ang Hari sa mga hari, tungod kay siya nagahari sa usa ka Gingharian nga walay katapusan ug labaw'ng hataas. Ang Gingharian sa Dios dili gayud matapos. Kini dili gayud mapukan pinaagi sa rebolusyon. Walay laing magmamando nga mopuli sa Hari sa mga hari.

ANG PAGLUNGTAD NA DAAN SA HARI

Ang Biblia naghigot sa sugilanon sa Hari sa mga hari. Kabahin sa istorya mao ang asoy sa iyang kinabuhi ug sa ministryo sa yuta. Apan si Jesus naglungtad na sa wala pa ang iyang yutan-ong pagpangalagad. Inyong mabasa ang mahitungod sa iyang pagkaanaa uban sa Dios sa Juan 1: 1-18. (Niini nga tudling si Jesus gitawag sa "Ang Pulong.")

MGA TAGNA MAHITUNGOD SA HARI

Ang Daang Tugon naglangkob sa daghan nga mga panagna mahitungod sa Hari sa mga hari. Ang usa ka tagna mao ang usa ka diha-diha nga pulong gikan sa Dios nga nagpadayag sa mga butang mahitungod sa umaabot nga dili mahibaloan sa natural nga kaalam.

Kini nga mga panagna sa Daang Tugon nagpadayag kon giunsa, kanus-a, ug asa ang Hari ma tawo ug daghang mga detalye mahitungod sa iyang kinabuhi, pagpangalagad, kamatayon, ug pagkabanhaw. Ang Bag-ong Tugon mipakita kon giunsa ni Jesus pagtuman kini nga mga panagna.

(Usa ka detalyado nga listahan niini nga mga tagna ang gihatag sa Harvestime International Institute sa kurso nga nag-ulohang "*Mamugnaong Pagtuon sa Biblia nga mga Pamaagi*").

KALIWATAN SA HARI

Kamo makabasa sa kasaysayan sa kaliwatan sa Hari sa mga hari, si Jesus, sa Mateo 1: 1-17 ug Lucas 3: 23-38. Ang kaliwatan mosubay sa mga katigulangan ni Jesus pinaagi sa iyang yutan-ong amahan ug inahan. Apan hinumdumi, si Jesus mao gayud ang Anak sa Dios nga natawo sa ulay nga si Maria.

ANG PAGKATAWO SA HARI

Kamo makabasa mahitungod sa yutan-ong pagkatawo ni Haring Jesus sa Mateo 1 ug 2 ug Lucas 1 ug 2.

ANG MGA NGALAN SA HARI

Si Jesus gitawag sa daghang lain-laing mga ngalan, pipila mopakita sa iyang pangalagad ug katuyoan. Ang mosunod mao ang tanang mga ngalan ni Jesus, ang Hari sa mga Hari:

Adan, ang Ikaduha:	I Mga Taga Corinto 15: 45-47
Manlalaban:	I Juan 2: 1
Makagagahum sa ngatanan:	Pinadayag 1: 8
Alpha ug Omega:	Pinadayag 21: 6
Amen:	Pinadayag 3:14
Karaan sa mga Adlaw:	Daniel 7: 9
Manolonda sa iyang Presensya:	Isaias 63: 9
Dinihogan Labaw sa iyang mga kaubanan:	Salmo 45: 7
Apostol sa atong tinoohan:	Hebreohanon 3: 1
Bukton sa Ginoo:	Isaias 51: 9-10
Mag-uugmad ug Maghihingpit sa atong Pagtoo:	Hebreohanon 12: 2
Mag-uugmad sa Walay Katapusang Kaluwasan:	Hebreohanon 5: 9
Anak sa Dios:	I Juan 5:18
Hinigugma:	Efeso 1: 6
Magdudumala sa mga Kalag:	I Pedro 2:25
Bulahan ug Makagagahum sa ngatanan:	I Timoteo 6:15
Sanga, Ang:	Zacarias 3: 8
Sanga, Usa ka Matarung nga:	Jeremias 23: 5
Sanga sa pagkamatarung:	Jeremias 33:15
Saha sa gamut ni Isai:	Isaias 11: 1
Tinapay sa Kinabuhi:	Juan 6:35
Masidlak nga Bitoon sa Kabuntagon:	Pinadayag 22:16
Kapitan sa panon sa Ginoo:	Josue 5:15
Anak sa karpintero:	Mateo 13:55
Ulohang Bato sa pamag-ang:	I Pedro 2: 6
Labaw sa taliwala sa Napulo ka Libo:	Awit ni Solomon 5:10
Kristo, Ang:	Juan 1:41
Kristo ang Ginoo:	Lucas 2:11
Kristo Jesus atong Ginoo:	Taga-Roma 8:39
Kristo ang Gahum sa Dios:	I Mga Taga Corinto 1:24
Magtatambag:	Isaias 9: 6
Tugon sa katawhan:	Isaias 42: 6
Banagbanag sa Adlaw:	Lucas 1:78
Bitong Kabugwason:	II Pedro 1:19
Manluluwas:	Roma 11:26
Pultahan, Ang:	Juan 10: 9
Pinili:	Isaias 42: 1

Emmanuel:	Mateo 1:23 (RSV)
Kinabuhi nga Dayon:	1 Juan 5:20
Walay Katapusan nga Amahan:	Isaias 9: 6
Matinud-anon ug Matuod:	Pinadayag 19:11
Matinud-anon nga Saksi:	Pinadayag 1: 5
Unang Anak:	Hebreohanon 1: 6
Unang Natawo:	Salmo 89:27
Unang Natawo sa Daghang mga Kaigsoonan:	Taga-Roma 8:29
Unang Bunga:	I Mga Taga Corinto 15:23
Una ug Katapusan:	Pinadayag 22:13
Pundasyon nga gipahimutang sa Sion:	Isaias 28:16
Mahimayaong Ginoo:	Isaias 33:21
Ang Dios sa Israel:	Isaias 45:15
Ang Dios uban Kanato:	Mateo 1:23
Maayong Magbalantay:	Juan 10:11
Dakung Dios:	Tito 2:13
Daku ug Labaw'ng Sacerdote:	Hebreohanon 4:14
Ulo sa Lawas:	Colosas 1:18
Ulo sa tanan nga mga Butang:	Taga-Efeso 1:22
Pangulong bato sa pamag-ang:	Salmo 118: 22
Manununod sa tanang mga Butang:	Hebreohanon 1: 2
Iyang Dinihog:	Salmo 2: 2
Balaan sa Israel:	Isaias 41:14
Paglaum sa Himaya:	Colosas 1:27
Ako mao	Juan 8:58
Larawan sa Dili Makita nga Dios:	Colosas 1:15
Emmanuel:	Isaias 7:14
Si Jesu-Kristo atong Ginoo:	Roma 1: 3
Maghuhukom sa Israel:	Miqueas 5: 1
Hari sa Himaya:	Salmo 24: 7
Hari:	Zacarias 9: 9
Hari ibabaw sa tanan nga Yuta:	Zacarias 14: 9
Kordero sa Dios:	Juan 1:29
Kahayag sa Kalibutan:	Juan 8:12
Lirio sa kawalogan:	Awit ni Solomon 2: 1
Buhi nga tinapay:	Juan 6:51
Ginoong Dios nga Makagagahum	Pinadayag 4: 8
Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Kristo:	II Pedro 2:20
Ginoo sa tanan:	Buhat 10:36
Ginoo sa Atong Pagkamatarung:	Jeremias 23: 6
Ginoo, ang imong Manunubos;	Isaias 43:14
Gugma:	I Juan 4: 8

Tawo sa mga Kasub-anan:	Isaias 53: 3
Agalon:	Mateo 23:10
Mesias:	Daniel 9:25
Gamhanan nga Dios:	Isaias 9: 6
Makagagahum ni Jacob:	Isaias 60:16
Ang akong Manolonda:	Exodo 23: 20-23
Labing Balaan:	Daniel 9:24
Labing Gamhanan:	Salmo 45: 3
Nazareton:	Mateo 2:23
Maalamon nga Dios:	1 Timoteo 1:17
Ang atong pasko:	I Mga Taga Corinto 5: 7
Mananambal:	Lucas 4:23
Prinsipe sa Kalinaw:	Isaias 9: 6
Prinsipe sa mga Hari sa Yuta:	Pinadayag 1: 5
Propeta:	Deuteronomio 18: 15-18
Halad pasig-uli:	Taga-Roma 3:25
Rabbi:	Juan 1:49
Manunubos:	Isaias 59:20
Pagkabanhaw:	Juan 11:25
Matarung nga Alagad:	Isaias 53:11
Bato:	I Mga Taga Corinto 10: 4
Gamut ni Isai:	Isaias 11:10
Rosas sa Saron:	Awit ni Solomon 2: 1
Manluluwas sa Kalibutan:	1 Juan 4:14
Kaliwat ni David:	Juan 7:42
Binhi sa Babaye:	Genesis 3:15
Anak sa Ginoo:	Roma 1: 4
Anak sa Tawo:	Buhat 7:56
Anak nga lalaki ni Maria:	Marcos 6: 3
Anak sa Hataas Uyamut:	Lucas 1:32
Bitoon gikan kang Jacob:	Numeros 24:17
Bato:	Mateo 21:42
Adlaw sa Pagkamatarung:	Malaquias 4: 2
Sigurado nga Pundasyon:	Isaias 28:16
Magtutudlo:	Juan 3: 2
Kamatuoran:	Juan 14: 6
Dili Maasoy nga Gasa:	II Mga Taga Corinto 9:15
Punoan sa parras:	Juan 15: 1
Dalan:	Juan 14: 6
Kahibulongan:	Isaias 9: 6
Pulong:	Juan 1:14
Pulong sa Dios:	Pinadayag 19:13

ANG KINABUHI SA HARI

Ang mga libro ni Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan nagsulti sa istorya sa kinabuhi ni Haring Jesus. Kini nga mga libro gisulat sa upat ka mga tinun-an ni Jesus nga nag-alagad uban kaniya sa panahon sa iyang yutan-on nga pagministeryo.

ANG MINISTERYO SA HARI

Ang ministeryo ug mga pagtulon-an ni Jesus nakarekord diha sa basahon ni Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan. Sa "*Pagtudlo nga mga Taktika*," laing Harvestime International Institute nga kurso, ang usa ka kompleto nga listahan sa mga pagtulon-an ni Kristo pinaagi sa hilisgutan gihatag.

Bisan tuod adunay daghan nga natala sa upat ka Ebanghelyo bahin sa kinabuhi ug ministeryo ni Jesus, si Juan nagpahibalo kanato:

Ug daghang pa usab ang mga butang nga gibuhat ni Jesus, nga, kon sila isulat nga tagsatagsa, sa akong paghunahuna nga bisan pa ang kalibutan dili gayud paigo nga kasudlan sa mga basahon nga masulat. (Juan 21:25)

ANG SINALIKWAY NGA HARI

Ingon sa natural nga kagikan, si Jesus natawo nga usa ka Judio. Siya mianhi una ingon nga Hari sa iyang kaugalingon nga Judiohanong mga katawhan, apan sila misalikway kaniya. Siya gipangutana kon siya o dili ang gipaabot nga Hari (Mateo 27:11; Marcos 15: 2). Siya giakusahan nga iya ni Satanas kaysa sa Dios (Mateo 12: 25-28; Lucas 11: 17-20). Sa usa ka higayon ang mga katawhan misulay sa pagkuha ni Jesus ug sa paghimo kaniya nga usa ka hari pinaagi sa pinugsanay tungod kay wala siya magtukod sa makita nga gingharian nga ilang gitinguha (Juan 6:15).

Sa makausa lamang adunay publiko nga pagdayeg ni Jesus ingon nga Hari. Kini sa diha nga siya miadto sa Jerusalem alang sa katapusan nga panahon (Mateo 21: 1-9). Apan ang mao usab nga mga tawo nga nagpasidungog kaniya ingon nga hari nianang adlaw sa dili madu gay nahimong batok kaniya. Daghan sa mga tawo nga misinggit "Hosanna" samtang nagsa kay si Jesus paingon sa Jerusalem nanagsinggit "Ilansang siya" sa ulahing pipila lamang ka adlaw. Sila nahigawad nga si Jesus wala mopukan sa gobyerno nga Romanhon ug mopatin dog sa usa ka dakong gingharian sa yuta. Kadtung nangandoy alang sa kagawasan gikan sa mga langyaw nga pagmando nasuko sa diha nga si Jesus wala magtukod sa makita, ug yutan-ong gingharian.

Si Jesus dili mao ang Hari nga gihulagway sa mga Judio. Siya wala modugmok sa Imperyo sa Roma. Siya wala mopatindog sa gilauman nga yutan-ong Gingharian. Siya wala molihok sama sa ilang gihunahuna nga ang usa ka hari molihok. Sila napakyas sa pagkaamgo nga sa dili pa ni Jesus ihingusog ang iyang dayag nga pagka Ginoo, siya una magmando sa sulod nga kuta sa kasingkasing sa tawo.

Ang labing dako nga panginahanglan sa mga Judiohanong katawhan dili kagawasan gikan sa Roma, apan pagkagawasnon gikan sa mga talikala sa sala. Ang yawi sa Gingharian ni Jesus

mao ang paghinulsol, dili pagrebolusyon. (Kamo makakat-on pa mahitungod niini diha sa ulahi nga kapitulo.)

Si Satanas mitintal kang Jesus sa pagpahimutang sa usa ka dayag nga yutan-ong Gingharian (Mateo 4: 8; Lucas 4: 5). Hangtud sa katapusan sa yutan-ong mga ministeryo ni Jesus, ang mga tinun-an nangandoy alang sa usa ka yutan-ong Gingharian (Buhat 1: 6). Apan ang Gingharian sa Dios dili ipahimutang niini nga panahon diha sa makita nga porma. Si Jesus miingon:

... Akong Gingharian dili niini nga kalibutana; kon ang akong gingharian niini pa nga kalibutana, nan, ang akong mga alagad makig-away, nga ako dili kina hanglan nga ikatugyan ngadto sa mga Judio, apan karon ang akong Gingharian dili gikan dinhi. (Juan 18:36)

Busa ang Hari sa mga Hari gisalikway sa iyang kaugalingong mga katawhan:

Siya mianhi sa mga iya, ug ang mga iya wala modawat kaniya. (Juan 1:11)

Pipila lamang sa mga tawo ang nakaila nga si Jesus Hari. Si Natanael, usa sa iyang mga tinun-an, mao ang usa sa mga nakaila:

Ug si Natanael miingon kaniya: Rabbi, ikaw mao ang Anak sa Dios; ikaw mao ang Hari sa Israel. (Juan 1:49)

Apan niadtong pipila nga midawat ni Jesus ingon nga Hari, usa ka espesyal nga relasyon gipaabot:

Apan sa tanang midawat kaniya, kanila naghatag siya ug kagahum nga mahimo nga mga anak sa Dios, bisan ngadto kanila nga mitoo sa iyang ngalan. (Juan 1:12)

Ang tanan sa kinabuhi gibasi sa relasyon. Dili ang atong nahibalon maoy imporante, kondili kinsa ang atong nailhan. Dili ang atong nahibaloan bahin sa Biblia o sa Kristiyanidad ang nag pasalig sa atong pagsulod sa Gingharian sa Dios. Kondili ang atong nailhan. Kamo kinahanglan gayud nga masayud sa Hari sa mga hari. Sa Kapitulo 4, "*Mga Yawi sa Gingharian*," kamo makakat-on kon sa unsang paagi makasulod ug magpadayon sa pagpuyo sa Gingharian sa Dios.

KAMATAYON SA HARI

Ang makasasala nga tawo dili makasulod sa Gingharian sa Dios. Ang Gingharian sa Dios lahi kay sa tanang ubang mga gingharian. Kini usa ka matarung nga Gingharian. Pinaagi sa kamatayon ni Haring Jesus, usa ka dalan ang gihatag alang sa tanan nga mga tawo nga mahimong kabahin sa Gingharian. Si Jesus walay bisan unsa nga gibuhay nga takus sa kamatayon. Siya wala gayud makasala, apan namatay siya sa dapit sa tanang mga nanagpakasala. Siya ang nag bayad sa silot sa kamatayon alang sa ilang mga sala:

Kay ang suhol sa sala mao ang kamatayon, apan ang gasa sa Dios mao ang kinabuhing dayon pinaagi ni Jesu-Kristo nga atong Ginoo. (Roma 6:23)

Inyong mabasa ang mahitungod sa kamatayon ni Haring Jesus sa Mateo 26-27, Marcos 14-15, Lucas 22-23, ug Juan 18-19.

PAGKABANHAW SA HARI

Human sa iyang kamatayon pinaagi sa paglansang sa krus, ang Hari gilubong apan wala siya magpabilin sa lubnganan. Kamo makabasa mahitungod sa iyang milagroso nga pagkabanhaw gikan sa mga patay diha sa Mateo 28, Marcos 16, Lucas 24, ug Juan 20.

Pinaagi sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga patay, nakaangkon si Jesus sa kadaugan ibabaw sa pisikal nga kamatayon. Kadtong mahimong kabahin sa Gingharian sa Dios makasinati sa pisikal nga kamatayon sama kang Jesus, apan sila usab makasinati sa pagkabanhaw gikan sa mga patay sama kaniya. Tungod kay ang atong Hari walay katapusan, kita kabahin sa usa ka gingharian nga walay katapusan, ug makabaton sa kinabuhi nga walay katapusan.

MGA PAGPAKITA SA HARI

Human sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga patay, nagpakita si Haring Jesus sa daghang mga tawo. Inyong mabasa ang mahitungod iyang mga pagpakita sa Mateo 28, Marcos 16, Lucas 24, Juan 20-21, ug Mga Buhat 1.

ANG HARI MIBALIK SA LANGIT

Human si Jesus nagpakita sa daghang mga tawo sa panahon sa kap-atan ka adlaw, siya mibalik sa langit. Siya magpabilin didto hangtud nga panahon na alang kaniya nga mibalik ug motukod sa makita nga Gingharian sa Dios sa katapusan nga porma. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod niini sa sunod nga kapitulo samtang kamo magtuon sa kaniadto, karon, ug sa umaabot sa Gingharian sa Dios. Inyong mabasa ang mahitungod sa pagbalik ni Jesus sa Langit diha sa Mateo 28: 16-20, Marcos 16: 19-20, Lucas 24: 50-53, ug Mga Buhat 1: 1-11.

ANG SUGO SA HARI

Sa wala pa siya mibalik sa Langit, si Jesus naghatag sa iyang mga sumusunod sa usa ka importante nga sugo nga mahimong mga embahador sa Gingharian sa tibook kalibutan. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod niini nga sugo sa ulahi.

ANG MOABOT NGA HARI

Ang Biblia nagpadayag nga si Jesus mabalik nganhi sa yuta sa dakung gahum ug himaya aron itukod ang iyang dayag nga Gingharian sa katapusang porma. Inyong mabasa ang mahitungod sa iyang pagbalik sa 1 Taag Tesalonica 4: 13-18. Kamo makabasa mahitungod sa pagtukod sa Gingharian ug sa mga hitabo nga nag-una diha sa basahon sa Pinadayag. Ang Biblia nagpadayag nga ang Gingharian ni Jesus walay katapusan:

... sa iyang Ginharian walay katapusan. (Lucas 1:33)

Ang matag ginharian sa yuta ug ang ginharian ni Satanas malupig sa Hari sa mga hari. Sa katapusan usa ka pahibalo pagahimoon nga ...

... Ang mga ginharian sa kalibutan nahimong ginharian sa atong Ginoo, ug sa iyang Kristo, ug siya magahari hangtud sa kahangturan. (Pinadayag 11:15)

PADAYON SA INYONG PAGTUON

Ang istorya sa Hari sa mga hari hilabihan ka dako kaayo nga dili makapugong ang gitag-on sa usa ka kapitulo niini nga manwal. Ang "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga kapitulo naghatag kaninyo ug oportunidad sa pagtuon sa kinabuhi ni Kristo sa detalyado pinaagi sa usa ka latid sa mga basahon ni Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan.

KINAUGLAINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Ipatin-aw ang pulong nga "hari."

3. Kinsa ang Hari sa Gingharian sa Dios? _____

4. Unsa ang upat ka Bag-ong Tugon nga mga libro nga nagsulti sa istorya sa yutan-ong kinabuhi, ministeryo, ug mga pagtulun-an ni Haring Jesus?

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Tun-i ang kinabuhi sa Hari ug ang iyang mga pagtulun-an sa Gingharian gamit ang mosunod nga latid. Ang latid naglangkob sa upat ka mga rekord sa Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan sa Bag-ong Tugon:

Ang Hari ug ang iyang Gingharian

I. Paglungtad daan sa Hari: Juan 1: 1-18

II. Pasiuna sa Hari

A. Pag-abot sa Hari

1. Kagikan sa Hari: Mateo 1: 1-17; Lucas 3: 23-38

2. Pag-abot sa Hari:

- a. Pahibalo sa pagkatawo ni Juan: Lucas 1: 5-25
- b. Pahibalo kang Maria sa pagkatawo ni Jesus: Lucas 1: 26-38
- c. Pag-abot ni Maria sa Judea: Lucas 1: 39-45
- d. Pagdayeg ni Maria: Lucas 1: 46-56
- e. Ang pagkatawo ni Juan: Lucas 1: 57-80
- f. Pahibalo sa pagkatawo ni Jesus ngadto kang Jose: Mateo 1: 18-25
- g. Ang pagkatawo ni Haring Jesus: Lucas 2: 1-7
- h. Pahibalo sa pagkatawo ni Jesus ngadto sa mga magbalantay sa mga carnero: Lucas 2: 8-20

3. Ang pagkamasuso ug pagkabata sa Hari

- a. Pagtuli sa Hari: Lucas 2:21
- b. Paghalad sa Hari: Lucas 2: 22-38
- c. Pagkamasuso sa Hari:
 - (1) Sa Betlehem: Mateo 2: 1-12
 - (2) Sa Ehipto: Mateo 2: 13-18
 - (3) Sa Nazaret: Mateo 2: 19-23; Lucas 2:39
- d. Ang pagkabata sa Hari
 - (1) Pagtubo sa Hari: Lucas 2:40
 - (2) Ang Hari mibisita sa Jerusalem: Lucas 2: 41-50
 - (3) Ang paglambo sa Hari: Lucas 2: 51-52

B. Ang mag-uuna sa Hari: Juan Bautista

1. Ang mensahe ngadto kang Juan: Marcos 1: 1; Lucas 3: 1-2
2. Ang mensahe ni Juan: Mateo 3: 1-6; Marcos 1: 2-6; Lucas 3: 3-6
3. Ang katin-awan pinaagi ni Juan: Mateo 3: 7-10; Lucas 3: 7-14
4. Ang saad ni Juan: Mateo 3: 11-12; Marcos: 7-8; Lucas 3: 15-18

III. Ang pag-uyon sa Hari

A. Ang pag-uyon sa Hari

1. Sa iyang bautismo: Mateo 3: 13-17; Marcos 1: 9-11; Lucas 3: 21-23
2. Pinaagi sa iyang tentasyon: Mateo 4: 1-11; Marcos 1: 12-13; Lucas 4: 1-13
3. Pinaagi sa iyang mag-uuna, si Juan:
 - a. Pagpamatuod ni Juan ngadto sa mga lider: Juan 1: 19-28
 - b. Pagpamatuod ni Juan kang Jesus: Juan 1: 29-34

B. Pagdawat sa Hari

1. Ang pagtoo sa unang mga tinun-an: Juan 1: 35-51
2. Ang pagtoo pinaagi sa unang milagro: Juan 2: 1-12
3. Pag-angkon sa templo: Juan 2: 13-22
4. Pagdawat sa Judea: Juan 2: 23-3: 21
5. Ang saksi ni Juan: Juan 3: 22-36
6. Sa Zabulon / Nephtali: Mateo 4:12; Marcos 1:14; Lucas 3: 19-20; 4:14; Juan 4: 1-4
7. Pagdawat sa Samaria: Juan 4: 5-42
8. Pagdawat sa Galilea: Juan 4: 43-45

C. Ang awtoridad sa Hari

1. Ang iyang awtoridad sa pagsangyaw: Mateo 4:17; Marcos 1:15; Lucas 4: 14-15
2. Ang iyang awtoridad ibabaw sa sakit: Juan 4: 46-54
3. Pagsalikway sa iyang awtoridad diha sa Nazaret: Lucas 4: 16-30
4. Pinuy-anan sa Capernaum: Mateo 4: 13-16
5. Ang iyang awtoridad ibabaw sa kinaiyahan: Mateo 4: 18-22; Marcos 1: 16-20; Lucas 5: 1-11
6. Iyang awtoridad ibabaw sa mga yawa: Marcos 1: 21-28; Lucas 4: 31-37
7. Awtoridad sa sakit: Mateo 8: 14-17; Marcos 1: 29-34; Lucas 4: 38-41
8. Awtoridad sa pagsangyaw: Mateo 4: 23-25; Marcos 1: 35-39; Lucas 4:42-44
9. Awtoridad ibabaw sa kahugawan: Mateo 8: 1-4; Marcos 1: 40-45; Lucas 5: 12-16
10. Iyang awtoridad sa pagpasaylo sa sala: Mateo 9: 1-8; Marcos 2: 1-12; Lucas 5: 17-26
11. Iyang awtoridad ibabaw sa mga tawo: Mateo 9: 9-13; Marcos 2: 13-17; Lucas 5: 27-32
12. Awtoridad sa tradisyon: Mateo 9: 14-17; Marcos 2: 18-22; Lucas 5: 33-39
13. Iyang awtoridad ibabaw sa mga adlaw nga igpapahulay:
 - a. Pinaagi sa pag-ayo sa paralitiko: Juan 5: 1-47
 - b. Pinaagi sa argumento sa trigo: Mateo 12: 1-8; Marcos 2: 23-28; Lucas 6: 1-5
 - c. Pinaagi sa pag-ayo sa nakuyos nga kamot: Mateo 12: 9-14; Marcos 3: 1-6; Lucas 6: 6-11
14. Iyang awtoridad sa pag-ayo: Mateo 12: 15-21; Marcos 3: 7-12

15. Iyang awtoridad sa sugo: Marcos 3: 13-19; Lucas 6: 12-16
16. Iyang awtoridad sa pagsaysay sa kahulogan sa Kasuguan: Mateo 5: 1-7: 29; Lucas 6: 17-42
 - a. Siya mao ang katumanan: Mateo 5: 17-20
 - b. Pagsalikway sa tradisyonal nga interpretasyon sa balaod:
 - (1) Pagpatay: Mateo 5: 21-26
 - (2) Pagpanapaw: Mateo 5: 27-30
 - (3) Diborsiyo: Mateo 5: 31-32
 - (4) Panumpa: Mateo 5: 33-37
 - (5) Ang pagbalos: Mateo 5: 38-42
 - (6) Gugma: Mateo 5: 43-48; Lucas 6: 27-30; 32-36
 - c. Pagsalikway sa mga buhat sa mga Pariseo:
 - (1) Paghatag: Mateo 6: 1-4
 - (2) Pag-ampo: Mateo 6: 5-15
 - (3) Ang pagpuasa: Mateo 6: 16-18
 - (4) Kinaiya ngadto sa bahandi: Mateo 6: 19-24
 - (5) Ang kakulang sa pagtoo: Mateo 6: 25-34
 - (6) Paghukom: Mateo 7: 1-6; Lucas 6: 37-42
 - d. Pagtudlo sa mga tawo nga mosulod sa Ginghamarian:
 - (1) Pag-ampo: Mateo 7: 7-11
 - (2) Pagkamatarung: Mateo 7:12; Lucas 6:31, 43-45
 - (3) Ang pag-agi sa dalan: Mateo 7: 13-14
 - (4) Pasidaan sa mini nga mga magtutudlo: Mateo 7: 15-23
 - (5) Ang duha ka mga patukoranan: Mateo 7: 24-8: 1; Lucas 6: 46-49
17. Pag-ila sa awtoridad sa Hari sa Capernaum: Mateo 8: 5-13; Lucas 7: 1-10
18. Pag-ila sa awtoridad sa Hari sa Nain: Lucas 7: 11-17
19. Pagsaksi sa napulog duha ngadto sa Ginghamarian: Mateo 9: 35-11: 1; Marcos 6: 6-13; Lucas 9: 1-6

IV. Panaglantugi mahitungod sa Hari

- A. Pagsalikway kang Juan: Mateo 11: 2-19; Lucas 7: 18-35
 1. Kamatayon ni Juan: Mateo 14: 1-12; Marcos 6: 14-29; Lucas 9: 7-9
- B. Ang tunglo sa mga ciudad sa Galilea: Mateo 11: 20-30
 1. Pagkahinukman sa silot alang sa ilang pagkawalay pagtoo: Mateo 11:20:24
 2. Katin-awan sa ilang pagkawalay pagtoo: Mateo 11: 25-27
 3. Usa ka pagdapit sa pagtoo: Mateo 11: 28-30
- C. Panaglantugi mahitungod sa usa ka makasasala: Lucas 7: 36-50
- D. Pagsaksi ngadto sa Hari: Lucas 8: 1-3
- E. Pagsalikway sa Hari pinaagi sa mga lider: Mateo 12: 22-37; Marcos 3: 19-30
- F. Hangyo sa mga lider alang sa usa ka ilhanan gikan sa Hari: Mateo 12: 38-45
- G. Pagsalikway sa nasud: Mateo 12: 46-50; Marcos 3: 31-35; Lucas 8: 19-21

H. Mga pagpadayag sa sinalikway nga Hari:

1. Ang Gingharian sa karon: Mateo 13: 1-53; Marcos 4: 1-34; Lucas 8: 4-18
2. Gahum ibabaw sa kinaiyahan: Mateo 8:18, 23-27; Marcos 4: 35-41; Lucas 8: 22-25
3. Gahum ibabaw sa mga yawa: Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20; Lucas 8:26-39
4. Gahum ibabaw sa sakit / kamatayon: Mateo 9: 18-26; Marcos 5: 21-43; Lucas 8: 40-56
5. Gahum ibabaw sa pagkabuta: Mateo 9: 27-34

I. Pagsalikway sa Nazaret: Mateo 13: 54-58; Marcos 6: 1-6

V. Pagtudlo sa mga tinun-an sa Hari

- A. Pagpakaon sa 5,000: Mateo 14: 13-21; Marcos 6: 30-44; Lucas 9: 10-17; Juan 6: 1-13
- B. Pagsalikway sa tanyag nga mahimong Hari: Mateo 14: 22-23; Marcos 6: 45-46; Juan 6: 14-15
- C. Panudlo pinaagi sa panig-ingnan sa Genesaret: Mateo 14: 34-36; Marcos 6: 53-56
- D. Panudlo mahitungod sa tinapay sa Kinabuhi: Juan 6: 22-71
- E. Panudlo mahitungod sa kahugawan: Mateo 15: 1-20; Marcos 7: 1-23; Juan 7: 1
- F. Pagtudlo sa:
 1. Tiro ug sa Sidon: Mateo 15: 21-28; Marcos 7: 24-30
 2. Decapolis: Mateo 15: 29-38; Marcos 7: 31-8: 9
 3. Magadan: Mateo 15: 39-16: 4; Marcos 8: 10-12
 4. Usa ka pasidaan batok sa pagsalikway: Mateo 16: 5-12; Marcos 8: 13-26
- G. Ang pagsugid ni Pedro: Mateo 16: 13-20; Marcos 8: 27-30; Lucas 9: 18-21
- H. Panudlo mahitungod sa kamatayon sa hari: Mateo 16:21; 17: 22-23; Marcos 8: 31-33; 9: 30-32; Lucas 9:22; 43-45
- I. Mahitungod sa pagkadisipulo: Mateo 16: 22-28; Marcos 8: 34-9: 1; Lucas 9: 23-27
- J. Pagpadayag sa Gingharian: Mateo 17: 1-8; Marcos 9: 2-8; Lucas 9: 28-36
- K. Panudlo sa mahitungod kang Elias: Mateo 17: 9-13; Marcos 9: 9-13
- L. Mahitungod sa pagsalig: Mateo 17: 14-21; Marcos 9: 14-29; Lucas 9: 37-43
- M. Pagtudlo mahitungod sa pagkaanak: Mateo 17: 24-27
- N. Pagpaubos: Mateo 18: 1-5; Marcos 9: 33-37; Lucas 9: 46-48
- O. Garbo: Mateo 18: 6-14; Marcos 9: 38-50; Lucas 9: 49-50
- P. Pagpasaylo: Mateo 18: 15-35
- Q. Pagkatinun-an: Mateo 8: 19-22; Lucas 9: 57-62
- R. Usa ka hagit sa mga igsoon sa Hari: Juan 7: 2-9
- S. Ang panaw ngadto sa Jerusalem: Lucas 9: 51-56; Juan 7:10

VI. Pagsupak sa Hari

- A. Panagbangi sa fiesta sa mga tabernaculo
 1. Ang awtoridad sa Hari giduhaduhaan: Juan 7: 11-15
 2. Ang katin-awan sa Hari: Juan 7: 16-24
 3. Ang tawo sa Hari giduhaduhaan: Juan 7: 25-27
 4. Ang katin-awan sa Hari: Juan 7: 28-30
 5. Tubag: Juan 7: 31-36
 6. Usa ka imbitasyon gikan sa Hari: Juan 7: 37-52

- B. Panagbangi mahitungod sa balaod: Juan 7: 53-8: 11
- C. Panagbangi mahitungod sa kahayag: Juan 8: 12-20
- D. Panagbangi mahitungod sa tawo sa Hari: Juan 8: 21-59
- E. Panagbangi mahitungod sa pag-ayo sa usa ka buta nga tawo: Juan 9: 1-41
- F. Panagbangi mahitungod sa magbalantay sa mga carnero: Juan 10: 1-21
- G. Saksi sa pito: Lucas 10: 1-24
- H. Panagbangi mahitungod sa pangutana sa kinabuhi nga walay katapusan: Lucas 10: 25-37
- I. Panagbangi sa fiesta sa pagpahinungod: Juan 10: 22-39
- J. Panagbangi mahitungod sa pag-ayo sa amang nga tawo: Lucas 11: 14-36
- K. Panagbangi sa rituwalismo: Lucas 11: 37-54

VII. Pagtudlo sa mga tinun-an sa Hari

- A. Usa ka panig-ingnan sa pakig-ambitay: Lucas 10: 38-42
- B. Pagtudlo sa pag-ampo: Lucas 11: 1-13
- C. Mga prinsipyo sa Gingharian mahitungod sa:
 - 1. Pagpakaaron-ingnon: Lucas 12: 1-12
 - 2. Pagpangibog: Lucas 12: 13-34
 - 3. Pagkamabinantayon: Lucas 12: 35-41
 - 4. Pagkamatinud-anon: Lucas 12: 42-48
 - 5. Ang epekto sa pag-abot sa hari: Lucas 12: 49-53
 - 6. Timailhan sa mga panahon: Lucas 12: 54-59
 - 7. Paghinulsol: Lucas 13: 1-9
 - 8. Panginahanglan sa Israel: Lucas 13: 10-17
 - 9. Ang programa sa Gingharian: Lucas 13: 18-21
- D. Pagbiya gikan sa Judea: Juan 10: 40-42
- E. Panudlo mahitungod sa pagsulod sa Gingharian: Lucas 13: 22-35
- F. Pahamangno sa balay sa usa ka Fariseo: Lucas 14: 1-24
- G. Panudlo sa mga prinsipyo sa Gingharian mahitungod sa:
 - 1. Pagkatinun-an: Lucas 14: 25-35
 - 2. Tinagdan sa Dios ngadto sa mga makasasala: Lucas 15: 1-32
 - 3. Bahandi: Lucas 16: 1-31
 - 4. Pagpasaylo: Lucas 17: 1-6
 - 5. Pag-alagad: Lucas 17: 7-10
- H. Ang pagbanhaw ni Lazaro:
 - 1. Ang milagro: Juan 11: 1-44
 - 2. Panagbangi mahitungod sa milagro: Juan 11: 45-54
- I. Panudlo sa mga prinsipyo sa Gingharian mahitungod sa:
 - 1. Pagpasalamat: Lucas 17: 11-19
 - 2. Ang pag-abot sa Hari: Lucas 17: 20-37
 - 3. Pag-ampo: Lucas 18: 1-14
 - 4. Diborsiyon: Mateo 19: 1-12; Marcos 10: 1-12
 - 5. Pagsulod ngadto sa Gingharian: Mateo 19: 13-15; Marcos 10: 17-31; Lucas 18: 31-34
 - 6. Israel: Mateo 20: 29-34; Marcos 10: 46-53; Lucas 18: 35-43
 - 7. Personal nga pagtoo: Lucas 19: 1-10
 - 8. Ang nalangan nga Gingharian: Lucas 19: 11-28

VIII. Pagpasundayag sa Hari

- A. Ang Hari miabot sa Betania: Juan 11: 55-12: 1, 9-11
- B. Pagsulod ngadto sa Jerusalem: Mateo 21: 1-11, 14-17; Marcos 11: 1-11; Lucas 19: 29-44; Juan 12: 12-19
- C. Awtoridad sa Hari: Mateo 21: 12-13, 18-19; Marcos 11: 12-18; Lucas 19: 45-48
- D. Imbitasyon sa Hari: Juan 12: 20-50
- E. Pamatuod sa awtoridad: Mateo 21: 20-22; Marcos 11: 19-25; Lucas 21: 37-38
- F. Awtoridad sa Hari gihagit:
 1. Pinaagi sa mga sacerdote ug sa mga anciano: Ang pagsalikway sa Hari: Mateo 21: 23; 22:14; Marcos 11: 27-12: 12; Lucas 20: 1-19
 2. Pinaagi sa mga Fariseo ug sa mga Herodianhon: Gingharianong mga prinsipyo bahin sa buhis: Mateo 22: 15-22; Marcos 12: 13-17; Lucas 20: 20-26
 3. Pinaagi sa mga Saduceo; Gingharianong prinsipyo bahin sa pagkabanhaw: Mateo 22: 23-33; Marcos 12: 18-27; Lucas 20: 27-40
 4. Pinaagi sa mga Pariseo: Ang labing dako nga sugo sa Gingharian: Mateo 22: 34-40; Marcos 12: 28-34
- G. Usa ka hagit sa Hari: Mateo 22: 41-46; Marcos 12: 35-37; Lucas 20: 41-44
- H. Mga prinsipyo sa paghukom: Mateo 23: 1-39; Marcos 12: 38-40; Lucas 20: 45-47
- I. Gingharianong prinsipyo sa paghatag: Marcos 12: 41-44; Lucas 21: 1-4

IX. Pagpangandam alang sa kamatayon sa Hari

- A. Mga Panagna sa Hari
 1. Ang pangutana: Mateo 24: 1-3
 2. Ang kasakitan: Mateo 24: 27-30
 3. Ang ikaduhang pagbalik: Mateo 4: 27-30
 4. Ang pagtigom pag-usab sa Israel: Mateo 24:31
 5. Kaulahiag kapanahonan nga mga samingay:
 - a. Ang kahoy nga Igira: Mateo 24: 32-44
 - b. Ang matinumanon nga alagad: Mateo 24: 45-51
 - c. Napulo ka mga birhen: Mateo 25: 1-13
 - d. Ang mga talento: Mateo 25: 14-30
 6. Paghukom sa mga Gentil: Mateo 25: 31-46
- B. Pagpangandam alang sa kamatayon sa Hari:
 1. Ang tagna sa iyang kamatayon: Mateo 26: 1-2; Marcos 14: 1; Lucas 22: 1
 2. Ang plano sa mga magmamando: Mateo 26: 3-5; Marcos 14: 1-2; Lucas 22: 2
 3. Pagbubo sa pahumot: Mateo 26: 6-13; Marcos 14: 3-9; Juan 12: 2-8
 4. Ang saad sa pagbudhi: Mateo 26: 14-16; Marcos 14: 10-11; Lucas 22: 3-6
 5. Pagpangandam alang sa Pasko: Mateo 26: 17-19; Marcos 14: 12-16; Lucas 22: 7-13
 6. Ang pasko: Mateo 26:20; Marcos 14:17; Lucas 22: 14-16; 24-30
 7. Probisyon sa usa ka panig-ingnan: Juan 13: 1-20
 8. Panagna sa pagbudhi ni Judas: Mateo 26: 21-25; Marcos 14: 18-21; Lucas 22: 21-23; Juan 13: 21-30
 9. Panagna sa paglimod ni Pedro: Mateo 26: 31-35; Marcos 14: 27-31; Lucas 22: 31-38; Juan 13: 37-38
 10. Ang usa ka handumanan: Mateo 26: 26-30; Marcos 14: 22-26; Lucas 22: 17-20

- C. Katapusan nga mensahe sa Hari:
 - 1. Pasiuna: Juan 13: 31-35
 - 2. Mga problema: Juan 13: 36-14: 24
 - 3. Mga saad: Juan 14: 25-31
 - 4. Panudlo mahitungod sa:
 - a. Pagpamunga: Juan 15: 1-17
 - b. Kaaway sa mga tinun-an: Juan 15: 18-16: 4
 - c. Ang ministryo sa Balaang Espiritu: Juan 16: 5-15
 - d. Resulta sa pagkabanhaw: Juan 16: 16-28
 - e. Panapos: Juan 16: 29-33
- D. Katapusan nga mga pag-ampo sa Hari
 - 1. Iyang pag-ampo alang sa iyang kaugalingon: Juan 17: 1-5
 - 2. Iyang pag-ampo alang sa iyang mga tinun-an: Juan 17: 6-19
 - 3. Iyang pag-ampo alang sa tanan nga mga magtotoo: Juan 17: 20-26
- E. Ang Tanaman sa Pag-ampo: Mateo 26: 36-46; Marcos 14: 32-42;
Lucas 22: 39-46; Juan 18: 1

X. Kamatayon sa Hari

- A. Pagdakop: Mateo 26: 47-56; Marcos 14: 43-52; Lucas 22: 47-53; Juan 18: 2-12
- B. Ang relihiyosong paghusay sa Hari
 - 1. Pagsukitsukit sa atubangan ni Anas: Juan 18: 12-14, 19-23
 - 2. Pagsukitsukit sa atubangan ni Caifas: Mateo 26:57, 59-68; Marcos 14:53, 55-56; Lucas 22:54, 63-65; Juan 18:24
 - 3. Paglimod ni Pedro: Mateo 26:58, 69-75; Marcos 14:54; 66-72;
Lucas 22: 54-62; Juan 18: 15-18, 25-27
 - 4. Hukom sa Sanhedrin: Mateo 27: 1; Marcos 15: 1; Lucas 22: 66-71.
 - 5. Kamatayon ni Judas: Mateo 27: 3-10
- C. Ang sibil nga paghusay sa Hari
 - 1. Husay sa atubangan ni Pilato: Mateo 27: 2, 11-14; Marcos 15: 2-5;
Lucas 3: 1-5; Juan 18: 28-38
 - 2. Husay sa atubangan ni Herodes: Lucas 23: 6-12.
 - 3. Husay sa atubangan ni Pilato: Mateo 27: 15-26; Marcos 15: 6-15;
Lucas 23: 13-25; Juan 18: 39-19: 1, 4-16
 - 4. Pagbugalbugal sa Hari: Mateo 27: 27-30; Marcos 15: 16-19;
Juan 19: 2-3
- D. Ang panaw ngadto sa Kalbaryo: Mateo 27: 31-34; Marcos 15: 20-23;
Lucas 23: 26-33; Juan 19: 16-17
- E. Ang paglansang sa krus sa Hari
 - 1. Ang unang tulo ka oras: Mateo 27: 35-44; Marcos 15: 24-32;
Lucas 23: 33-43; Juan 19: 18-27
 - 2. Ikaduhang tulo ka oras: Mateo 27: 45-50; Marcos 15: 33-37;
Lucas 23: 44-46; Juan 19: 28-30
 - 3. Timailhan sa kamatayon sa Hari: Mateo 27: 51-56; Marcos 15: 38-41;
Lucas 23: 45, 47-49

- F. Paglubong sa Hari: Mateo 27: 57-60; Marcos 15: 42-47; Lucas 23: 50-56; Juan 19: 31-42
- G. Pagsilyo sa lubnganan sa Hari: Mateo 27: 62-66

XI. Pagkabanhaw sa Hari

- A. Pagpangandam sa mga babaye: Mateo 28: 1; Marcos 16: 1
- B. Pag-abli sa lubnganan: Mateo 28: 2-4
- C. Ang pagbisita sa mga babaye: Mateo 28: 5-8; Marcos 16: 2-8; Lucas 24: 1-8; Juan 20: 1
- D. Ang taho sa mga tinun-an: Lucas 24: 9-12; Juan 20: 2-10
- E. Pagpakita sa Hari kang Maria: Marcos 16: 9-11; Juan 20: 11-18
- F. Pagpakita sa Hari sa mga babaye: Mateo 28: 9-10
- G. Ang taho sa mga gwardiya: Mateo 28: 11-15
- H. Pagpakita sa mga tinun-an sa dalan sa Emmaus: Marcos 16: 12-13; Lucas 24: 13-32
- I. Taho sa duha ka mga tinun-an: Lucas 24: 33-35
- J. Pagpakita sa napulo ka mga tinun-an: Marcos 16: 14; Lucas 24: 36-43; Juan 20: 19-25
- K. Pagpakita sa Hari sa mga napulog-usa ka mga tinun-an: Juan 20: 26-31
- L. Pagpakita sa Hari ngadto sa pito ka mga tinun-an: Juan 21: 1-25

XII. Gisugo sa Hari: Mateo 28: 16-20; Marcos 16: 15-18; Lucas 24: 44-49

XIII. Ang Hari mibalik sa langit: Ang pagkayab ni Jesus: Marcos 16: 19-20; Lucas 24: 50-53

KAPITULO 3

ANG GINGHARIAN: KANIADTO, KARON, UG SA UMAABOT

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpakita'g pagsabot sa Ginghamian sa Dios diha sa iyang porma kaniadto.
- Pagpakita'g pagsabot sa Ginghamian sa Dios diha sa iyang porma karon.
- Pagpakita'g pagsabot sa Ginghamian sa Dios diha sa iyang porma sa umaabot.
- Pagpresentar sa nag-unang mga kamatuoran mahitungod sa Ginghamian sa Dios.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Unya ang Hari magaingon kanila diha sa iyang too nga kamot, umari kamo, kamo nga dinayeg sa akong Amahan, panunda ninyo ang ginghamian nga gitagana alang kaninyo sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan. (Mateo 25:34)

PASIUNA

Ang miaging kapitulo nagpaila sa Ginghamian sa Dios ug sa punoan niini nga Ginghamian, ang Ginoo nga si Jesu-Kristo. Kini nga kapitulo nagpakita sa usa ka kinatibuk-ang paghulagway sa kaniadto, karon, ug sa umaabot nga Ginghamian sa Ginoo. Kini usab nagpakita sa nag-unang mga kamatuoran mahitungod sa Ginghamian.

Adunay usa ka nag-unang tema nga naghiusa sa Daan ug Bag-ong Tugon sa Biblia. Kana nga tema mao ang Ginghamian sa Dios ug ang Hari. Ang hugpong sa mga pulong nga "Ginghamian sa Dios" ug "Ginghamian sa Langit" dili makita diha sa Daang Tugon. Kini mao ang mga termino sa Bag-ong Tugon. Apan ingon nga kamo makadiskobre samtang kamo magtuon sa na ngaging kasaysayan sa Ginghamian sa Dios, ang iyang patukoranan gibutang sa Daang Tugon nga mga panahon. Ang karon ug sa umaabot nga mga porma sa Ginghamian gitukod diha sa Daang Tugon nga mga patukoranan.

ANG KANIADTO NGA GINGHARIAN: DAANG TUGON

Ang Ginghamian sa Dios walay katapusan. Kini nagpasabot nga kanunay nga nagalungtad ug sa kanunay magalungtad:

Ang imong Ginghamian maoy ginghamian nga walay katapusan, ug ang imong ginsakpan magapadayon ngadto sa tanang mga kaliwatan. (Salmo 145: 13)

Ang Ginghamian sa Dios naglungtad una sa Langit. Sa diha nga ang Dios milalang sa yuta, kini mao ang iyang tinguha nga ang iyang Langitnong Ginghamian mahiabot dinhi sa kalibutan nga iyang gibuhat.

USA KA PINILI NGA TAWO:

Aron sa pagtuman niini nga tinguha, gibuhat sa Dios ang usa ka hingpit nga palibot ingon nga usa ka sumpay sa iyang Ginharian. Niini nga Tanaman sa Eden siya naglalang sa unang lala ki ug babaye nga mopadaghan ug mopuno sa yuta. Pinaagi niini nga pamaagi sa pagpanganak, sila mopakaylap sa Ginharian sa tibook kalibutan.

Ang paglalang sa kalibutan nagtimaan sa pag-andam sa Ginharian sa Dios nga mapanunod sa tawo:

Unya ang Hari magaingon kanila diha sa iyang too nga kamot, umari kamo, kamo nga dinayeg sa akong Amahan, panunda ninyo ang ginharian nga gitagana alang kaninyo sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan. (Mateo 25:34)

Ang unang lalaki ug babaye, si Adan ug Eva, gihatagan ug pagbulot-an ibabaw sa yutan-ong sumpay sa Ginharian sa Dios:

Ug miingon ang Dios: Buhaton nato ang tawo sumala sa atong dagway, ingon sa kasama nato; ug magabuot sila sa mga isda sa dagat, ug sa mga langgam sa kala ngitan, ug sa mga kahayopan ug sa ibabaw sa tibook nga yuta, ug sa tanan nga nagakamang sa ibabaw sa yuta.

Ug gibuhat sa Dios ang tawo sa iyang kaugalingong dagway, sa dagway sa Dios gibuhat niya sila; lalaki ug babaye iyang gibuhat sila.

Ug gipanalanginan sila sa Dios, ug miingon ang Dios kanila: Sumanay ug dumaghan kamo, ug pun-on ninyo ang yuta, ug magagahum kamo niini; ug magbaton kamo sa pagbulot-an sa ibabaw sa mga isda sa dagat, ug sa mga langgam sa kala ngitan, ug ibabaw sa tanan nga binuhat nga buhi nga nagalihok sa ibabaw sa yuta. (Genesis 1: 26-28)

Ang Dios dili gusto sa napugos nga pag-alagad gikan sa mga sakop sa iyang yutan-ong Ginharian. Siya gusto nga ang tawo kabahin sa Ginharian sa Dios pinaagi sa gawasnong pagpili. Busa siya naghimo sa usa ka balaod sa bag-ong Ginharian. Ang balaod gipasukad sa kagawasan sa pagpili. Ang pagpili maoy motino kon o dili ang tawo buot magpadayon sa pagpuyo sa ginharian sa Dios:

Ug si Jehova nga Dios nagsugo sa tawo nga nag-ingon, sa tanan nga kahoy sa tanaman ikaw makakaon:

Apan sa kahoy sa kahibalo sa maayo ug sa dautan, dili ka magkaon niini; kay sa adlaw nga mokaon ka niini, mamatay ka gayud. (Genesis 2: 16-17)

Sa Genesis kapitulo 3 inyong mabasa ang sugilanon sa sayop nga pagpili nga gihimo ni Adan ug Eva. Sa diha nga si Adan ug Eva nakasala, sila nawad-an sa ilang panulondon diha sa Ginharian sa Dios. Sila nawad-an sa kinabuhi nga walay katapusan ug sa maanindot nga palibot sa Ginharian.

Tungod sa sala, ang pipila ka mga tunglo miabot kang Satanas, sa yuta, ug sa tawo. Kamo makabasa mahitungod niini nga mga tunglo diha sa Genesis kapitulo 3. Ang yuta dili na usa ka hingpit nga palibot, walay-ikasaway nga sumpay sa Langitnong Gingharian. Ang tawo wala nay pagbulot-an ibabaw sa yuta, ug siya nahimulag gikan sa presensya sa Hari tungod sa sala.

Ang Dios nagtanyag ug dugtong sa iyang Gingharian pinaagi sa usa ka tawo, apan ang Gingharian gisalikway. Ang tawo nawad-an sa panulondon nga giandam alang kaniya sa Dios gikan sa katukuran sa kalibutan, ug si Satanas mikuha sa pagkontrolar sa yuta. Apan niining labing ngitngit nga takna miabot ang saad sa Dios sa pagpahiuli sa Gingharian sa Dios ngadto sa tawo. Ang Dios miingon kang Satanas:

Ug ibutang ko ang panag-away sa taliwala mo ug sa babaye, ug sa taliwala sa imong kaliwat ug sa iyang kaliwat; siya magasamad sa imong ulo, ug ikaw maga samad sa iyang tikod. (Genesis 3:15)

Kini mao ang unang saad sa Hari nga sa umaabot nga adlaw moanhi ug magadugmok sa gahum sa kaaway, si Satanas. Gikan sa lawas sa usa ka babaye ang Hari, si Jesu-Kristo, moabot. Pinaagi sa iyang kamatayon ang tawo mahimong mahinloan gikan sa sala, matawo pag-usab ngadto sa gingharian sa Dios, makaangkon ug kinabuhi nga dayon, ug mobawi sa iyang katungod sa panulondon.

USA KA PINILI NGA KATAWHAN:

Human napakyas ang tawo, gipili sa Dios ang usa ka nasud aro nga pinaagi niini siya maka padako sa iyang Gingharian sa tibook kalibutan. Ang Dios mibangon kang Abraham ingon nga tawo diin kini nga nasud magagikan. Siya naghimo sa daghang mga saad mahitungod sa nasud sa Israel ug sa ilang papel sa pagpadako sa Gingharian sa Dios sa tibook kalibutan. Kamo makabasa sa istorya ni Abraham ug ang mga saad nga gihatag kaniya ug sa nasud sa Israel diha sa Genesis 12 hangtud sa 25.

Ang nasud sa Israel napili alang sa katuyoan, dili pribilehiyo. Wala sila gipili tungod kay sila mas maayo pa kay sa uban nga mga nasud o mas gihigugma sila sa Dios. Kini mao ang usa ka pagpili sa responsibilidad. Kana nga responsibilidad mao ang pagpadako sa Gingharian sa Dios sa tibook yuta. Ang Dios naghatag sa mga balaod sa Gingharian ngadto sa nasud sa Israel. Daghan niini nga mga balaod natala diha sa libro sa Exodo.

Ang yutan-ong mga hari sa ulahi gitudlo aron sa pagtabang sa pagdumala sa Gingharian sa Dios. Apan ang nasud sa Israel napakyas sa iyang responsibilidad sa pagpadako sa Gingharian. Pabalikbalik ang nasud nakasala ug milingi ngadto sa mga dios-dios. Inyong mabasa ang mga ehemplo sa ilang mga kapakyasan diha sa libro sa Mga Maghuhukom sa Daang Tugon.

Ang Dios nagtandi sa nasud sa Israel ngadto sa usa ka punoan sa parras sa natural nga kalibutan. Ang Israel napili sa pagdala sa "bunga" sa Gingharian sa Dios. Ang Dios sa katapusan miingon sa Israel:

Ang Israel maoy usa ka malamboon nga balagon sa parras, nga nagahatag sa bunga sa iyang kaugalingon; sumala sa gidaghanon sa iyang bunga iyang gipa daghan ang iyang mga halaran; sumala sa kaayo sa ilang yuta sila nagapatindog sa maayong mga larawan.

Ang ilang kasingkasing nabahin; karon sila hipalgan nga mga sad-an; siya maga lumpag sa ilang mga halaran, siya magagun-ob sa ilang mga larawan.

Kay karon sila moingon: Kami walay hari, tungod kay kami wala mahadlok kang Jehova... (Oseas 10: 1-3)

Bisan pa niana gitanum ko ikaw nga usa ka harianong parras, sa tim-os usa ka binhi nga maayo: nan naunsa nga nahimo man ikaw nga nagakadunot nga sanga sa usa ka langyaw nga parras alang kanako. (Jeremias 2:21)

Tungod sa ilang pagsalikway sa Ginghamian sa Dios ug sa kapakyasan sa pagtuman sa responsibilidad sa iyang pagpadako, ang Israel nabahin ingon nga nasud. Sila nabahin ngadto sa mga nasud sa Israel ug Juda. Sa katapusan ang duha ka mga nasud nabuntog ug namandoan sa pagano nga mga nasud.

Bisan pa sa kapakyasan sa Israel, ang Dios misaad nga ang iyang Ginghamian sa umaabot ipa hiuli sa makita nga porma ug ang Israel mahimong kabahin pag-usab niini. Pinaagi sa mga propeta, ang Dios mihatag sa daghan nga mga saad mahitungod sa umaabot nga Hari ug ang Ginghamian sa Dios diha sa iyang umaabot nga porma.

Mga saad gihatag kang David (II Samuel 7:16; Salmo 22: 27-28; 72: 7-11; 89: 1-4; 96 ug 98) ug kang Jeremias (Jeremias 3: 17-18; 23: 5-6; 31: 31-34). Mga saad nga gihatag sa propeta nga si Isaias (Isaias 2: 2-5; 33: 20-22; 35; 62: 1-2; 65: 17-25). Ang mga saad usab gihatag ngadto kang Ezequiel (Ezequiel 26: 25-30; 37: 22-28), Joel (Joel 2:28), Zacarias (Zacarias 8: 20-23; 12:10; 14: 9-17), Amos (Amos 9:15), ug Miqueas (Miqueas 4). Adunay daghan nga ubang mga saad nga gihatag mahitungod sa Ginghamian dugang sa mga nalista.

Ang nasud sa Israel naghulat sa pag-anhi sa Mesias nga makatuman niining dagko nga mga saad. Sila naghulat sa Hari nga makapahigawas kanila gikan sa pagkontrolar sa uban nga mga nasud. Sila naghulat alang sa Ginghamian nga ilang nawala nga mahibalik sa makita nga porma.

ANG KANIADTO NGA GINGHARIAN: BAG-ONG TUGON

Adunay usa ka yawi nga bersikulo nga misumpay sa tingob sa Daan ug Bag-ong Tugon nga mga asoy sa Ginghamian:

Ang Kasugoan ug ang mga manalagna nagapadayon hangtud kang Juan; sukad niadtong panahona ang Ginghamian sa Dios giwali, ug ang tagsatagsa ka tawo nagalugod sa pagsulod niini. (Lucas 16:16)

Ang Daang Tugon nga mga tagna nagtagna sa umaabot nga Ginghamian ug sa Hari niini. Ang Bag-ong Tugon maoy motuman niini nga mga panagna.

Ang Daang Tugon nga balaod nagpahimutang sa pundasyon alang sa Bag-ong Tugon nga mga prinsipyo nga modumala sa kinabuhi sa Ginharian. Sa diha nga si Jesus mianhi wala niya baliwalaa ang balaod apan mituman niini ug mipabarug sa mga prinsipyo sa Ginharian niini nga pundasyon.

Sa dihang si Juan Bautista mipatugbaw sa iyang tingog diha sa kamingawan sa Judea ug mipa hibalo, "Ang Ginharian sa langit haduol na, "iyang gigamit ang termino nga komon sa iyang kapanahonan. Kini nga mga termino nasabot sa mga nasud sa Israel, alang sa paglaum sa gisa ad nga Ginharian ug sa Hari, niini nagdilaab ang kasingkasing sa matag Judio:

Niadtong mga adlaw miabot si Juan nga Bautista, nga nagwali sa kamingawan sa Judea,

Ug nag-ingon, Paghinulsol kamo: kay ang ginharian sa langit haduol na.

Kay kini siya mao ang gihisgutan sa profeta nga si Isaias, nga nagaingon: Ang tingog sa usa nga nagasinggit sa kamingawan, andama ninyo ang dalan sa Ginoo, sa paghimo sa iyang mga agianan nga tul-id. (Mateo 3: 1-3)

USA KA PINILI NGA TAWO:

Diha sa Daang Tugon, ang Dios mipili sa usa ka tawo sa pagpadako sa iyang Ginharian sa tibook kalibutan. Si Adan napakyas niini nga responsibilidad. Sa Bag-ong Tugon, ang Dios nagpadala sa iyang kaugalingon nga Anak, si Jesus, sa pagpadako sa Ginharian sa kalibutan. Si Jesus nakatuman niini nga responsibilidad, tungod kay siya mihimo niini nga sentro nga katuyoan sa iyang kinabuhi ug ministeryo.

Human sa pagkabilanggo ug kamatayon ni Juan Bautista, si Jesus misugod sa pagpakigbahin sa mensahe sa Ginharian:

Karon sa tapos nga si Juan gibutang sa bilanggoan, si Jesus miabot sa Galilea, nga nagwali sa Maayong Balita sa Ginharian sa Dios,

Ug nagaingon: Ang panahon natuman na, ug ang ginharian sa Dios haduol na: maghinulsol kamo, ug tuohi ang Maayong Balita. (Marcos 1: 14-15)

Gikan sa panahon nga si Jesus misugod sa pagwali, ug sa pag-ingon: Maghinulsol kamo, kay ang Ginharian sa langit haduol na. (Mateo 4:17)

Sa panahon sa iyang yutan-ong pagpangalagad, si Jesus mipili sa pipila ka yawi nga mga tawo nga mahimong iyang mga tinun-an. Si Jesus nagsugo kanila sa paglakaw ug pagwali nga nag-ingon "Ang ginharian sa langit haduol na" (Mateo 10: 7). Unsay kahulogan sa termino nga "haduol na"? Tan-awa ang sama nga mga pulong nga gigamit ni Jesus sa lahi nga konteksto:

Panindog, manlakaw kita: tan-awa, siya haduol na nga magabudhi kanako. (Mateo 26:46)

Sa diha nga si Jesus miingon nga ang magbudhi kaniya "haduol na," Siya nagpasabot sa tawo (Judas) nga miabot na. Ang panahon alang pagbudhi mao ang "haduol na." Sa diha nga si Jesus miingon nga ang Ginghamarian sa Dios "haduol na," kini nagpasabot nga ang Ginghamarian miabot na. Si Jesus migahin sa iyang tibook kinabuhi sa pagsulti sa mga tawo nga ang Ginghamarian miabot na, nga nagatudlo sa mga prinsipyo sa Ginghamarianong pagkinabuhi, ug nagapasabot unsaon sa mga lalaki ug mga babaye sa pagsulod sa ginghamarian sa Dios.

Bisan tuod nga ang ginghamarian sa Dios haduol na, kini wala moabot diha sa makita nga porma:

Ug sa diha nga siya gipangutana sa mga Fariseo, kon anus-a moabot ang ginghamarian sa Dios, siya mitubag kanila ug miingon: Ang Ginghamarian sa Dios dili moabot pinaagi sa mga pagpaminaw;

Ug dili usab sila magaingon: Ania dinhi! o, atua didto! Kay ania karon, ang ginghamarian sa Dios anaa sa sulod ninyo. (Lucas 17: 20-21)

Ang sambingay ni Jesus mahitungod sa Ginghamarian gihulagway kini ingon sa binhi nga gipugas, usa ka liso sa mustasa natisok diha sa yuta, usa ka tinago nga bahandi, ug usa ka natago nga perlas nga labing bililhon. Sa tanan niini nga mga matang, ang Ginghamarian ania na karon apan dili pa makita.

Ang Israel naglaum sa ginghamarian sa Dios nga moabot diha sa makita nga porma, uban sa dakong panaghugyaw, nga gimandoan sa makita ug gamhanan nga Hari:

Ug sa nanagpatalinghug sila niining mga butanga, siya (Jesus) midugang ug nag-sulti ug usa ka sambingay, tungod kay siya duol sa Jerusalem, ug tungod kay sila naghunahuna nga ang Ginghamarian sa Dios igapadayag dihadiha. (Lucas 19:11)

Ang sambingay ni Jesus nga gisulti mahitungod sa dungganon nga tawo nga miadto sa usa ka halayo nga yuta, ug mobalik aron sa pagdawat sa iyang ginghamarian. Ingon nga si Jesus nagaka haduol na sa Jerusalem, siya nagaandam sa mga tawo alang sa iyang umaabot nga kamatayon. Pinaagi niini nga sambingay siya mipadayag nga ang Ginghamarian sa makita nga dagway malangan hangtud sa laing pag-anhi. Sa iyang pagbalik, kini matukod.

Ang Israel nagtoo nga ang matuod nga Hari dihadiha dayon motukod sa Ginghamarian sa tanan nga himaya sa iyang kanhing nakita nga porma ubos sa hari nga si David. Ang Dios misaad kang Haring David:

Siya magatukod ug usa ka balay alang sa akong ngalan, ug tukoron ko ang trono sa iyang ginghamarian sa walay katapusan. (II Samuel 7:13)

Sa diha nga si Jesus nagsakay sa asno ngadto sa Jerusalem, ang mga tawo naghunahuna nga siya mianhi aron sa pagtukod sa makita nga Ginghamarian ug ang Jerusalem maoy iyang kapi tolyo ingon sa gitagna sukad pa sa panahon sa Daang Tugon.

Tungod niini, nangalipay sila ug gipasidunggan siya ingon nga Hari sa pagsulod niya sa ciudad. Sila misinggit:

Bulahan ang gingharian sa atong amahan nga si David, nga nagaanhi sa ngalan sa Ginoo, Hosanna sa kahitas-an. (Marcos 11:10)

Apan ang Gingharian dili pa makita nga pagatukuron. Si Jesus naghatag sa usa ka samingay mahitungod sa levadura sa usa ka umol nga minasa aron sa paghulagway sa pagkaylap sa Gingharian (Mateo 13:33). Kini moabot sa hilom, padayon nga pagtubo ingon sa levadura nga mikanap sa tinapay nga minasa.

Si Jesus mihatag na sa samingay sa halangdon nga tawo nga miadto sa usa ka halayo nga yuta, ug sa ulahi mibalik sa pagdawat sa iyang gingharian. Apan ang Israel wala makasabot niini nga mga samingay sa Gingharian. Tungod kay si Jesus wala dayon motukod ug usa ka dayag nga Gingharian, sa hamubong panahon nga milabay ang mao usab nga mga tawo nga midawat kaniya ingon nga Hari misalikway kaniya. Sila mitalikod kaniya ug gipangayo ang iyang kamatayon pinaagi sa paglansang sa krus.

Sa diha nga si Jesus mianhi sa yuta, ang Gingharian sa Dios "haduol na." Tungod kay kini wala moabot ingon sa ilang gilauman, ang mga Judiohanong katawhan misalikway sa Gingharian ug sa Hari:

Sa mga iya mianhi siya, ug ang mga iya wala modawat kaniya.

Apan sa tanang midawat kaniya, kanila naghatag siyag kagahum nga mahimong mga anak sa Dios, bisan ngadto kanila nga mitoo sa iyang ngalan:

Nga nangatawo, dili sa dugo, ni sa kabubut-on sa unod, ni sa kabubut-on sa tawo, kondili sa Dios. (Juan 1: 11-13)

Tungod niini nga pagsalikway, si Jesus mipahibalo nga ang Gingharian sa Dios pagakuhaon gikan sa Israel ug ihatag ngadto sa katawhan nga mamunga sa bunga sa pagkamatarung:

Busa ako mag-ingon kaninyo, Ang Gingharian sa Dios pagakuhaon gikan kaninyo, ug igahatag ngadto sa usa ka nasud nga makapamunga sa mga bunga niini. (Mateo 21:43)

Pinaagi niini, si Jesus nagpasabot nga ang mensahe sa Gingharian pagadalhon ngadto sa Gentil nga mga nasud (ang tanang mga nasud gawas sa Israel). Sila andam sa pagdawat ug sa pagtubag niini.

Si Jesus miingon nga ang nasud sa Israel, ug ang Jerusalem, ang ilang kapitolyo nga ciudad, moabot sa ilalum sa paghukom:

Ug sila mangahulog sa sulab sa espada, ug pagabihagon ngadto sa tanan nga mga nasud; ug ang Jerusalem pagayatakan sa mga Gentil, hangtud ang mga panahon sa mga Gentil matuman. (Lucas 21:24)

Tungod kay gisalikway sa Israel ang Gingharian ug ang Hari, ang makita nga pagtukod sa Gingharian sa katapusan nga porma gisibog hangtud sa laing pag-anhi sa Hari. Kanang laing pag-abot mao ang ikaduhang pagbalik ni Jesu-Kristo.

USA KA PINILI NGA KATAWHAN:

Diha sa Daang Tugon, ang Dios mipili sa nasud sa Israel ingon nga tiningob nga lawas sa mga tawo nga pinaagi niini ang Ginharian mapadako ngadto sa tibook kalibutan. Ang Israel napakyas sa responsibilidad niini. Sa Bag-ong Tugon, ang Dios mipili sa Simbahan, sa mga tawo nga midawat ug mitubag sa Maayong Balita, sama sa tiningob nga lawas nga pinaagi niini ang Ginharian mapadako.

Ang Apostol nga si Pablo, gipili sa Dios aron sa pagdala sa Ebanghelyo sa Ginharian ngadto sa mga Gentil, misulat niini nga mga pulong:

Kanako, nga labing ubos sa labing ubos sa tanang mga balaan, gihatag kini nga gracia, nga ako kinahanglan magwali sa taliwala sa mga Gentil sa dili-matugkad nga mga pagkadatu ni Kristo;

Ug sa paghimo nga ang tanang mga tawo makakita, kong unsa ang hugna sa tinago nga sukad sa sinugdan sa kalibutan nga natago diha sa Dios, nga nagbuhat sa tanang mga butang pinaagi kang Jesu-Kristo:

Sa tuyo nga karon ngadto sa mga punoan ug mga kagamhanan diha sa mga langitnon nga dapit makaila ang iglesia sa nagkalain-laing kinaadman sa Dios,

Sumala sa walay katapusang tuyo nga iyang natuman diha kang Kristo Jesus nga atong Ginoo. (Efeso 3: 8-11)

Hinumdumi nga ang Ginharian giandam sa Dios alang sa tawo sukad pa sa pagtukod sa kalibutan. Ang Simbahan gipili sa Dios sa pagpadayag niini nga tinago sa Ginharian ngadto sa mga nasud sa kalibutan. Pinaagi niini, ang walay katapusan nga katuyoan sa Dios matuman:

Nga iyang gipaila kanato ang tinago sa iyang kabubut-on, sumala sa iyang maayong kahamut-an nga iyang gituyo diha sa iyang kaugalingon;

Nga sa usa ka hugna sa kahupnganan sa mga panahon, siya motigom sa tanang mga butang diha kang Kristo, nga anaa sa langit, ug anaa sa yuta; bisan pa diha kaniya. (Efeso 1: 9-10)

Ang Simbahan mao ang makita nga tiningob nga lawas nga pinaagi niini ang Ginharian sa Dios mapadako sa tibook kalibutan. Tun-i ang mosunod nga diyagrama:

Tibook Kalibutang Organisasyon	----> Ang Ginharian
Lokal nga organisasyon diin ang Ginharian mapadako	----> Ang Simbahan
Ang mga indibiduwal diin ang Simbahan naglangkob	----> Mga magtotoo

Si Jesus nagbilin sa Simbahan ug mga responsibilidad:

Lamukaw kamo ngadto sa tibook kalibutan ug iwali ang Maayong Balita ngadto sa matag binuhat. (Marcos 16:15)

Siya nagsangkap sa mga magtotoo ug gahum sa pagtuman sa buluhaton:

Apan kamo makadawat ug gahum, sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad kaninyo, ug kamo mahimo nga mga saksi alang kanako sa Jerusalem, ug sa tibook nga Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta. (Buhat 1: 8)

Sa katapusan, ang tanan nga mga butang dalhon ngadto sa pagpasakop sa Hari, si Jesus, nga mobalik aron sa pagtukod sa makita nga Gingharian.

ANG KARON NGA GINGHARIAN

Si Jesus nagtudlo nga "ang Gingharian sa Dios anaa sa sulod ninyo." Kana, diin ang Hari anaa ug diin ang iyang pagmando giila, ang karon nga Gingharian sa Dios naglungtad. Ang Gingharian sa Dios mao ang hawanan sa pagmando sa Dios. Ang Gingharian sa kalibutan sa karon mao ang hawanan diin, sa bisan unsang panahon, ang iyang pagmando pagailhon.

Hinumdumi nga gikan sa panahon sa pagrebelde ni Satanas sa Langit, ang gubat naglungtad tali sa mga Gingharian sa Dios ug sa Gingharian ni Satanas. Ang yuta mao ang tan-awanan niining tibook kalibutang rebelyon batok sa Dios. Pinaagi sa sala sa tawo, usa ka tunglo ang midangat sa yuta ug si Satanas mipahimulos aron sa pagsulay sa pagtukod sa iyang dautan nga gingharian. Kini dayag nga siya mao ang nagkontrolar sa yutan-ong mga gingharian sa diha nga gitintal niya ni Jesus:

Pag-usab, ang yawa midala kaniya ngadto sa usa ka bukid nga hataas uyamut, ug mipakita kaniya sa tanan nga mga gingharian sa kalibutan, ug ang himaya nila;

Ug miingon kaniya: Ang tanan niining mga butanga igahatag ko kanimo, kon ikaw mohapa ug mosimba kanako.

Unya si Jesus miingon kaniya: Pahawa ka, Satanas: kay nahisulat kini nga naga ingon, Ikaw mosimba sa Ginoo nga imong Dios, ug kaniya lamang mag-alagad ikaw. (Mateo 4: 8-10)

Apan ang Dios wala mibiya sa iyang pagkalabaw'ng hataas ingon nga Hari diha sa pagrebelde sa tawo. Siya nagpahayag sa iyang katuyoan aron sa pagtukod niini:

Ug sa mga adlaw sa mga hari, ang Dios sa langit magatukod sa usa ka gingharian, nga dili gayud malumpag: ug ang Gingharian dili mahibilin sa lain nga mga tawo, apan kini magadugmok ug magaut-ut niining tanan nga mga gingharian, ug kini mobarug sa walay katapusan. (Daniel 2:44)

Ang Ginharian sa Dios usab dinhi ug karon. Kini dili usa ka butang sa umaabot nga dili kita makahibalo hangtud nga kini makita nga natukod sa katapusan sa kalibutan. Ang pagmando sa Hari sa karon giila sa mga kasingkasing sa tagsatagsa ka mga magtotoo. Ang pagmando sa Hari giila sa tinuod nga Simbahan ni Jesu-Kristo. Ang Ginharian presente bisan asa nga adu nay mga tawo nga nahigugma sa Dios, natawo ngadto sa Ginharian, nagsagop sa mga prin sipyo sa Ginharian ingon nga ilang pamaagi sa kinabuhi, ug giila ang pagmando sa Ginoo nga si Kristo ingon nga Hari.

Ang Ginharian giingon nga usa ka "misteryo" karon (Marcos 4:11) tungod kay kini dili sa sulod sa natural nga mga gahum sa pagpaminaw:

**Ang Ginharian sa Dios moanhi nga dili pinaagi sa mga pagpaminaw...
(Lucas 17:20)**

Ang Ginharian karon sa espirituhanon lamang nga paagi mailhan sa yuta. Kini sa espiritu wal, apan dili pa makita nga gitukod. Ang karon nga makita nga Ginharian sa Dios anaa sa langit. Kini dili mao ang langit nga atong ginasulti sa diha nga kita makighisgot sa mga langit sa ibabaw kanato. Kini mao ang Langit diin si Jesus nagpuyo sa wala pa siya mianhi sa yuta (Juan 17: 5). Kini mao ang Langit nga siya mikayab human sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga patay (Buhat 1: 9-11).

Ang Langit mao ang karon nga pinuy-anan sa Dios, si Jesus, ug ang mga anghel sa makita nga porma. Ang Langit mao ang dapit diin karon naghulat si Jesus hangtud sa panahon alang sa iyang pagbalik sa yuta sa pagtukod sa Ginharian sa iyang permanente, makita nga porma. Samtang siya naghulat sa Langit, si Jesus nag-alagad ingon nga usa ka tigpataliwala. Siya nag lingkod sa tuo nga kamot sa Dios ug nangaliyupo alang sa mga magtotoo nga anaa pa sa yuta. (Hebreohanon 7:25).

ANG UMAABOT NGA GINGHARIAN

Bisan tuod si Jesus miingon sa iyang mga tinun-an nga ang Ginharian haduol na, ug sa pagkatinuod anaa sa ilang taliwala, siya usab misulti sa Ginharian sa iyang umaabot nga porma. Siya misulti sa mga tinun-an sa pag-ampo "Ang imong ginharian moabot" (Mateo 6:10).

Ang mga tinun-an milaum nga si Jesus motukod niining "nagaabot" o umaabot nga Ginharian sa dili pa ang Kalbaryo. Sa diha nga si Jesus namatay, ang ilang paglaum nawala. Human sa iyang pagkabanhaw ang ilang paglaum nabuhi pag-usab. Sa yugto sa panahon tali sa pagka banhaw ug sa iyang pagbalik sa langit, si Jesus misulti sa daghang mga butang mahitungod sa Ginharian sa Dios. Kini ang nakaaghat sa mga tinun-an sa pagpangutana, "ikaw ba niining panahona motukod pag-usab sa Ginharian sa Israel?" (Buhat 1: 6) Si Jesus mitubag:

... Dili alang kaninyo ang pagkahibalo sa mga panahon o sa mga katuigan, nga gitagal sa Amahan sa iyang kaugalingon nga gahum. (Buhat 1: 7)

Ang pag-abot sa Ginharian seguridad, apan sa panahon sa iyang makita nga pagtukod anaa sa Amahan. Si Jesus mipakigbahin sa daghan nga mga butang nga kinahanglan mahitabo sa yuta sa dili pa ang Ginharian matukod sa iyang katapusang porma.

Kini nga mga ilhanan gipadayag aron sa pagtabang kanato sa pag-ila sa diha nga ang panahon haduol na. Kamong makabasa niini nga mga timailhan sa Mateo kapitulo 24 ug 25, Marcos 13 ug Lucas 17: 20-37; 21: 8-36. Si Jesus miingon sa mga tinun-an nga sa dihang kini nga mga butanga magsugod na sa pagkahitabo, sila mga timailhan nga ang makita nga pagpahi-uli sa Ginharian sa Dios haduol na:

Ingon man usab kamo, sa diha nga kamo makakita niini nga mga butanga nga mahitabo, hibalo niyo nga ang Ginharian sa Dios haduol na. (Lucas 21:31)

ANG MAAYONG BALITA SA TANANG KANASURAN NAGTIMAAN SA SINUGDANAN SA KATAPUSAN:

Ug kining Maayong Balita mahitungod sa Ginharian igawali sa tibook kalibutan ingon nga pagpamatuod ngadto sa tanang kanasuran; ug unya moabot na ang katapusan. (Mateo 24:14)

SI JESUS MOBALIK SA YUTA:

... Kining maong Jesus, nga gikuha gikan kaninyo ngadto sa langit, mobalik ra unya sa paagi nga sama sa inyong nakita sa iyang pagsaka sa langit.(Buhat 1:11)

SI JESUS ANG MAGMADAUGON SA TANANG MGA GINGHARIAN SA KALIBUTAN:

Unya moabot ang katapusan, sa diha nga siya motugyan na sa Ginharian sa Dios, bisan pa ang Amahan, tapos niya mawagtang ang tanang pamunoan, ug ang tanan nga awtoridad ug gahum.

Kay kinahanglan siya maghari, hangtud nga ikabutang ang tanan nga mga kaaway sa ilalum sa iyang mga tiil. (I Mga Taga Corinto 15: 24-25)

Ug ang ikapito nga manolonda mibudyong; ug dihay mga makusog nga tingog didto sa langit, nga nagaingon: Ang ginharian sa kalibutan nahimong mga ginharian sa atong Ginoo, ug sa iyang Kristo; ug siya magahari hangtud sa kahangturan. (Pinadayag 11:15)

SI SATANAS UG ANG MGA NANIMUYO SA IYANG GINGHARIAN MABUNTOG:

Ug ang yawa nga nagpahisalaag kanila gitambog ngadto sa linaw nga kalayo ug azufre, diin ang mapintas nga mananap ug ang mini nga profeta, ug sila pagasa kiton sa adlaw ug sa gabii hangtud sa kahangturan. (Pinadayag 20:10)

TANANG KANASURAN MOABOT SA GINGHARIAN:

Ug magaingon ako kaninyo, nga daghan unya ang mangabot gikan sa sidlakan ug sa kasadpan, ug manglingkod uban kang Abraham, ug kang Isaac, ug kang Jacob, sa ginharian sa langit. (Mateo 8:11)

ANG TANANG KATAWHAN MOILA KANG JESUS INGON NGA HARI:

Tungod niini ang Dios usab nagbayaw kaniya sa kahitas-an, ug mihatag kaniya sa usa ka ngalan nga labaw sa tanang mga ngalan:

Aron nga sa ngalan ni Jesus ang tanang tuhod mangapiko, sa mga butang sa langit, ug mga butang sa yuta, ug sa mga butang sa ilalum sa yuta;

Ug ang tanang dila magasugid nga si Jesu-Kristo mao ang Ginoo sa himaya sa Dios nga Amahan. (Filipos 2: 9-11)

Ug nadungog ko ang daw tingog sa usa ka dakong panon, ug ingon sa tingog sa daghang mga tubig, ug ingon sa tingog sa makusog nga mga dalugdug, nga nagaingon: Aleluya; kay ang Ginoong Dios nga makagagahum sa tanan nagahari. (Pinadayag 19: 6)

ANG TANANG TAWO, BUHI UG PATAY, PAGAHUKMAN SA DIOS:

Nagatugon ako kanimo sa atubangan sa Dios, ug ni Ginoong Jesu-Kristo, nga maghukom sa mga buhi (nagbaton ug kinabuhi) ug sa mga minatay sa iyang pagpadayag ug sa iyang Gingharian. (II Timoteo 4: 1)

Ug nakita ko ang mga patay, gamay ug dako, nagbarug atubangan sa Dios; ug dihay mga basahon nga gipamuklad; ug ang lain nga basahon gibuklad, nga mao ang basahon sa kinabuhi: ug ang mga patay gihukman gikan sa mga butang nga nahisulat diha sa mga basahon, sumala sa ilang mga binuhatan.

Ug ang dagat mitugyan sa mga patay nga diha niini; ug ang kamatayon ug ang Hades mihatag sa mga patay nga diha kanila; ug sila gihukman, ang tagsatagsa sumala sa ilang mga binuhatan...

Ug ang ngalan ni bisan kinsa nga dili makaplakan nga nahisulat diha sa basahon sa kinabuhi itambog ngadto sa linaw nga kalayo. (Pinadayag 20:12, 13, 15)

Si Jesus misulti sa usa ka samingay bahin sa Gingharian nga sama sa usa ka dako nga pukot nga gitaktak ngadto sa dagat nga nagtigom sa tanang matang sa isda. Sa diha nga ang pukot gipanagbutad, ang maayong isda gibulag gikan sa dili maayo. (Mateo 13: 47, 48).

Siya usab misulti sa Gingharian sama sa bunglayan ug sa trigo nga nagtubo sa usa ka panahon nga managsama. Apan sa katapusan, ang maayo nga trigo gibulag gikan sa mga bunglayan (Mateo 13: 24-30, 36-42). Pinaagi sa panig-ingnan sa mga bunglayan sa taliwala sa trigo gitudlo ni Jesus nga ang Gingharian miabot na, apan ang daotan nga mga tawo sa giha pon ania pa karon. Kay sa usa ka panahon, ang duha dungan nga magpakabuhi. Sa paghukom, sila pagabulagon.

Ang parehong mga samingay mahitungod sa panagbulag mahitabo sa panahon sa paghukom. Kadtong mga misulod sa Gingharian pinaagi sa bag-o nga pagkatawo pagadawat ngadto sa makita nga Gingharian sa iyang katapusang porma. Ang tanang uban hinginlan gikan sa Gingharian:

Ug didto managpanghilak ug pagpangagot sa mga ngipon, sa diha nga kamo makakita kang Abraham, ug kang Isaac, ug kang Jacob, ug sa tanang mga manalagna, sa Ginghamarian sa Dios, ug kamo pagaabugon ngadto sa gawas. (Lucas 13:28)

ANG GINGHARIAN SA DIOS PAGATUKORON SA MAKITA NGA PORMA:

Ug may gihatag kaniya nga dominio, ug himaya, ug Ginghamarian, aron ang tanan nga katawhan, mga nasud, ug mga pinulongan, manag-alagad kaniya: ang iyang dominio mao ang dominio nga walay katapusan, nga dili umalagi, ug ang iyang Ginghamarian mao kadtong dili mabungkag. (Daniel 7:14)

ANG TINUOD NGA MGA MAGTOTOO MAGHARI UBAN KANG JESUS SA GINGHARIAN:

Ngadto kaniya nga nagmadaugon pagatugotan ko sa paglingkod uban kanako sa akong trono, maingon nga ako usab nagmadaugon ug milingkod uban sa akong Amahan diha sa iyang trono. (Pinadayag 3:21)

ADUNA UNYAY BAG-ONG LANGIT UG BAG-ONG YUTA:

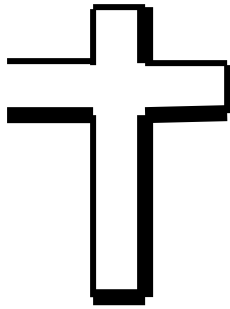
Kamo makabasa sa paghulagway sa bag-ong langit ug yuta sa Pinadayag kapitulo 21 ug 22. Ang Jerusalem mahimong trono sa Ginoo, ug ang tanang mga nasud pagatigumon ngadto niini:

Niadtong panahona sila magatawag sa Jerusalem nga trono ni Jehova; ug ang tanan nga mga nasud pagatigumon ngadto kaniya, sa ngalan ni Jehova, sa Jerusalem: ni magalakaw sila pag-usab sa katig-a sa ilang dautang kasingkasing. (Jeremias 3:17)

KATINGBANAN

Karon atong tingobon ang kaniadto, karon, ug umaabot nga Ginghamarian sa Dios. Tun-i ang mosunod nga tsart ug unya pagtuon sa katingbanan nga nagsunod sa tsart.

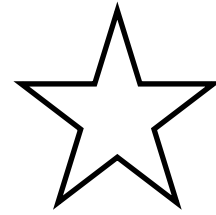
<- - - - - ANG GINGHARIAN SA DIOS SA LANGIT - - - - ->



Ang Gingharian sa Dios dinhi sa yuta



Ang pagbalik sa Hari sa katapusan sa kapanahonan



Ang pagtukod sa Gingharian sa Dios sa iyang katapusan ug makita nga porma

Gisumpay pinaagi sa ----> Tawo ----> Israel ----> Simbahan ---->

Matikdi ang tuldok-tuldok nga linya sa ibabaw sa diyagrama. Kini nagpakita nga ang Gingharian sa Dios naglungtad sa Langit sa wala pa ang paglalang sa yuta ug magpadayon sa paglungtad sa kahangturan.

Matikdi ang mga udyong sa ubos sa diyagrama. Ang Dios nagbuhat sa kalibutan ingon nga usa ka sumpay sa iyang Langitnong Gingharian. Siya mipili sa tawo ingon nga instrumento diin ang iyang Gingharian mapadako. Ang tawo napakyas sa responsibilidad niini.

Unya ang Dios mipili sa usa ka nasud aron nga ang iyang Gingharian mapadako. Apan ang Israel napakyas sa responsibilidad niini. Sila mibalik ngadto sa pagano nga mga dios-diosan, ug midawat sa kalibutanon nga mga sumbanan baylo sa mga prinsipyo sa Gingharian.

Ug ang Dios nagpadala sa iyang Anak, si Jesu-Kristo. Diin ang unang tawo, si Adan, napakyas, ang ikaduha nga tawo, si Jesus, nagmalampuson. Siya ang nag-abli sa Gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Si Jesus naghatag sa usa ka dalan, pinaagi sa espirituhanon nga pagkatawo pag-usab, nga ang tawo mabuhi diha sa Gingharian sa Dios ug kana nga Gingharian naglungtad sa sulod niya bisan pa tuod siya sa gihapon nagpuyo sa natural nga kalibutan. Tungod kay ang Hari ug ang iyang Gingharian gisalikway, ang makita nga pagtukod sa Gingharian nalangan hangtud sa ikaduha nga pagbalik.

Aron mapakaylap ang mensahe o "Maayong Balita" sa Gingharian, ang Dios karon mipili sa Simbahan. Ang Simbahan mao ang instrumento diin ang mensahe sa Gingharian maipakigbahin sa mga nasud sa kalibutan. Diin ang unang gipili nga katawhan, ang Israel, napakyas, ang Simbahan magmalampuson. Sa diha nga ang Ebanghelyo sa Gingharian maiwali sa tibook kalibutan, ang ikaduha nga pagbalik sa Hari mahitabo. Ang Gingharian sa Dios matukod sa iyang katapusan, ug makita nga porma. Ang tanang ubang mga kalibutanon nga mga gingharian mapildi.

MGA KAMATUORAN MAHITUNGOD SA GINGHARIAN SA DIOS

Kamo nakakat-on sa kaniadto, karon, ug sa umaabot nga Ginghamarian sa Dios. Ania ang pipila sa ubang mga nag-unang mga kamatuoran mahitungod niini Ginghamarian:

KINI GIMANDOAN SA DIOS GIKAN IYANG TRONO SA LANGIT:

Si Jehova nag-andam sa iyang trono didto sa langit; ug ang iyang Ginghamarian nagagahum sa ibabaw sa tanan. (Salmo 103: 19)

KINI GIMANDOAN SA USA KA HARI NGA DILI MABALHINON:

Si Jesu-Kristo mao sa gihapon, kagahapon ug karon, ug sa kahangturan. (Hebreohanon 13: 8)

ANG GINGHARIAN SA DIOS WALAY KATAPUSAN:

Ang imong Ginghamarian mao ang usa ka walay katapusan nga ginghamarian, ug ang imong ginsakpan magapadayon sa tanang mga kaliwatan. (Salmo 145: 13)

Ug siya magahari sa balay ni Jacob sa kahangturan; ug ang iyang Ginghamarian walay katapusan. (Lucas 1:33)

Apan mahitungod sa Anak, siya nagaingon: Ang imong trono, O Dios, alang sa mga katuigan nga walay katapusan; ug ang baras sa pagkamatarung mao ang baras sa imong ginghamarian. (Hebreohanon 1: 8)

Unsa ka dako sa iyang mga timaan! Ug pagkagamhanan sa iyang mga kahibulongan! Ug ang iyang Ginghamarian mao ang ginghamarian nga walay katapusan, ug ang iyang dominio nagagikan sa kaliwatan ngadto sa kaliwatan. (Daniel 4: 3)

ANG GINGHARIAN SA DIOS DILI MABALHIN, DILI MATARUG, O MALAGLAG:

Busa kita nga nagadawat sa usa ka Ginghamarian nga dili matarug, managbaton kita ug gracia, nga tungod niana kita mahimong mag-alagad sa Dios uban sa balaan nga pagtahud ug diosnon nga kahadlok. (Hebreohanon 12:28)

ANG GINGHARIAN NAANDAM SUKAD PA SA SINUGDANAN:

Unya ang Hari magaingon kanila diha sa iyang too nga kamot, umari kamo, nga bulahan sa akong Amahan, panunda ninyo ang ginghamarian nga gitagana alang kaninyo sukad pa sa pagkatukod sa ang kalibutan. (Mateo 25:34)

ANG DIOS GUSTO NGA KITA MAKAPANUNOD SA IYANG GINGHARIAN:

Ayaw kahadlok, diyutay nga panon sa mga carnero; kay kini mao ang nahamutan sa inyong Amahan ang paghatag kaninyo sa Ginghamarian. (Lucas 12:32)

Ug ako nagatudlo kaninyo ug usa ka Ginghamarian, ingon nga ang akong Amahan nagatudlo kanako.(Lucas 22:29)

ANG GINGHARIAN IYA SA GINOO:

Kay ang Ginghamarian iya ni Jehova; ug siya mao ang magmamando sa taliwala sa mga nasud. (Salmo 22:28)

... Kay imo ang ginghamarian, ug ang gahum, ug ang himaya, hangtud sa kahangturan. (Mateo 6:13)

Ug si Jehova magahari sa tibook nga yuta: niadtong adlaw may usa ka Ginoo, ug usa ra ang iyang ngalan. (Zacarias 14: 9)

ANG GINGHARIAN SA DIOS LABAW'NG HATAAS SA TANANG UBANG MGA GINGHARIAN:

Gitukod ni Jehova ang iyang trono didto sa langit; ug ang iyang Ginghamarian nagahari sa ibabaw sa tanan. (Salmo 103: 19)

ANG GINGHARIAN SA DIOS GILANGKUBAN SA KATAWHAN GIKAN SA TANANG MGA NASUD:

Ug sila moabot gikan sa sidlakan, ug gikan sa kasadpan, ug gikan sa amihanan, ug gikan sa habagatan, ug molingkod diha sa ginghamarian sa Dios. (Lucas 13:29)

ANG GINGHARIAN SA DIOS DILI GINGHARIAN NIINI NGA KALIBUTAN:

Si Jesus mitubag, ang akong ginghamarian dili niini nga kalibutana: Kong ang akong Ginghamarian niini pa nga kalibutana, nan ang akong mga ulipon nakig-away na unta, aron dili ako ikatugyan ngadto sa mga Judio, apan karon ang akong Ginghamarian dili gikan dinhi. (Juan 18:36)

ANG GINGHARIAN SA DIOS GIPASUKAD SA ESPIRITUHANONG MGA PRINSIPYO:

Kay ang ginghamarian sa Dios dili kalan-on ug ilimnon; apan pagkamatarung, ug kalinaw, ug kalipay diha sa Espiritu Santo. (Roma 14:17)

Kay ang ginghamarian sa Dios wala diha sa mga pulong kondili anaa sa gahum. (I Mga Taga Corinto 4:20)

ANG GINGHARIAN SA DIOS DILI MAPANUNOD SA UNOD UG DUGO:

Karon ginaingon ko kini, mga igsoon, nga ang unod ug dugo dili makapanunod sa Ginghamarian sa Dios; ni ang pagkadunot makapanunod sa pagkadili-madunoton. (I Mga Taga Corinto 15:50)

Si Jesus mitubag ug miingon kaniya: Sa pagkamatuod, sa pagkamatuod, naga ingon ako kanimo: Gawas kong ang usa ka tawo matawo pag-usab, dili siya makakita sa ginghamarian sa Dios.

Si Jesus mitubag, sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kanimo, gawas kong ang usa ka tawo matawo sa tubig ug sa Espiritu, dili siya makasulod ngadto sa ginghamarian sa Dios. (Juan 3: 3 ug 5)

ADUNAY MGA ESPIRITUHANONG MGA YAWI SA GINGHARIAN SA DIOS:

Ug hatagan ko ikaw sa mga yawi sa ginghamarian sa langit: ug bisan unsa ang imong gapuson dinhi sa yuta, pagagapuson sa langit; ug bisan unsay imong hubaran dinhi sa yuta, pagahubaran sa langit. (Mateo 16:19)

Kining "mga yawi sa Ginghamarian" gipatin-aw sa mosunod nga kapitulo.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang yawing bersikulo gikan sa panumduman.

2. Sa usa ka linain nga palid sa papel, isulat ang usa ka mubo nga katingbanan sa kaniadto nga kasaysayan sa Ginharian sa Dios.
3. Sa usa ka linain nga palid sa papel, isulat ang usa ka mubo nga katingbanan bahin sa karon nga Ginharian sa Dios.
4. Sa usa ka linain nga palid sa papel, isulat ang usa ka mubo nga katingbanan nga nag hulagway sa umaabot nga Ginharian sa Dios.
5. Ribyuha ang nag-unang mga kamatuoran mahitungod sa Ginharian sa Dios nga giha tag niini nga leksyon, unya tan-awa kon pila ang inyong masulat gikan sa panumdu man.

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Ingon sa inyong nakat-onan niini nga kurso, adunay duha ka mga espirituhanon nga mga gingharian ug ang matag tawo nga buhi mao ang nagapuyo sa usa o sa lain. Kamo mao ang residente sa Gingharian ni Satanas o sa Gingharian sa Dios. Samtang kamo nagpuyo sa yuta kamo usab mabuhi sa usa ka gingharian sa kalibutan. Kini nagpasabot nga kamo nagpuyo sa usa ka nasud nga gikontrolar sa usa ka tawhanong panggobyerno.

Ang tawhanong panggobyerno sa orihinal gitudlo sa Dios aron sa pagpadayon sa tukma nga organisasyon ug pagpangalagad sa iyang mga balaod sa yuta. Ang Dios mao ang labaw'ng hataas nga magmamando ibabaw sa tawhanong panggobyerno ug kini ipalakaw sumala sa iyang Pulong, plano, ug mga katuyoan. Kini mao ang makita sa kalibutan karon nga mga panggobyerno nga wala misunod sa orihinal nga plano sa Dios. Sila nahimong dautan ug mapig-uton. Sila wala mopalakaw sa mga prinsipyo sa Dios. Daghan niini nga mga panga gamhanan ug ilang mga punoan wala moila sa paglungtad sa Dios. Ang maong mga panggobyerno nahimong "mga gingharian sa mga kalibutan" nga gikontrolar ni Satanas.

Tungod kay kamo kinahanglan gayud nga mabuhi ilalum sa tawhanong panggobyerno kini importante alang kaninyo nga masayud kon unsa ang gitudlo sa Biblia bahin niini nga hilis gutan:

Mga gingharian sa Kalibutan

- I. Ang Dios ang nagpasiugda sa mga panggobyerno
 - A. Ang mga panggobyerno gitukod sa Dios: Roma 13: 1
 - B. Ang mga punoan ug mga ministro sa Dios: Roma 13: 4,6
 - C. Ang Dios ang nagtakda ug nagwagtang sa mga panggobyerno sumala sa iyang kabubut-on: Daniel 4:32; 5:21; Salmo 75: 7
- II. Ang Diosnong plano alang sa panggobyerno
 - A. Ang orihinal nga plano sa Dios alang sa mga panggobyerno:
 1. Pagpadayon ug pagpalambo sa kaayohan sa mga tawo: Roma 13: 3,4
 2. Pagpalakaw diha sa pagkamatarung ug paghukom sa dautan: Roma 13: 3-4
 - B. Ang mga panggobyerno misupak sa iyang plano:
 1. Gigamit ang awtoridad nga dili matarung sa pagtuman sa hakog nga mga tinguha: I Mga Hari 21: 7-14
 2. Sa maong mga panghitabo, ang Dios sa katapusan magdala ug paghukom sa ibabaw sa mga punoan o sa mga pangulo: I Mga Hari 21:19
- III. Responsibilidad sa mga panggobyerno ngadto sa mga tawo
 - A. Kinahanglan dili modumala sa mga tawo ngadto sa sala: I Mga Hari 12: 28-30
 - B. Kinahanglan mopalambo sa kaayohan sa mga katawhan: Roma 13: 1-5
 - C. Kinahanglan mohukom sa dautan: Roma 13: 3-4
 - D. Kinahanglan mopadayon sa sulodnong kalinaw: I Samuel 30: 21-24
 - E. Kinahanglan manalipod sa mga katungod sa mga iyang lungsoranon: Buhat 22: 25-30

- IV. Mga prinsipyo nga nagdumala sa mga magmamando:
- A. Ang magmamando kinahanglan maalamon: Genesis 41:33; Deuteronomio 1:13
 - B. Ang magmamando manalipod ug motabang sa mga kabus ug sa mga nanginahanglan: Roma 12: 4; Salmo 82: 3-4
 - C. Ang magmamando moila sa Dios ingon nga Dios: Salmo 2: 10, 11
 - D. Ang mga magmamando nga wala moila sa Dios pagatangtangan:
 - 1. Nabucodonosor: Daniel 4
 - 2. Belsasar: Daniel 5
 - 3. Herodes: Buhat 12: 21-23
 - E. Ang Dios mopahimutang sa usa ka magmamando nga masulundon ngadto kaniya diha sa dapit sa usa nga dili-masulondon: I Mga Hari 11:11
 - F. Ang Dios motangtang sa usa ka pamilya gikan sa usa ka dapit sa awtoridad tungod sa sala: I Mga Hari 14: 7-11
 - G. Tungod sa pagkamatarung sa usa ka tawo, ang Dios mitugot kaniya sa pagpadayon sa usa ka manununod o kaliwat sa ibabaw sa trono: I Mga Hari 11:13; Lucas 1:32

V. Ang relasyon sa mga tawo ngadto sa panggobyerno

- A. Ang mga magmamando ug mga balaod kinahanglan dili supakon: Roma 13: 2
 - 1. Pasakop tungod sa Ginoo: I Pedro 2: 13-14
 - 2. Ang nagatamay sa panggobyerno maoy usa ka sala sa unod: II Pedro 2:10
 - 3. Ang mga tawo kinahanglan nga mosunod sa mga balaod: Marcos 12:17
- B. Adunay dili apil sa maong pagkamasinugtanon: Ang mga sugo sa mga punoan dili pagatumanon sa diha nga sila misupak sa mga sugo o sa mga katuyoan sa Dios:
 - 1. Exodo 1:17
 - 2. Daniel 3:18
 - 3. Buhat 5:29
- C. Ang mga tawo mobayad sa buhis sa gobyerno: Roma 13: 6-7; Mateo 17: 25-27
- D. Ang Dios usahay motugot sa pipila ka mga kagawasan sa pagpili sa panggobyerno: I Samuel 8: 4-9
- E. Ang mga tawo kinahanglan mag-ampo alang sa mga magmamando: I Timoteo 2: 1-2

VI. Ang tawhanong panggobyerno temporaryo. Ang tanan nga mga panggobyerno sa umaabot nga adlaw mohunong sa paglungtad: I Mga Taga Corinto 15:24

KAPITULO 4

MGA YAWI SA GINGHARIAN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pag-ila sa mga yawi sa Ginghamarian.
- Pag-ila niadtong kaniya ang mga yawi gihatag.
- Pag-ila sa paghinulsol gikan sa sala nga mao ang gikinahanglan aron makaangkon ug dalan ngadto sa Ginghamarian.
- Pag-amgo nga ang nagpadayon nga espirituhanong pagtubo mao ang gikinahanglan aron makaseguro sa pagsulod sa Ginghamarian.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug hatagan ko ikaw sa mga yawi sa ginghamarian sa langit: ug bisan unsa ang imong gapuson dinhi sa yuta, pagagapuson sa langit; ug bisan unsay imong hubaran dinhi sa yuta, pagahubaran sa langit. (Mateo 16:19)

PASIUNA

Kamo nakakat-on bahin sa paglungtad sa walay katapusan nga ginghamarian sa Dios, ug sa Hari, si Jesu-Kristo. Niini nga kapitulo inyong madiskobrehan unsaon sa pagduol ngadto sa Ginghamarian sa Dios samtang kamo magtuon sa "mga yawi sa Ginghamarian."

USA KA GIKATUDLO NGA GINGHARIAN

Sa wala pa si Jesus mibalik sa Langit iyang giingnan ang iyang mga tinun-an:

Ug ako nagatudlo kaninyo ug usa ka Ginghamarian, ingon nga ang akong Amahan nagatudlo kanako. (Lucas 22:29)

Si Jesus usab misulti sa iyang Simbahan nga maoy mopakaylap sa mensahe sa Ginghamarian sa tibook kalibutan:

Ug ako nagaingon usab kanimo, nga ikaw mao si Pedro, ug sa ibabaw niining bato pagatukoron ko ang akong Iglesia; ug ang mga ganghaan sa Hades dili makabuntog batok niini.

Ug hatagan ko ikaw sa mga yawi sa ginghamarian sa langit: ug bisan unsa ang imong gapuson dinhi sa yuta, pagagapuson sa langit; ug bisan unsay imong hubaran dinhi sa yuta, pagahubaran sa langit. (Mateo 16:18-19)

Niini nga tudling gipadayag ni Jesus nga si Pedro usa sa espirituhanon nga pundasyon sa mga bato sa unang iglesia. Kini nagpasabot nga siya mahimong usa ka importante nga bahin sa iyang pagtubo ug paglambo. Ang ngalan ni Pedro sa pagkatinuod nagpasabot nga "usa ka bato" o "gamay'ng bato."

Unya si Jesus miingon sa iyang kaugalingon, "... sa ibabaw *niini* nga bato pagatukoron ko ang akong Iglesia" nga nagpakita nga ang Iglesia mokuha sa iyang paglungtad gikan kaniya. Siya mahimong *ang* bato diin ang Iglesia gitukod. Adunay daghang ubang mas ubos nga mga bato (mga tawo nga sama kang Pedro). Kini nga mga bato importante nga bahin sa Iglesia. Apan si Jesus sa iyang kaugalingon mao ang bato sa pamag-ang diin ang estruktura sa Iglesia gitukod.

Unya si Jesus mihimo ug duha ka komentaryo bahin niini nga Iglesia.

Una , Siya miingon nga "ang mga ganghaan sa Impyerno dili makabuntog batok niini." Kini nagpasabot nga ang Simbahan adunay mga kaaway nga makig-away niini, apan may pasalig nga ang mga kaaway dili makabuntog niini.

Ikaduha , ug labing importante sa atong pagtuon, si Jesus misaad nga ihatag ang mga yawi sa iyang Ginghamian ngadto sa Iglesia.

Sa natural nga kalibutan kon kamo nagbaton sa mga yawi ngadto sa usa ka bilding, kini nagpasabot nga kamo adunay awtoridad didto.

Ang awtoridad nga gihisgutan ni Jesus niini nga yugto maoy usa ka espirituhanon nga awtoridad. Siya mihatag sa Iglesia sa espirituhanon nga mga yawi sa mga pultahan sa iyang Ginghamian. Si Jesus miingon "Ako" mohatag kanila. Ang gahum ug awtoridad sa Simbahan magagi kan kang Jesus. Ang paggamit sa pulong nga "maga" (sa umaabot) nagpasabot nga ang mga yawi wala pa gihatag sa panahon nga si Jesus misulti. Kini nga gahum gihatag sa Buhat 2 sa diha nga ang Espiritu Santo gihatag ngadto sa mga magtotoo:

Apan kamo makadawat sa gahum, sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad kaniyo, ug kamo mahimo nga mga saksi alang kanako sa Jerusalem, ug sa tibook nga Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta. (Buhat 1: 8)

Ang mga yawi sa Ginghamian mao ang gahum sa pagbugkos ug sa paghubad. Aron sa pagga pos sa usa ka butang nagpasabot nga ibutang ang usa ka talikala o sa usa ka bugkos sa ibabaw niini. Kini sama sa pagsira sa pultahan sa usa ka lawak. Aron sa paghubad sa usa ka butang maoy pagbuhi o pagbutang niini nga gawasnon. Kini susama sa pag-abli sa pultahan sa usa ka lawak.

Ang Iglesia adunay usa ka posisyon sa awtoridad. Kini adunay mga yawi sa Ginghamian sa Dios. Kini maoy instrumento diin ang espirituhanon nga mga pultahan sa Ginghamian mainablihan ngadto sa mga nasud sa kalibutan. Si Pedro ang una nga mogamit niini nga mga yawi sa Ginghamian. Siya ang moabli sa pultahan sa ministeryo sa Gentil nga mga nasud sa kalibutan.

Ang Simbahan adunay gahum sa paghubad sa espirituhanon nga mga pwersa sa maayo ug sa paggapos sa espirituhanon nga mga pwersa sa dautan. Sa matag kalisod nga giatubang sa mga magtotoo, paggapos ug pagbadbad maoy yawi sa kadaugan.

UNSAON SA PAGSULOD SA GINGHARIAN

Ang mga yawi sa Ginghamian gihatag ni Jesus ngadto sa Simbahan. Apan sa piho, sa unsa nga paagi maangkon ang dalan sa pagsulod sa Ginghamian sa Dios?

Juan 3: 1-21 nagtala sa istorya ni Nicodemo, usa ka relihiyosong lider sa panahon sa minister yo ni Kristo sa yuta. Siya miduol kang Jesus nga nagatinguha sa pag-angkon sa dalan ngadto sa Ginghamian sa Dios ug, pinaagi sa pagbuhat sa ingon, nakapanunod ug kinabuhi nga walay katapusan. si Jesus miingon kaniya:

Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, ako magaingon kanimo, gawas kong ang usa ka tawo matawo pag-usab, dili siya makakita sa Ginghamian sa Dios. (Juan 3: 3)

Si Nicodemo naglibog. Siya nangutana kang Jesus:

Unsaon sa tawo sa pagpakatawo kon siya tigulang na? Makahimo ba siya sa pagsulod sa ikaduha nga panahon ngadto sa tagoangkan sa iyang inahan, ug magpakatawo? (Juan 3: 4)

Si Jesus mipasabot kang Nicodemo nga ang "natawo pag-usab" nga kasinatian nga iyang gipamulong dili usa ka pisikal nga pagkatawo. Pinaagi sa pisikal nga pagkatawo kamo natawo ngadto sa usa ka ginghamian sa kalibutan ingon nga usa ka molupyos sa usa ka nasud.

Sa natural nga pagkatawo, kamo nakapanunod sa nag-unang kinaiyahan sa sala:

Ania karon, ako natawo sa kasal-anan; ug sa sala ang akong inahan gipanamkon ako. (Salmo 51: 5)

Tungod kay ang Ginghamian sa Dios maoy usa ka espirituhanon nga ginghamian, kamo kina hanglan gayud nga matawo ngadto niini pinaagi sa espirituhanon nga pagkatawo pag-usab. Kamo kinahanglan gayud nga mousab sa inyong mga pinuy-anan gikan sa ginghamian ni Satanas ngadto sa Ginghamian sa Dios. Si Jesus miingon:

Ang gianak sa unod unod man; ug ang gianak sa Espiritu Espiritu man.

Dili ka mahibulong nga ako nagsulti kanimo, Kamo kinahanglan magpakatawo pag-usab. (Juan 3: 6-7)

Si Pablo mipatin-aw nga kamo dili makasulod sa Ginghamian nga usa ka unod ug dugo sa lawas:

Karon ginaingon ko kini, mga igsoon, nga ang unod ug dugo dili makapanunod sa Ginghamian sa Dios ... (I Mga Taga Corinto 15:50)

Kamo mosulod sa Gingharian sa Dios ug mahimong mga manununod sa Gingharian pinaagi sa espirituhanon nga pagpakatawo pag-usab. Ang paagi sa pagpakatawo pag-usab mao ang pagtoo nga si Jesus namatay aron sa pagbayad sa silot alang sa inyong mga sala. Kamo kinahanglan nga mosugid sa inyong mga sala, mangayo ug kapasayloan, ug ibutang ang inyong pagsalig diha kaniya:

Kay gihigugma sa Dios ang kalibutan, sa pagkaagi nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang bisan kinsa nga motoo kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhi nga walay katapusan.

Kay ang Dios wala magpaanhi sa iyang Anak sa kalibutan aron sa paghukom sa silot sa kalibutan; apan nga ang kalibutan pinaagi kaniya unta maluwas. (Juan 3: 16-17)

(Paghinulsol gikan sa sala ug pagtoo ngadto sa Dios giapil sa Harvestime International Institute sa kurso nga nag-ulohang "*Mga Pundasyon sa Pagtoo.*" Kon wala kamo nakadawat sa natawo pag-usab nga kasinatian, kami modasig kaninyo sa pagbaton niini nga kurso ug magtuon ug dugang pa niini nga dapit.)

Kini pinaagi ni Jesus nga kamo makahimo sa pagbalhin gikan sa gingharian ni Satanas ngadto sa Gingharian sa Dios:

(Dios) nga mao ang nagluwas kanato gikan sa gahum sa kangitngit, ug ang nagbalhin kanato ngadto sa gingharian sa iyang hinigugma nga Anak. (Colosas 1:13)

PAGHINULSOL O REBOLUSYON?

Sa diha nga si Jesus mianhi sa yuta aron sa pagpadako sa Gingharian sa Dios, ang uban nga miila kaniya ingon nga Hari naghunahuna nga ang Gingharian moabot pinaagi sa rebolusyon. Sila naghunahuna nga dunay usa ka tinuod nga pisikal nga pag-alsa batok sa mga kasamta ngan nga nagharing gahum sa kalibutan. Apan si Jesus nagtudlo nga ang yawi sa iyang Gingharian dili rebolusyon kondili paghinulsol:

Si Jesus mitubag, Ang akong gingharian dili niini nga kalibutana; kong ang akong gingharian niini pa nga kalibutan, nan ang akong mga ulipon nakig-away na unta aron dili ako ikatugyan ngadto sa mga Judio, apan karon ang akong Gingharian dili gikan dinhi. (Juan 18:36)

Karon sa tapos nga si Juan gibutang sa bilangoan, si Jesus miabot sa Galilea, nga nagwali sa Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios.

Ug nagaingon: Ang panahon natuman na, ug ang gingharian sa Dios haduol na: maghinulsol kamo, ug tumuo kamo sa Maayong Balita. (Marcos 1: 14-15)

Gikan niadto nga panahon si Jesus misugod sa pagwali, ug sa pag-ingon: Maghinulsol kamo, kay ang Gingharian sa langit haduol na. (Mateo 4:17)

Sa diha nga si Jesus namatay sa krus ang duha ka mga tulisan nga gilansang sa mga krus duol kaniya. Usa sa kanila naghinulsol ug nihangyo:

Ginoo, hinumdumi ako kong ikaw moadto na sa imong Gingharian.

Ug si Jesus miingon kaniya: Sa pagkamatuod nagaingon ako kanimo, nga karon magauban ka kanako sa paraiso. (Lucas 23: 42-43)

Ang paghinulsol mao lamang ang paagi sa pag-angkon sa dalan sa Gingharian sa Dios.

Si Jesus nagpasidaan nga adunay daghang bakak nga mga doktrina ug mini nga mga profeta nga naga-angkon nga sila mao ang dalan ngadto sa Gingharian:

Sumulod kamo sa sigpit nga ganghaan; kay dako ang pultahan ug halapad ang dalan, nga padulong ngadto sa kalaglagaan, ug daghan ang nagasulod agi niini:

Tungod kay sigpit ang ganghaan, ug hiktin ang dalan, nga paingon sa kinabuhi, ug diyutay lamang ang makakaplag niini. (Mateo 7: 13-14)

Adunay usa lamang ka paagi sa pagsulod sa Gingharian ug kana mao ang pinaagi ni Jesu-Kristo.

Si Jesus nagpasidaan nga kamo kinahanglan nga mosulod sa ganghaan ngadto sa kinabuhi nga walay katapusan karon, tungod kay sa umaabot nga adlaw ang pultahan pagatakpan:

Panlimbasug kamo sa pagsulod sa pultahan nga masigpit; kay daghan, nagaingon ako kaninyo, ang maninguha sa pagsulod ug dili makahimo.

Kong sa makausa ang agalon sa panimalay nagatindog, ug nagasira sa pultahan, ug kamo mosugod sa pagtindog sa gawas, ug sa pagtoktok sa pultahan, nga nagaingon: Ginoo, Ginoo, ablihi kami: ug siya motubag ug moingon nganha kaninyo, wala ako mahibalo kong diin kamo. (Lucas 13: 24-25)

Karon ang pultahan sa Gingharian bukas. Kamo makasulod niini pinaagi sa paghinulsol gikan sa sala. Sa panahon sa paghukom sa Dios sa kalibutan, kini mahimong ulahi na kaayo. Ang pultahan masiradohan na.

TULO KA MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD PAGSULOD

Si Jesus miingon sa usa ka serye sa mga sambingay sa Lucas 15: 1-32. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod sa mga sambingay sa ulahi niini nga kurso. Ang mga Sambingay natural nga mga panig-ingnan nga gigamit ni Jesus sa paghulagway sa espirituhanon nga mga kama tuoran. Basaha ang mga sambingay sa Lucas 15 mahitungod sa usa ka nawala nga karnero, sa usa ka nawala nga sensilyo, ug sa usa ka nawala nga anak nga lalaki. Silang tanan nagtagad sa pagsulod sa Gingharian sa Dios.

-Ang sambingay sa magbalantay sa karnero nga nangita sa nawala nga karnero naghulagway kon giunsa sa Dios pagpangita ug pagdala sa mga tawo nga sa espirituwal nawala sa iyang Ginghamarian.

-Ang sambingay sa babaye nga nagapangita alang sa usa ka nawala nga sensilyo naghulagway sa kakugi sa inyong pagpangita alang niadtong nawala sa sala ug sa paggiya kanila ngadto sa Ginghamarian.

-Ang sambingay sa nawala nga anak nga lalaki naghulagway sa baruganan sa paghinulsol nga pinaagi niini kamo makaangkon sa inyong hustong dapit ingon nga manununod sa Ginghamarian sa Dios.

ANG PAGDUGANG SA PAGTOO

Kini pinaagi sa pagtoo sa Dios ug sa iyang Anak, si Jesu-Kristo nga mosulod kamo sa ginghamarian sa Dios:

PATALINGHUGI, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, wala ba gipili sa Dios ang mga kabus dinhi sa kalibutan aron mangadato sa pagtoo ug mga manunod sa Ginghamarian nga iyang gisaad kanila nga nahigugma kaniya. (Santiago 2: 5)

Ang Apostol nga si Pedro, naghigot sa espirituhanon nga mga hiyas nga inyong kinahanglan nga pangitaon aron maugmad ang inyong kinabuhi human sa bag-ong kasinatian sa pagkatawo pag-usab:

Ug labut pa niini, idugang sa tanan nga kakugi, sa pagdugang ngadto sa inyong pagtoo ang hiyas; ug ngadto sa hiyas kahibalo;

Ug sa kahibalo ang pagpugong sa kaugalingon; ug sa pagpugong sa kaugalingon ang pagpailub; ug sa pailub ang pagkadiosnon;

Ug sa pagkadiosnon ang inigsoon nga puangod; ug sa inigsoon nga puangod ang gugma.

Kay kon kining mga butanga inyong mabatonan ug magatubo, dili sila maghimo kaninyo nga tapulan o dili mabungahon diha sa kahibalo sa atong Ginoong Jesu-Kristo.

Apan siya nga nakulangan niining mga butanga, buta ug dili makakita sa halayo, ug nahikalimot nga siya nahinloan na gikan sa iyang karaan nga mga sala.

Busa mga igsoon, hatagi ug dugang pa nga kakugi sa paghimo sa pagtawag ug sa sa pagpili kaninyo nga asegurado: kay kong pagabuhaton ninyo kining mga butanga, kamo dili gayud mapukan:

Kay sa ingon ang usa ka pultahan nga ialagad kaninyo sa madagayaon gayud sa walay katapusan nga ginghamarian sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Kristo. (II Pedro 1: 5-11)

Human kamo mosulod sa Ginharian pinaagi sa pagtoo, kamo kinahanglan gayud nga mopalambo ug usa ka estilo sa kinabuhi nga nahiuyon sa nagadumala nga mga prinsipyo sa Ginharian sa Dios. Kon kamo dili mobuhat niini, kamo sa dili madugay mahikalimot nga ang Dios naghinlo kaninyo gikan sa sala ug mobalik ngadto sa daan nga makasasala nga pamaagi sa kinabuhi.

Si Pedro nag-ingon nga kon mopadayon ka sa espirituhanon nga pagkahamtong ang inyong pagsulod ngadto sa Ginharian seguridad. Sa ulahi niini nga kurso kamo makakat-on sa mga prinsipyo alang sa nagpuyo sa Ginharian sa Dios nga makatabang kaninyo sa pagkab-ot sa espirituhanon nga pagkahamtong.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Kang kinsa ang mga yawi sa Ginharian gihatag? _____

3. Unsa ang mga yawi sa Ginharian?

4. Unsay gikinahanglan nga aksyon nga pagahimoon sa usa aron makabalhin sa ginharian ni Satanas ngadto sa Ginharian sa Dios?

5. Unsay gisulti ni Jesus kang Nicodemo nga kinahanglan nga iyang buhaton aron maka sulod sa Ginharian sa Dios?

6. Unsay gitudlo sa tudling sa II Pedro 1: 5-11? (Kamo mahimong mogamit sa inyong Biblia sa pagbasa niini nga mga bersikulo pag-usab).

7. Unsa ang buot ipasabot sa paggapos sa usa ka butang?

8. Unsa ang buot ipasabot sa paghubad sa usa ka butang?

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Sa miaging kapitulo kamo nagtuon sa usa ka latid sa kinabuhi ug mga pagtulun-an ni Jesus nga giorganisar nga gibasi sa Hari, sa Gingharian, ug sa mga prinsipyo sa Gingharian. Ang latid naglangkob sa hiniusang tala sa upat ka mga Ebanghelyo ni Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan.

Karon kamo magtuon sa usa sa mga Ebanghelyo nga detalyado. Ang libro ni Mateo, bisan tuod gisulat alang sa tanang mga magtotoo, gitumbok ang mga Judio ingon nga orihinal nga mga mamiminaw. Si Mateo nagpresentar kang Jesus ingon nga ang gisaad nga Mesias ug gihatagan ug kabug-aton ang papel ni Jesus ingon nga Hari sa mga Judio. Si Mateo naghatag ug kabug-aton sa Ebanghelyo sa Gingharian nga gitudlo ni Jesus. Tungod niini nga pagtagad, ang Mateo maoy usa sa labing daghan nga gihisgutan mahitungod sa Gingharian diha sa mga libro sa Biblia. Ang pulong nga "gingharian" makaplagan sa kapin sa 50 ka beses diha sa tala an ni Mateo ug iyang gigamit ang hugpong sa mga pulong "Gingharian sa Langit" sa tibook nga basahon.

Gamita ang mosunod nga latid sa pagtuon sa libro ni Mateo sa mga termino nga Hari, ang iyang Gingharian, ug ang Gingharianong mga prinsipyo.

Unang Bahin: Ang Kagikan Sa Hari 1: 1-17

- I. Pasiuna: 1: 1
- II. Ang mga tawo sa kasaysayan sa kagikan: 1: 2-16
- III. Ang plano sa kagikan: 1:17

Ikaduhang Bahin: Ang Pagkatawo Sa Hari 1: 18-2: 23

- I. Ang pagpanamkon: 1: 18-23
- II. Ang pagkatawo: 1: 24-25
- III. Mga panghitabo nga may kalabutan sa pagkatawo: 2: 1-23
 - A. Pagbisita sa maalamon nga mga tawo ug ang lit-ag ni Herodes: 2: 1-12
 - B. Ang pagkalagiw ngadto sa Egipto: 2: 13-15
 - C. Ang panimalos ni Herodes: 2: 16-18
 - D. Pagbalik ngadto sa Nazaret nga panimalay: 2: 19-23

Ikatulong Bahin: Pagpangandam 3: 1-4: 11

- I. Pagpangandam alang sa pag-anhi sa Hari: 3: 1-17
 - A. Ang ministeryo ug mensahe ni Juan Bautista: 3: 1-12
 - B. Ang bautismo sa Hari: 3: 13-17

- II. Pagpangandam sa Hari: 4: 1-11
 - A. Ang iyang pagka tawhanon giatake ni Satanas: 4: 1-4
 - B. Ang iyang pagka Dios giatake ni Satanas: 4: 5-7
 - C. Ang iyang pagka Ginoo giatake ni Satanas: 4: 8-11

Ikaupat nga Bahin: Ministeryo Sa Hari Sa Galilea 4: 12-13: 58

- I. Usa ka tawag sa paghinulsol: 4: 12-17
- II. Upat ka mga mananagat nga gitawag sa pagkadisipulo: 4: 18-22
- III. Sayo nga kalampusan ug kabantog: 4: 23-25
- IV. Mga prinsipyo sa panggawi alang sa mga lungsoranon sa Gingharian: 5: 1-7: 28
 - A. Mga pamatasan nga kinahanglan hiyas sa mga lungsoranon sa Gingharian: 5: 1-12
 - B. Ang saksi sa mga lungsoranon sa Gingharian: Kahayag ug asin: 5: 13-16
 - C. Ang Gingharianon nga mga prinsipyo nga may kalabutan sa balaod ug sa mga manalagna: 5: 17-48
 - 1. Balaod sa Dios diha sa kinatibuk-an: 15: 17-20
 - 2. Ang bag-ong balaod: 15: 21-48
 - a. Pagpatay: 15: 21-26
 - b. Pagpanapaw: 15: 27-30
 - c. Diborsiyo: 15: 31-32
 - d. Mga panumpa: 15: 33-37
 - e. Pagtagad sa uban: 15: 38-48
 - D. Tulo ka mga kinaiya sa pagsimba diha sa Gingharian: 6: 1-18
 - 1. Paghatag: Ang panggawas nga pagtan-aw: 6: 1-4
 - 2. Pag-ampo: Ang pangtaas nga pagtan-aw: 6: 5-15
 - 3. Pagpuasa: Ang pangsulod nga pagtan-aw: 6: 16-18
 - E. Mga prayoridad alang sa mga lungsoranon sa Gingharian: 6: 19-33
 - 1. Nga adunay kalabutan sa mga pamatasan: 6: 19-21
 - 2. Nga adunay kalabutan sa pag-alagad: 6: 22-24
 - 3. Nga adunay kalabutan sa materyal nga mga panginahanglan: 6: 25-34
 - 4. Ang husto nga prayoridad: Ang Gingharian: 6:33
 - F. Husto nga paggawi alang sa mga lungsoranon sa Gingharian: 7: 1-29
 - 1. Paghukom: 7: 1-5
 - 2. Pag-atiman sa balaan: 7: 6
 - 3. Pag-ampo: 7: 7-12

- a. Tulo ka matang sa pag-ampo: Pagpangayo, pagpangita, pagtuktok: 7: 7-8
 - b. Ang pagtandi sa tubag sa natural nga mga amahan ug sa Langit-nong Amahan: 7: 9-11
 - G. Espesyal nga mga pasidaan sa mga lungsoranon sa Gingharian: 7: 13-29
 - 1. Duha ka mga ganghaan: 7: 13-14
 - 2. Mini nga mga propeta: 7: 15-20
 - 3. Ang pamatuod sa tawo sa Dios: Ang pagbuhat sa iyang kabubut-on: 7: 21-23
 - 4. Usa ka pagtandi sa maalamon ug buang-buang nga mga tawo: 7: 24-27
 - H. Katingala sa doktrina ni Jesus: 7: 28-29
- V. Ang awtoridad sa Hari: 8: 1-9: 38
 - A. Awtoridad ibabaw sa sakit: 8: 1-17
 - 1. Pag-ayo sa usa ka sanlahon: 8: 1-4
 - 2. Pag-ayo sa ulipon sa Kapitan: 8: 5-13
 - 3. Pag-ayo sa ugangan nga babaye ni Pedro: 8: 14-15
 - 4. Pag-ayo sa tanan nga matang sa mga sakit: 8: 16-17
 - B. Awtoridad ibabaw sa iyang mga tinun-an: 8: 18-22
 - C. Awtoridad sa natural nga mga elemento: 8: 23-27
 - D. Awtoridad ibabaw sa mga demonyo: 8: 28-34
 - E. Awtoridad ibabaw sa sala: 9: 1-8
 - F. Awtoridad ibabaw sa mga tawo: 9: 9-17
 - 1. Ang tawag ni Mateo: 9: 9
 - 2. Ang pagkaon uban sa mga makasasala: 9: 10-13
 - 3. Pagtubag sa usa ka hagit: 9: 14-17
 - G. Awtoridad ibabaw sa kamatayon: anak nga babaye sa punoan: 9: 18-19, 23-26
 - H. Awtoridad ibabaw sa pisikal nga mga kahimtang: 9: 20-38
 - 1. Babaye nga gitalinug-an: 9: 20-22
 - 2. Pagkabuta: 9: 27-31
 - 3. Pagkabungol ug nademonyohan: 9: 32-34
 - 4. Ang kaluoy ni Jesus: 9: 35-38
- VI. Gisugo sa Hari: 10: 1-42
 - A. Ang napulo ug duha ka mga misyonaryo ug ang ilang awtoridad: 10: 1-4
 - B. Mga panudlo alang sa panaw: 10: 5-42

1. Diin moadto: 10: 5-6
 2. Ang ministeryo: 10: 7-8
 3. Materyal nga mga panudlo: 10: 9-15
 4. Espirituhanon nga mga panudlo: 10: 16-42
- VII. Mga kinaiya ngadto sa Ginghamarian: 11: 1-30
- A. Ang Ginghamarian nga wala masabti: 11: 1-11
 - B. Ang Ginghamarian gibalit-ad: 11: 12-19
 - C. Ang Ginghamarian gisalikway: 11: 20-24
 - D. Ang Ginghamarian gidawat: 11: 25-30
- VIII. Mga Kontrobersiya sa mga Pariseo: 12: 1-14
- A. Pag-ani sa adlaw nga igpapahulay: 12: 1-8
 - B. Pag-ayo sa adlaw nga igpapahulay: 12: 9-13
 - C. Ang mga resulta: 12: 14-21
- IX. Ang dili mapasaylo nga sala: 12: 22-37
- X. Ang tubag ni Kristo ngadto sa mga gipangayo sa mga Fariseo: 12: 38-45
- XI. Ang prayoridad sa espirituhanon kay sa pisikal nga mga relasyon diha sa Ginghamarian: 12: 46-50
- XII. Mga Samingay sa Ginghamarian: 13: 1-53
- A. Samingay sa magpupugas: 13: 1-9
 - B. Ang rason alang sa pagsulti diha sa mga samingay: 13: 10-17
 - C. Paghubad sa samingay sa magpupugas: 13: 18-23
 - D. Samingay sa mga bunglayon: 13: 24-30
 - E. Samingay sa liso sa mustasa: 13: 31-32
 - F. Samingay sa lewadura: 13:33
 - G. Katingbanan mahitungod sa usa ka samingay: 13: 34-35
 - H. Paghubad sa samingay sa mga bunglayon: 13: 36-43
 - I. Samingay sa bahandi nga natago sa usa ka uma: 13:44
 - J. Samingay sa perlas nga labing bililhon: 13: 45-46
 - K. Samingay sa pukot: 13: 47-50
 - L. Panapos nga pakigpulong mahitungod sa mga samingay: 13: 51-52
- XIII. Ang pagdawat sa Hari sa iyang kaugalingong lungsod: 13: 53-58

Ikalimang Bahin: Ministeryo sa mga Rehiyon Duol sa Galilea 14: 1-18: 35

- I. Ang kamatayon ni Juan nga Bautista: 14: 1-12
- II. Ang pagbiya ni Jesus tabok sa dagat: 14: 13-15: 20

- A. Pagpakaon sa 5,000: 14: 13-21
 - B. Human sa tinapay ug mga isda: 14: 22-23
 - C. Nagalakaw ibabaw sa dagat: 14: 24-33
 - D. Ministeryo sa Genesaret: 14: 34-36
 - E. Pakiglalis sa mga Fariseo ug mga escriba: 15: 1-20
- III. Ang pagbiya ni Jesus sa kayutaan sa Tiro ug sa Sidon: 15: 21-28
- A. Ang mga babaye sa Tiro ug sa Sidon: 15: 21-28
- IV. Ang pagbiya ni Jesus duol sa Decapolis: 15: 29-38
- A. Pagpang-ayo nga ministeryo duol sa Dagat sa Galilea: 15: 29-31
 - B. Pagpakaon sa 4,000: 15: 32-38
- V. Ministeryo diha sa mga rehiyon sa Magadan: 15: 39-16: 4
- VI. Pasidaan sa mga tinun-an mahitungod sa mga Fariseo ug sa mga Saduceo; 16: 5-12
- A. Pagpangita alang sa usa ka ilhanan: 16: 1-4
 - B. Pasidaan mahitungod sa ilang doktrina: 16: 5-12
- VII. Pagbiya ngadto sa Cesarea-Filipos: 16: 13-17: 21
- A. Pagsulay sa mga tinun-an: 16: 13-20
 - B. Pagpahibalo sa iyang kamatayon, pagkabanhaw, ug pagbalik: 16: 21-28
 - C. Ang pagkausab sa dagway: 17: 1-13
 - D. Pag-ayo sa usa ka buangon: 17: 14-20
- VIII. Usa ka mubo nga pagbisita ngadto sa Galilea: 17: 22-18: 35
- A. Usa ka pahinumdom sa iyang kamatayon ug pagkabanhaw: 17: 22-23
 - B. Pagbayad sa buhis sa templo: 17: 24-27
 - C. Usa ka leksyon sa pagkadako: 18: 1-6
 - D. Mga pasidaan mahitungod sa mga kapangdulan: 18: 7-9
 - E. Samingay sa nawala nga karnero: 18: 10-14
 - F. Paghusay sa mga panagbangi sa mga lungsoranon sa Ginghamarian: 18: 15-35
 - 1. Unsaon paghusay sa mga panagbangi: 18: 15-17
 - 2. Ang mga responsibilidad ug mga pribilehiyo sa mga lungsoranon sa Ginghamarian: 18: 18-20
 - 3. Usa ka pangutana sa pagpasaylo: 18: 21-22
 - 4. Ang Hari ug ang mga nakautang kaniya: 18: 23-35

Ikaunom nga Bahin: Ministeryo Sa Hari Sa Perea 19: 1-20: 34

- I. Pag-ayo sa mga panon sa katawhan sa Judea: 19: 1-2
- II. Ang pangutana mahitungod sa diborsiyo: 19: 3-12

- III. Mga bata nga gipanalanginan ni Jesus: 19: 13-15
- IV. Interbyu sa dato nga batan-ong magmamando: 19: 16-22
- V. Ang peligro sa mga bahandi: 19: 23-30
- VI. Samingay sa pangulo sa panimalay: 20: 1-16
- VII. Umaabot nga kamatayon ug pagkabanhaw ni Jesus: 20: 17-19
- VIII. Ang hakog nga hangyo sa usa ka inahan: 20: 20-28
- IX. Duha ka mga buta nga tawo naayo duol sa Jerico: 20: 29-34

Ikapito nga Bahin: Ang katapusang semana sa Hari 21: 1-27: 31

- I. Ang harianong pagsulod sa Jerusalem: 21: 1-11
- II. Paghinlo sa templo: 21: 12-17
- III. Ang kahoy nga higuera gitunglo: 21: 18-22
- IV. Ang awtoridad ni Jesus gihagit: 21: 23-32
- V. Samingay sa dautan mga mag-uuma: 21: 33-46
- VI. Samingay sa kombira sa kasal: 22: 1-14
- VII. Pagsulay sa pagdaut kang Jesus: 22: 15-45
 - A. Pangutana sa pagbayad sa mga buhis kang Cesar: 22: 15-22
 - B. Pangutana mahitungod sa pagkabanhaw: 22: 23-33
 - C. Pangutana sa dako nga sugo: 22: 34-40
 - D. Mga pangutana ni Jesus: 22: 41-46
- VIII. Panaghisgot mahitungod sa mga escriba ug mga Fariseo: 23: 1-39
 - A. Sila nagpakaaron-ingnon nga relihiyosong awtoridad: 23: 1-3
 - B. Sila nagpahamtang ug mga palas-anon: 23: 4
 - C. Sila naibog sa pagdayeg: 23: 5-7
 - D. Tambag ngadto sa iyang mga tinun-an: 23: 8-12
 - E. Mga kaalautan sa mga escriba ug mga Fariseo: 23: 13-36
 - F. Ang pagtu-aw sa ibabaw sa Jerusalem: 23: 37-39
- IX. Ang kaugmaon sa Ginghamarian: 24: 1-25: 46
 - A. Ang kalaglagan sa templo: 24: 1-2
 - B. Timailhan sa katapusan: 24: 3-14
 - C. Ang kasakitan: 24: 15-22
 - D. Ang pagbalik ni Jesus: 24: 23-31
 - E. Samingay sa kahoy nga higuera: 24: 32-35
 - F. Ang adlaw sa Ginoo: 24: 36-41
 - G. Ang sugo sa pagbantay: 24: 42-51
 - H. Samingay mahitungod sa katapusan nga mga panahon: 25: 1-46

1. Ang napulo ka mga ulay: 25: 1-13
 2. Ang mga talento: 25: 14-30
 3. Ang mga karnero ug ang mga kanding: 25: 31-46
- X. Mga panghitabo sa wala pa ang paglansang sa krus: 26: 1-27: 31
- A. Pagpahibalo sa nagsingabot nga kamatayon: 26: 1-2
 - B. Ang plano sa pagpatay kang Jesus: 26: 3-5
 - C. Gidihogan alang sa paglubong: 26: 6-13
 - D. Kasabutan ni Judas sa pagbudhi kang Jesus: 26: 14-16
 - E. Ang katapusan nga Panihapon: 26: 17-29
 1. Pagpangandam alang sa Pasko: 26: 17-19
 2. Ang katapusan nga Panihapon: 26: 20-29
 3. Pasidaan ni Jesus ug panghambog ni Pedro: 26: 30-35
 - F. Getsemani: 26: 36-46
 - G. Pagbudhi ug pagdakop: 26: 47-56
 - H. Ang mga paghusay ni Jesus: 26: 57-27: 26

Ikawalo nga Bahin: Ang Kamatayon sa Hari ug Pagdaug 27: 27-28: 20

- I. Ang paglansang sa krus ug paglubong: 27: 27-66
 - A. Ang bugalbugal sa mga sundalo: 27: 27-31
 - B. Ang dalan padulong sa ug ang kamatayon sa Kalbaryo: 27: 32-54
 - C. Ang matinud-anon nga mga babaye, ang paglubong, ug magbalantay sa lubnganan: 27: 55-66
- II. Ang pagkabanhaw: 28: 1-15
- III. Ang Dakong Sugo: 28: 16-20

KAPITULO 5

GIHINGINLAN SA GINGHARIAN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pag-ila sa Bibliyanhong mga tudling nga naglista sa mga sala nga pagpugong pagsulod sa Ginghamian sa Dios.
- Pagpatin-aw sa mga sala nga nagpugong sa pagsulod sa Ginghamian sa Dios.
- Paghatag sa usa ka Bibliyanhong reperensiya nga nagpatin-aw kon sa unsang paagi nga mawagtang ang mga sala nga nagpugong pagsulod sa ginghamian.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Dili ang tanan nga nagaingon kanako: Ginoo, Ginoo, makasulod sa Ginghamian sa langit; apan siya nga nagabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit. (Mateo 7:21)

PASIUNA

Sa miagi nga kapitulo inyong nakat-onan ang espirituhanon nga mga yawi nga nagtugot sa dalan sa Ginghamian sa Dios. Kini nga kapitulo nagtagad sa mga butang nga nagpugong sa pagsulod sa Ginghamian sa Dios. Kini naghigot sa makalilisang nga kamatuoran nga ang ubang mga tawo gihinginlan sa Ginghamian.

GIHINGINLAN SA GINGHARIAN

Adunay daghan nga nag-angkon nga mahimong kabahin sa Ginghamian sa Dios nga dili tinuod nga mga residente sa Ginghamian. Ang Biblia naghigot sa Ginghamian nga puno sa maayong binhi ug ang mga bunglasyon resulta sa dili maayo nga binhi:

Ang uma mao ang kalibutan; ang maayong binhi mao ang mga anak sa ginghamian; pero ang bunglasyon mao ang mga anak sa usa nga dautan...

... Ang Anak sa Tawo (si Jesus) mopadala sa iyang mga manolonda, ug ilang pagatigomom gikan sa iyang ginghamian ang tanan nga kahigayonan sa pagka pangdol, ug ang mga nagabuhat sa kasal-anan.

Ug igasalibay sila sa hudno sa kalayo; didto mahitabo ang paghilak ug pagpa ngagot sa mga ngipon.

Unya ang mga matarung managsidlak ingon sa adlaw didto sa ginghamian sa ilang Amahan ... (Mateo 13: 38; 41-43)

Sa karon nga panahon adunay mga tawo nga nag-angkon nga mga residente sa Ginghamarian nga nagpuyo gihapon sa sala. Adunay moabot nga usa ka adlaw sa paghukom sa diha nga mobulag ang Dios niini nga mga katawhan gikan sa matuod nga residente sa Ginghamarian. Kadtong mga dautan pagahinginlan sa Ginghamarian sa Dios.

Ang Biblia usab nagtandi sa karon nga Ginghamarian ngadto sa usa ka dako nga pukot nga gisali bay ngadto sa dagat nga nagatigom sa daghan nga matang sa mga isda:

Pag-usab, ang ginghamarian sa langit sama sa usa ka pukot nga gitaktak ngadto sa dagat, ug nakakuha ug mga isda nga nagkalainlain:

Nga, sa napuno na kini, gibutad nila ngadto sa baybayon, ug nanagpanglingkod, ug gitigom ang mga maayo sa mga sudlanan, apan gisalibay nila ang mga dautan.

Maingon usab niana ang katapusan sa kalibutan: ang mga manolonda moabot ug pagapinigon nila ang mga dautan gikan sa mga matarung.

Ug igasalibay sila sa hudno sa kalayo; didto mahitabo ang paghilak ug pagpanga got sa mga ngipon. (Mateo 13: 47-50)

Ang Biblia naghigot sa usa ka adlaw sa umaabot sa dihang...

... Daghan ang moanhi gikan sa sidlakan, ug sa kasadpan, ug molingkod kauban ni Abraham, ug Isaac, ug Jacob diha sa ginghamarian sa langit. (Mateo 8:11)

Apan si Jesus nagpasidaan nga...

Ug didto kamo managpanghilak ug managpangagot sa mga ngipon, sa diha nga kamo makakita kang Abraham, ug kang Isaac, ug kang Jacob, ug ang tanang mga manalagna, sa Ginghamarian sa Dios, ug kamo sa inyong mga kaugalingon pagaabugon ngadto sa gawas. (Lucas 13:28)

Sa dili pa ang katapusan nga pagtukod sa Ginghamarian, ang Dios magahukom sa tanan nga mga tawo, kadtong mga buhi sa pagbalik ni Jesus ug kadtong mga tawo nga kaniadto namatay:

Nagatugon ako kanimo sa atubangan sa Dios, ug sa Ginoong Jesu-Kristo, nga magahukom sa mga buhi (naghatag ug kinabuhi) ug sa mga minatay sa iyang pagpadayag ug sa iyang Ginghamarian. (II Timoteo 4: 1)

Sa panahon sa katapusang paghukom adunay dibisyon nga gihimo sa taliwala sa tanan nga mga tawo. Ang uban makasulod sa Ginghamarian ug ang uban paghinginlan:

Sa diha nga ang Anak sa tawo moanhi sa iyang himaya, ug sa tanang mga balaan nga mga manolonda uban kaniya, nan siya molingkod sa ibabaw sa trono sa iyang himaya:

Ug sa atubangan kaniya pagatigumon ang tanan nga mga nasud; ug siya maga bulag kanila ang usa gikan sa lain, sama sa usa ka magbalantay sa karnero nga nagbulag sa mga karnero gikan sa mga kanding:

Ug igabutang niya ang mga karnero sa iyang tuo nga kamot, apan ang mga kanding sa wala.

Unya ang Hari magaingon kanila diha sa iyang tuo nga kamot, umari kamo nga gipanalanginan sa akong Amahan, panunda ninyo ang gingharian nga gitagana alang kaninyo sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan. (Mateo 25: 31-34)

NAGABATON SA PERMANENTING PAGPUYO

Tungod kay ang Biblia nagpadayag nga pipila ka mga tawo pagahinginlan sa Gingharian, importante nga masabtan kon sa unsang paagi makaangkon sa permanente nga pagpuyo sa Gingharian sa Dios. Si Jesus miingon:

Dili ang tanan nga nagaingon kanako: Ginoo, Ginoo, makasulod sa Gingharian sa langit; apan siya nga nagabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit. (Mateo 7:21)

Ang pag-ila nga si Jesus mao ang Ginoo wala nagpasalig sa permanente nga pagpuyo sa Gingharian sa Dios. Si Jesus miingon nga ang binaba nga pasalig dili igo. Kamo kinahanglan gayud nga mobuhat sa kabubut-on sa Amahan. Kini mao ang kabubut-on sa Dios nga kamo maghinulsol sa inyong mga sala ug modawat kang Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas:

Ang Ginoo dili magalangan mahitungod sa iyang saad, ingon sa paglangan nga gihunahuna sa uban; apan siya may pagkamapailubon alang kaninyo, sanglit dili buot nga may bisan kinsa nga mawala, kondili nga ang tanan makadangat sa paghinulsol. (II Pedro 3: 9)

Human sa pagdawat kang Jesus ingon nga Manluluwas kamo kinahanglan gayud nga magpa dayon sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios. Kamo kinahanglan gayud nga magkinabuhi sa mga prinsipyo sa bag-o nga Gingharian diin kamo misulod. Kini nga mga prinsipyo ipasabot sa ulahi niini nga kurso.

Ang pagkahimong usa ka residente sa Gingharian sa Dios nagkinahanglan ug labaw pa kay sa usa ka binaba nga pasalig. Kini naglakip sa kausaban sa hunahuna ug sa mga sumbanan sa binuhatan. Kamo kinahanglan gayud nga mopalambo ug usa ka bag-o nga estilo sa kinabuhi nga makanunayon uban sa mga sumbanan ug mga prinsipyo sa Gingharian sa Dios.

Ang kamahinungdanon sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios gihatagan ug pagtagad sa usa ka sugilanon nga gisulti ni Jesus sa Mateo 21: 28-32. Basaha kini nga istorya diha sa inyong Biblia. Kini nagpadayag nga ang personal nga tubag sa Ebanghelyo mao ang gikinahanglan. Ang binaba nga pasalig dili igo. Kamo kinahanglan gayud nga molihok.

MGA SALA NGA NAGPUGONG SA PAGSULOD

Ang sala nagpugong sa pagsulod sa Ginghamarian sa Dios. Ang sala maoy paglapas sa balaod sa Dios:

Bisan kinsa nga nagahimog pagpakasala nagahimog paglapas sa sugo; kay ang sala mao ang paglapas sa balaod. (I Juan 3: 4)

Adunay daghan nga mga sala nga giila diha sa Bag-ong Tugon. Sa laing Harvestime International Institute nga kurso nga nag-ulohang "*Mga Pundasyon sa Pagtoo*" adunay usa ka kompleto nga listahan niini nga mga sala.

Duha ka piho nga mga tudling sa pag-ila sa mga sala nga nagpugong sa pagsulod sa Ginghamarian sa Dios:

Wala ba kamo masayud nga ang mga dili matarung dili makapanunod sa ginghamarian sa Dios? Ayaw kamo pagpalimbong: bisan ang mga makighilawason, bisan ang mga magsisimba sa diosdios, bisan ang mga mananapaw, bisan ang mahilayon, bisan ang mga mapatuyangon sa ilang kaugalingon uban sa mga lalaki,

**O mga kawatan, o mga masinahon, o mga palahubog, o mga mapanamastama saon, o mga malupigon ang makapanunod sa ginghamarian sa Dios.
(I Mga Taga Corinto 6: 9-10)**

Karon ang mga buhat sa unod dayag, nga mao kini: pagpanapaw, pakighilawas, kahugaw, kaulag,

Pagsimba sa mga diosdios, lumay, mga pagdinumtanay, mga panagbingkil, mga pangabugho, mga kaligutgut, mga pundokpundok, mga pagkabahinbahin nga makapabulag gikan sa matuod nga pagtoo.

Mga kasina, pagpatay, mga paghuboghubog, mga hudyaka, ug ang ingon nga sama niini: nga akong gisulti kaninyo kaniadto, ingon usab sa gisultihan ko kamo sa panahon nga miagi, nga sila nga nagabuhat sa maong mga butang dili makapanunod sa ginghamarian sa Dios. (Galacia 5: 19-21)

Ang ubang mga sala gilista diha sa duha niini nga mga tudling, ug ang matag tudling naglangkob sa mga sala nga wala gilista diha sa uban nga mga pakisayran.

Ang mosunod nga mga sala nga gihisgutan sa parehong Taga-Corinto ug sa mga Taga-Galacia:

DILI-MATARUNG:

Ang unang listahan sa mga Taga-Corinto nga tudling nag-ingon nga ang mga dili-matarung dili makapanunod sa Ginghamarian sa Dios. Sa Galacia gisubli nga ang mga dili matarung dili makapanunod sa Ginghamarian. Ang Galacia nagtawag niini nga "kahugawan" nga mao ang espirituhanon o moral nga pagkadili-matarung.

Daghang mga nasud sa kalibutan nga adunay usa ka sistema diin ang usa ka tawo, sa ilang kamatayon, makahatag ug mga kabtangan ngadto sa ubang mga tawo. Ang katawhan nga makapanunod gitawag ug manununod. Kon kamo mao ang manununod sa usa ka butang kini nagpasabot nga kamo magapanunod niini; usa ka butang nga gihatag kaninyo gikan sa laing tawo. Apan aron makadawat, kamo kinahanglan gayud nga motagbo sa pipila ka mga kina hanlanon. Kamo kinahanglan gayud nga mahimong usa ka tinuod nga manununod sumala sa mga balaod sa nasud.

Kamo manununod sa Gingharian sa Dios. Si Jesus ang naghimo kaninyo nga manununod sa panahon sa iyang kamatayon. Pinaagi sa iyang kamatayon alang sa inyong mga sala, kamo makasulod sa Gingharian. Apan aron mahimong usa ka tinuod nga manununod kamo kina hanglan gayud nga makadawat sa kapasayloan alang sa nangaging mga sala, mosalig kang Jesus nga mousab sa inyong estilo sa kinabuhi, mga hunahuna, ug mga buhat, ug magsugod sa pagpuyo nga matarung. Kini mao ang mga kinahanglanon nga gitakda sa mga Kasulatan.

Ang pulong "matarung" nagpasabot sa matarung, husto, ug balaan. Kini nagpasabot sa pagsunod sa kabubut-on sa Dios ingon sa gipadayag sa iyang nasulat nga Pulong uban sa pagkaba laan diha sa hunahuna, sa pulong, ug aksyon.

Ang pagkamatarung dili mahimo nga nakuha pinaagi sa pagsunod sa bisan unsa nga balaod. Kini nakuha pinaagi lamang sa pagtoo kang Jesus. Ang tawo nga nagasalig kang Jesus nahi mong "ang pagkamatarung sa Dios diha kaniya." Siya nahimong tanan nga kinahanglanon sa Dios diha sa tawo ug ang tanan dili niya mahimo sa iyang kaugalingon:

Kay siya nga wala makaila ug sala nahimong sala alang kanato: nga kita unta mahimong pagkamatarung sa Dios diha kaniya. (II Mga Taga Corinto 5:21)

Ang mga escriba ug mga Fariseo, mga lider sa relihiyon sa panahon sa ministeryo ni Kristo sa yuta, misulay sa pagkamatarung pinaagi sa pagsunod sa mga tradisyon sa relihiyon. Apan si Jesus nagpasidaan:

... Gawas kong ang inyong pagkamatarung molabaw sa pagkamatarung sa mga escriba ug sa mga mga Fariseo, kamo dili makasulod sa gingharian sa langit. (Mateo 5:20)

Si Jesus miingon sa relihiyosong mga lider:

... Alaut kamo, mga escriba ug mga Fariseo, mga salingkapaw! Kay ginalukban ninyo ang Gingharian sa Langit batok sa mga tawo; kay kamo dili magasulod sa inyong kaugalingon, ug ang mga nagasulod dili ninyo pasudlon. (Mateo 23:13)

Bisan kinsa nga misagop sa relihiyosong mga tinooan, mga tradisyon, mga lagda, o regulasyon sa pagsulay sa pag-angkon sa pagkamatarung sama sa mga escriba ug sa mga Fariseo. Ang maong mga butang sayop nga pagkamatarung. Sila naglakip sa gawasnon nga paguyon sa mga lagda kay sa usa ka sulodnon nga kausaban sa kasingkasing. Kon ang usa ka tawo nagtudlo sa maong mga tradisyon ingon nga mga paagi sa pag-angkon sa pagkamatarung, nan sila nagpugong sa pagsulod sa uban ngadto sa Gingharian.

Ang termino nga "pagkadili-matarung" ug "kahugawan" maoy labing gihisgutan. Bisan tuod ang tanang sala nga giila sa Pulong sa Dios wala gilista diha sa mga Taga-Galacia ug sa mga Taga-Corinto nga mga tudling, kining duha ka termino naglakip sa tanan nga mga sala. Bisan kinsa nga nagkinabuhi nga dili matarung sa bisan unsa nga sala dili makasulod sa Ginghari an. Matikdi nga ang mga Taga-Corinto nga tudling nagpasidaan "ayaw pagpalimbong." Aron motoo nga kamo mahimo nga mabuhi sumala sa inyong gikahimut-an ug makasulod gihapon sa Gingharian sa Dios maoy usa ka malimbongong bakak ni Satanas.

MGA MAKIGHILAWASON:

Ang pakighilawas maoy pakighilawas sa duha ka mga tawo nga dili minyo sa usag usa. Kini nga sala naglakip sa pagpanapaw, nga mao ang pakighilawas sa usa ka minyo nga tawo kau ban sa usa ka tawo nga dili iyang kapikas. Ang pakighilawas usab naglakip sa pakighilawas tali sa mga tawo nga dili minyo. Kini naglakip sa sekswal nga mga sala sama sa mga bayot (pakighilawas sa usa ka tawo sa mao gihapon nga sekso) ug panag-unay (pakighilawas uban sa usa ka paryente sa dugo).

MGA MAGSISIMBA'G MGA DIOS-DIOS:

Ang pagsimba sa mga diosdios mao ang pagsimba sa mga rebolto. Kini wala lang magpasa bot sa pagsimba sa mga larawan gikan sa bato, kahoy, o bililhon nga mga metal. Ang usa ka dios-dios mao ang bisan unsa nga butang nga mas importante kanato kay sa Dios.

Ang mga magsisimba'g mga diosdios mao ang mga tawo nga nagbuhat ug pagsimba sa mga rebolto o pagsimba sa usa ka butang kay sa tinuod nga Dios. Ang pagsimba'g dios-dios maoy kakulang sa pag-ila sa hustong katungod sa Dios diha sa inyong kinabuhi.

MGA MANANAPAW:

Ang pagpanapaw maoy pakighilawas sa usa ka minyo nga tawo uban sa usa ka tawo nga dili ilang kapikas.

MGA PALAHUBOG:

Sa mga Taga-Galacia nga tudling kini nga sala mao ang gitawag nga paghuboghubog. Kini mao ang kahimtang nga ang pangisip ug pisikal nga mga abilidad apektado sa pag-inom sa mga ilimnon nga maisug, kasagaran adunay alkohol nga mga ilimnon.

Ang mosunod nga mga sala gilista lamang diha sa mga Taga-Corinto nga tudling:

MGA MAHILAYON:

Kini dili lamang gigamit sa usa ka lalaki nga nagbuhat sa malaw-ayng seksuwal nga mga sala, apan ang mga sad-an sa sekswal nga mga sala sa unod.

MAPATUYANGON SA ILANG KAUGALINGON UBAN SA MGA LALAKI:

Sa pag-abuso nagpasabot nga namintaha o nangdagmal. Ang mga tawo nga "nag-abuso sa ilang mga kaugalingon uban sa mga lalaki" nagbuhat ug sayop nga seksuwal nga mga buhat sa uban. Sa pagbuhat sa ingon, sila nagaabuso sa ilang kaugalingong mga lawas.

MGA KAWATAN:

Ang mga kawatan mao ang mga tawo nga nangawat. Sila nanguha sa mga butang nga iya sa laing tawo nga walay ilang pagtugot o kahibalo. Sila usab gitawag nga mga tulisan.

MASINAHON:

Sa diha nga kamo masina sa usa ka butang nangandoy kamo alang sa usa ka butang uban sa grabe nga tinguha, nagapangandoy kamo sa usa ka butang nga aduna ang ubang tawo. Mahi mo kamong masina sa salapi sa usa ka tawo, kabtangan, posisyon, o gahum. Mahimong kamo usab maibug sa bana sa usa ka tawo o sa asawa.

MGA MALUPIGON:

Ang pagpanglupig nagpasabot sa pagkuha sa usa ka butang pinaagi sa kusog, aron sa paghi mo sa usa ka tawo sa paghatag kaninyo sa usa ka butang pinaagi sa paggamit ug gahum ibabaw kanila.

MGA MAPANAMASTAMASON:

Ang pagpanamastamas nagpasabot sa pagsulti ug pagpasipala, pagsulti'g batok sa, o panglibak ngadto sa usa ka tawo sa usa ka dili balaan nga paagi.

Ang mosunod nga mga sala gilista lamang diha sa mga Taga-Galacia nga tudling:

KAULAG:

Ang kaulag mao ang sala sa pangibog, makasasala nga emosyon, law-ay, mahugaw, ug walay ulaw nga panggawi.

MGA LUMAY:

Ang lumay mao ang batasan sa mga ungo, lakip na ang puti ug itom nga salamangka, pamal bal, astrolohiya, barang, paggamit sa mga posyon, mga pangmino, mga panglamat, ug mga droga. Kini naglakip sa tanan nga mga Satanismong mga buhat ug pagsimba.

PAGDUMOT:

Ang pagdumot mao ang kaatbang sa gugma. Kini mao ang usa ka pagbati sa grabeng pagka dili gusto alang sa laing tawo.

MGA PANAGBINGKIL:

Ang panagbingkil mao ang panagsumpaki, walay panaghiusa, ug panaglalis. Kini susama sa panag-away.

MGA PANGABUGHO:

Ang mga pangabugho mao ang tinguha sa pagkopya sa uban ug makatumbas o malabwan sila. Kini usa ka espiritu sa indigay ug usa ka porma sa pangabugho.

KALIGUTGUT:

Ang kaligutgut maoy usa ka mapintas nga kasuko, usa ka nasuko nga buhat, o kapungot.

PANAG-AWAY:

Ang panag-away mao ang panagbingkil, panagbugno, o panagbangi. Kini nagpasabot sa usa ka panagsangka o panaglalis.

MGA PUNDOKPUNDOK:

Ang pagpundokpundok mao ang paghalukay sa kagubot o sa pagpakiglalis.

PAGKABAHINBAHIN:

Ang pagkabahinbahin maoy mga pagtoo nga supak sa Pulong sa Dios. Sila mao ang kinauga lingon nga opinyon nga anaa sa sayop ug modala ngadto sa pagkabahin sa simbahan.

MGA KASINA:

Ang kasina mao ang pangabugho nga bation tungod sa kalampusan sa uban, nagakasuko sa ilang pinansyal, espirituhanon, o materyal nga mga panalangin.

MGA MAMUMUNO:

Ang pagpatay mao ang pagkuha sa kinabuhi sa usa uban sa tinuyo nga pagkamadinauton ug abanteng panghunahuna. Ang pagpatay dili sama sa pagdepensa sa kaugalingon o sa usa ka dili-tinuyong pagpatay.

MGA HUDYAKA:

Kini nagpasabot sa pag-apil sa o kalipay sa kalibutanong pagkinabuhi, sa mga ulitan, o sa sabaan nga kinaiya.

ANG PAGESULOD GILIMOD

Dugang pa niini nga mga listahan sa piho nga mga sala, adunay uban pa nga mga butang nga gihisgotan sa Biblia nga miresulta sa dili pagtugot sa pagsulod sa Gingharian:

UNOD UG DUGO:

Si Pablo nagpasidaan:

Karon ginaingon ko kini, mga igsoon, nga ang unod ug dugo dili makapanunod sa Gingharian sa Dios; ni ang pagkadunoton makapanunod sa pagkadili-madunoton. (I Mga Taga Corinto 15:50)

Kini may kalabutan ngadto sa mga yawi sa Gingharian nga gihisgotan sa miaging kapitulo.

Ang Ginharian sa Dios usa ka espirituhanon nga Ginharian. Kamo dili makasulod niini uban sa inyong unod ug dugo nga lawas. Ingon sa gihisgotan sa katapusan nga kapitulo, kamo kinahanglan gayud nga mohimo sa usa ka espirituhanon nga desisyon sa pagsulod sa Ginharian pinaagi sa pagpakatawo pag-usab:

Si Jesus mitubag ug miingon kaniya: Sa pagkamatuod, sa pagkamatuod, naga ingon ako kanimo: Gawas kong ang tawo magpakatawo pag-usab, dili siya maka kita sa ginharian sa Dios.

... Gawas kon ang tawo magpakatawo sa tubig ug sa Espiritu, dili siya makasulod ngadto sa Ginharian sa Dios. (Juan 3: 3 ug 5)

Kay sa ingon ang usa ka pultahan ialagad kaninyo sa madagayaon gayud sa walay katapusan nga ginharian sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Cristo. (II Pedro 1:11)

KULANG SA PAGTOO SAMA SA USA KA BATA:

Si Jesus miingon...

Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga gawas kon mangausab kamo, ug mangahimong sama sa mga gagmayng bata, kamo dili makasulod ngadto sa ginharian sa langit. (Mateo 18: 3)

Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan kinsa nga dili modawat sa ginharian sa Dios ingon sa usa ka gamay nga bata, dili siya makasulod niini. (Marcos 10:15)

Kini gikinahanglan nga mahimong sama sa usa ka gamay nga bata aron makasulod sa Ginharian sa Dios. Kini wala magpasabot nga kamo mahimong pisikal o emosyonal nga sama sa usa ka bata, bisan unsa nga labaw pa kay sa pagpakatawo pag-usab nagpasabot nga nagasulod pag-usab sa taguangkan sa inyong inahan. Kini nagpasabot nga kinahanglan kamo makasulod sa Ginharian pinaagi sa yano, sama sa bata nga pagtoo. Kon kamo dili mobuhat sa ingon, dili kamo makasulod sa Ginharian.

MGA BAHANDI:

Sa usa ka higayon sa panahon sa yutan-ong ministryo ni Jesus, ang usa ka punoan miingon nga gusto siya nga mosunod kaniya ingon nga sa usa ka tinun-an. (Basaha kini nga istorya diha sa Lucas 18: 18-25). Kini nga magmamando usa ka matarung nga tawo, apan si Jesus miingon...

Apan kulang ka sa usa ka butang: ibaligya ang tanan nga imong gibatonan, ug ipamahibahin ngadto sa mga kabus, ug ikaw makabaton ug bahandi sa langit: ug umari ka ug sumunod kanako.

Ug sa diha nga siya nakadungog niini, siya nasubo sa hilabihan gayud kay siya dato kaayo. (Lucas 18: 22-23)

Ang dato nga magmamando wala mosunod kang Jesus tungod kay ang iyang mga bahandi mas importante pa kay sa Ginoo...

Ug sa diha nga nakita ni Jesus nga siya nasubo sa hilabihan gayud, Siya miingon, pagkalisud alang kanila nga adunay mga bahandi ang pagsulod sa gingharian sa Dios. (Lucas 18:24)

Ug mitan-aw si Jesus sa palibot, ug miingon sa iyang mga tinun-an, pagkalisud gayud sa adunay bahandi ang pagsulod sa gingharian sa Dios.

Ug ang mga tinun-an nahibulong sa iyang mga pulong. Apan si Jesus mitubag pag-usab, ug miingon kanila, Mga anak, pagkalisud alang kanila nga nagsalig sa mga bahandi ang pagsulod sa gingharian sa Dios!

Kay labi pang mas sayon alang sa usa ka camello ang paglusot sa mata sa usa ka dagum, kay sa usa ka dato nga tawo sa pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios. (Marcos 10: 23-25)

Si Jesus wala magpasabot nga ang bahandi ang makapugong sa mga tawo gikan sa Ginharian. Kini mao ang gugma sa bahandi ang makapugong sa mga tawo gikan sa Ginharian tungod kay...

... ang gugma sa salapi mao ang gamut sa tanang dautan ... (1Timoteo 6:10)

Sa diha nga ang mga bahandi mas importante kay sa pagsunod ni Jesus sila makapugong sa pagsulod sa Ginharian.

ANG SOLUSYON ALANG SA SALA

Kon kamo sad-an sa bisan unsa nga sala, adunay usa lamang ka solusyon: Pagpasaylo pinaagi kang Jesu-Kristo. Si Pablo miingon:

Ug ang uban kaninyo kaniadto sama niana; apan kamo gihinloan na, apan kamo gibalaan na, kamo gimatarung na sa ngalan ni Ginoong Jesus, ug pinaagi sa Espiritu sa atong Dios. (I Mga Taga Corinto 6:11)

Bisan unsa ang inyong nahimo sa nangagi, bisan unsa ang inyong gibuhad sa karon, kamo mapasaylo:

Kon moingon kita nga wala kita ing sala, gilimbongan nato ang atong kaugalingon, ug ang kamatuoran wala kanato.

Kon isugid ta ang atong mga sala, siya kasaligan ug makatarunganon nga mopaaylo kanato sa atong mga sala, ug magahinlo kanato gikan sa tanang pagkadili makatarunganon. (I Juan 1: 8-9)

Sa diha nga kamo nahinloan na gikan sa tanan nga pagkadili matarung, kamo gipasaylo sa tanan nga mga sala nga makapapugong sa pagsulod sa Ginharian sa Dios.

LUGITA KINI

Ablihi ang inyong Biblia sa Marcos 9: 43-48. Niini nga tudling si Jesus nagtudlo nga kon ang inyong kamot o tiil makapangdol kaninyo, inyong pagaputlon sila. Siya nag-ingon kon ang inyong mata mao ang makapangdol kaninyo, lugita kini;

Ug kong ang imong mata mao ang magapapangdol kanimo, lugita kini; kay labi pang maayo alang kanimo nga makasulod ngadto sa Ginharian sa Dios uban sa usa ka mata, kay sa adunay duha ka mata nga igahulog ka sa inferno sa kalayo. (Marcos 9:47)

Si Jesus nagpasabot nga ang bisan unsa nga hinungdan sa sala sa inyong kinabuhi kinahanglan nga pagakuhaon. Bisan tuod kini usa ka butang nga inyong gihunahuna nga gikinahanglan o bililhon, kini pagakuhaon. Siya migamit sa panig-ingnan sa kamot, tiil, ug sa mata. Sa natural kini gikinahanglan ug bililhon nga mga bahin sa lawas. Apan si Jesus miingon nga kon sila ang hinungdan sa inyong pagpakasala, mas maayo pa nga pagakuhaon sila kay sa sila ang makapugong sa inyong pagsulod sa Ginharian.

Walay bisan unsa ... walay sala, kalipay, o kabtangan nga takos sa silot nga isalikway gikan sa Ginharian.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Paglista ug duha ka mga pakisayran nga naglista sa piho nga mga sala nga makapa pugong sa pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios.

_____ ug _____

3. Basaha ang matag pamahayag sa ubos. Kon ang pahayag tinuod, isulat ang letrang T sa blangko sa atubangan niini. Kon kini sayop, isulat ang letrang F sa blangko diha sa atubangan niini.

a ._____ Kon kamo dato, kamo dili makaangkon ug dalan sa pagsulod ngadto sa gingharian sa Dios.

b ._____ Ang unod ug dugo dili makapanunod sa gingharian sa Dios.

c ._____ Si Jesus nagpakita nga kamo motangtang sa bisan unsa nga butang diha sa inyong kinabuhi nga makapapugong sa pagsulod ngadto sa Ginharian.

d ._____ Si Jesus miingon nga kinahanglan kamo mahimong sama sa usa ka gamay nga bata aron makasulod sa Ginharian sa Dios.

e ._____ Kamo kinahanglan gayud nga modawat kang Jesus ingon nga Manluluwas aron makasulod sa Ginharian sa Dios.

f ._____ Ang tanan nga inyong pagabuhaton mao ang pagsugid nga "Si Jesus mao ang Ginoo" ug kamo makaseguro nga makasulod sa gingharian sa Dios.

g ._____ Adunay usa ka katapusan nga panahon sa paghukom ug pipila ka mga tawo pagahinginlan sa gingharian.

4. Hatagi ug usa ka Bibliyanhong reperensiya nga nagpatin-aw kon sa unsang paagi mawagtang ang mga sala nga makapapugong sa pagsulod sa Ginharian sa Dios.

5. Basaha ang listahan sa mga sala nga makapapugong pagsulod sa Ginghamian nga giha tag sa Unang kolum. Unya basaha ang mga kahulogan sa ikaduhang kolum. Isulat ang numero sa husto nga kahulugan sa blangko sa atubangan sa sala nga gihulagway. Ang unang usa gihimo ingon nga usa ka panig-ingnan alang kaninyo sa pagsunod.

Unang kolum	Ikaduhang kolum
<u> </u> 2_a. Pagkadili-matarung	1. Ang kalibutanong pagkinabuhi, masamok nga kinaiya.
<u> </u> b. Mga makihilawason	2. Kini naglakip sa tanan nga mga sala.
<u> </u> c. Mga magsisimbag mga diosdios	3. Pangabugho sa kalampusan sa uban.
<u> </u> d. Mga mananapaw	4. Aron sa pagkuha sa kinabuhi sa usa.
<u> </u> e. Mga palahubog	5. Pakighilawas tali sa mga tawo nga dili minyo sa matag-usa.
<u> </u> f. Mga mahilayon	6. Apektado sa maisug nga ilimnon.
<u> </u> g. Mapatuyangon sa ilang kaugalingon	7. Mga tawong nangawat.
<u> </u> h. Mga kawatan	8. Ang pagsulti batok sa usa ka tawo sa usa ka dili balaan nga paagi.
<u> </u> i. Mga masinahon	9. Pagsimba sa mga dios-dios.
<u> </u> j. Mga malupigon	10. Lalaki nga nagabuhay ug malaw-ayng seksuwal nga mga sala.
<u> </u> k. Mga mapanamastamason	11. Pakighilawas sa usa ka tawo nga dili iyang kaugalingong kapikas.
<u> </u> l. Kaulag	12. Nag-abuso sa ilang kaugalingong mga lawas.
<u> </u> m. Lumay	13. Nagatinguha sa usa ka butang nga iya sa laing tawo.
<u> </u> n. Pagdumot	14. Ang pagkuha sa usa ka butang pinaagi sa pinugsanay.
<u> </u> o. Pakigbingkil	15. Ang makasasalang mga emosyon, mahugaw nga panggawi.
<u> </u> p. Mga pangabugho	16. Mapintas nga kasuko.
<u> </u> q. Mga kaligutgut	17. Pagtoo nga supak sa Pulong sa Dios.
<u> </u> r. Mga panag-away	18. Grabeng pagkadili gusto.
<u> </u> s. Mga pundokpundok	19. Walay pagsinabtanay, walay panaghiusa.
<u> </u> t. Mga pagkabahinbahin	20. Tinguha sa pagkopya sa uban ug makatum bas o molabaw pa kanila
<u> </u> u. Mga kasina	21. Panag-away, panabugno.
<u> </u> v. Mga mamumuno	22. Paghalukay sa pagpakiglalis.
<u> </u> w. Mga hudyaka	23. Pagbansay sa mga ungo.

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Tun-i ang mga pakisayran sa Ginharian sa Dios ug itingob ang mga prinsipyo sa Ginharian nga gitudlo diha sa basahon ni Marcos:

Mark:

1: 14-15 _____

3:24 _____

4: 11, 26, 30 _____

9: 1, 47 _____

10: 14-15, 23-25 _____

11: 9-10 _____

13: 8 _____

14:25 _____

15:43 _____

KAPITULO 6

MGA SULONDAN UG MGA PRINSIPYO: USA KA PASIUNA

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa pulong nga "sulondan."
- Pagpatin-aw sa pulong nga "prinsipyo."
- Pagpasabot kon unsa ang gipasabot sa usa ka "Bibliyanhong sulondan."
- Pagpasabot kon unsa ang gipasabot sa usa ka "Bibliyanhong prinsipyo."
- Pagpasabot kon unsa ang gipasabot sa "Gingharianong mga sulondan ug mga prinsipyo."

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Kining tanan, nag-ingon si David, ang Ginoo maoy nagpasabot kanako sa sinulat pinaagi sa iyang kamot sa ibabaw kanako, bisan sa tanang mga buluhaton niining sulondan. (1 Cronicas 28:19)

PASIUNA

Sa miaging kapitulo kamo nakakat-on sa espirituhanon nga mga yawi nga naghatag ug dalan sa Gingharian sa Dios. Sa diha nga kamo mopuyo sa gingharian sa Dios kinahanglan gayud nga kamo makakat-on sa mga sulondan ug sa mga prinsipyo sa Gingharianong pagkinabuhi. Kini susama sa pagkat-on sa estilo sa kinabuhi sa bag-o nga nasud nga inyong gilalanan.

Ang Biblia mao ang sinulat nga talaan sa mga sulondan ug mga prinsipyo diin ang Ginghari an sa Dios naglihok. Sa dili pa kamo magtuon sa mga prinsipyo sa mosunod nga mga kapitulo, kamo kinahanglan gayud nga makasabot sa ilang kamahinungdanon.

MGA SULONDAN UG MGA PRINSIPYO

Ang usa ka sulondan maoy orihinal o modelo sa usa ka butang nga gibuhad alang sa katuyoan sa pagsundog niini. Kini usa ka butang nga gidisenyo aron kopyahon o sundogon. Pananglitan, sa kasadpang kalibutan ang pamisti gihimo gikan sa mga sulondan. Ang usa ka sulondan sa sinina ibutang sa usa ka tela ug ang tela tabason sumala sa sulondan. Daghang mga sinina ang mabuhad gikan sa sama nga sulondan ug silang tanan susama tungod kay sila gikan sa sama ra nga sulondan.

Ang usa ka prinsipyo maoy usa ka kamatuoran, paagi, o lagda nga gisagop ingon nga basihan alang sa aksyon o panggawi. Kini maoy usa ka kinatibuk-ang kamatuoran nga gilangkoban sa ubang sakop nga mga kamatuoran. Ang "sakop nga kamatuoran" maoy mga kamatuoran nga may kalabutan sa kinatibuk-ang kamatuoran. Pananglitan, ang nag-unang mga prinsipyo sa

konstitusyon sa Estados Unidos sa Amerika naghatag ug kagawasan sa pagpahayag. Ang sakop nga mga kamatuoran naglakip sa mga katungod sa pagsulat ug pagsulti nga walay bayad, pagpahigayon ug subay sa balaod nga panagtigom, pagpadayag sa mga gitooan, ug uban pa.

BIBLIYANHONG MGA SULONDAN UG MGA PRINSIPYO

Ang Bibliyanhong sulondan maoy espirituhanon nga modelo o panig-ingnan nga gihatag sa Kasulatan alang sa katuyoan sa pagsundog. Pananglitan, ang kinabuhi ni Jesu-Kristo gihatag ingon nga usa ka sulondan o modelo diin ang mga magtotoo mosunod.

Ang Bibliyanhong prinsipyo maoy usa ka espirituhanon nga kamatuoran nga gitudlo sa Kasulatan. Ang maong mga prinsipyo sagad naglakip sa dugang nga sakop nga mga prinsipyo nga magamit sa daghang lain-laing mga sitwasyon. Pananglitan, ang usa sa Bibliyanhong prinsipyo nga gitudlo ni Jesus mao ang "Paghatag ug kamo makadawat." Ang mga sakop nga mga kamatuoran magamit sa paghatag sa salapi, materyal nga mga butang, panaghigalaay, ug uban pa. Sa matag usa niini, ang espirituhanon nga mga kaayohan madawat isip resulta sa buhat sa paghatag.

ANG KAMAHINUNGANON SA MGA SULONDAN UG MGA PRINSIPYO

Basaha ang Ezequiel 43: 7-12. Kini nga tudling nagpasiugda sa kamahinungdanon sa mga sulondan ug mga prinsipyo. Ang Dios nagtukod ug piho nga mga sulondan alang sa nasud sa Israel aron sundon nga naglakip sa espirituhanon nga mga sulondan sa pamatasan ingon man sa materyal nga mga sulondan alang sa ilang mga dapit sa pagsimba.

Apan ang Israel nagpahimutang sa ilang kaugalingong mga sulondan. Kini mao ang gipasa bot sa Dios sa diha nga siya miingon nga sila "mipahimutang sa ilang mga sulondan sa gang haan pinaagi sa akong mga ganghaan "ug" ang ilang mga haligi sa akong mga haligi." Tungod kay ang Israel naghimo sa ilang kaugalingong mga sulondan, sila nagtukod ug usa ka kuta sa panagbulag tali kanila ug sa Dios nga mipahunong sa agos sa gahum sa Dios. Kini mipugong sa ilang pagsimba ug pag-alagad nga madawat ngadto kaniya.

Ang propeta nga si Ezequiel misulti sa mga tawo sa pagtan-aw sa sulondan sa Dios ug sa pagsukod sa sulondan sa ilang mga kinabuhi nga uyon sa:

Ikaw, anak sa tawo, ipakita ang akong balay ngadto sa balay sa Israel, aron sila maulaw sa ilang kasal-anan; ug ipasukod kanila ang sulondan. (Ezequiel 43:10)

Sa diha nga ang mga tawo mopahimutang sa ilang kaugalingon nga mga sulondan sa pangga wi, ilang kaugalingon nga denominasyon, relihiyon, o sa kultura nga mga lagda, sila mipahimutang sa sayop nga sukdanan sa pagsukod. Sila magsugod sa pagtudlo sama sa Bibliyanhong doktrina sa mga butang nga walay pulos kondili mga sugo sa mga tawo.

Si Jesus miingon sa maong mga tawo:

Apan sa walay kapuslanan sila misimba kanako, nga nagatudlo sa mga doktrina sa mga sugo sa mga tawo. (Mateo 15: 9)

Importante nga makasabot sa Bibliyanhong mga sulondan ug mga prinsipyo tungod kay kon dili ang inyong pagsimba sa Dios mahimong walay kapuslanan.

Adunay daghang kalibutanon nga mga sukdanan sa pagsukod. Adunay lain-laing mga sulondan alang sa kalibutanon nga panggawi ug kalampusan nga ang mga tawo misundog sa ilang mga kaugalingon. Ang mga tawo misukod sa ilang kaugalingong pinaagi sa uban nga mga tawo imbis nga sa sukdanan sa Dios. Si Apostol Pablo misulat:

Kay kami mangahas dili sa among kaugalingon sa gidaghanon, o sa pagtandi sa among kaugalingon sa pipila nga nagadalayeg sa ilang kaugalingon: Apan sila sa ilang mga kaugalingon pinaagi sa ilang mga kaugalingon, ug nagatandiay sa ilang taliwala sa ilang kaugalingon, dili manggialamon. (II Mga Taga Corinto 10:12)

Sa diha nga si Moises gihatagan ug mga panudlo alang sa pagtukod sa tabernakulo, siya gipa sidan-an sa pagbuhat sa tanang mga butang sumala sa sulondan nga gihatag sa Dios:

Sumala sa tanan nga ginapakita ko kanimo, ang panig-ingnan sa tabernakulo, ug ang mga sulondan sa tanan nga mga galamiton niini, mao kini ang pagabuhaton ninyo...

Ug tan-awa, buhaton mo sila sumala sa panig-ingnan, nga gipakita ko kanimo didto sa bukid. (Exodo 25: 9, 40)

... ingon nga si Moises gipasidan-an sa Dios sa diha nga siya hapit na mopatin dog sa tabernakulo, kay: Tan-awa, miingon siya, nga buhaton mo ang tanang mga butang sumala sa sumbanan nga gipakita kanimo didto sa bukid. (Hebreohanon 8: 5)

Ang Hari nga si David nag-amping sa pagsunod sa sulondan sa Dios sa diha nga siya nag plano alang sa pagtukod sa templo:

Kining tanan, nag-ingon si David, ang Ginoo maoy nagpasabot kanako sa sinulat pinaagi sa iyang kamot sa ibabaw kanako, bisan sa tanang mga buluhaton nii ning sulondan. (1 Cronicas 28:19)

Ang mga tawo nag-amping sa pagsunod sa mga sulondan sa Dios diha sa pisikal nga kalibutan. Unsa pa ka mainampingon kita sa pagsunod sa espirituhanong sulondan ug mga prinsipyo nga makita diha sa Biblia.

PANIG-INGNAN SA BIBLIYANHONG MGA SULONDAN

Si Jesus mao ang dakong panig-ingnan nga ang mga magtotoo isundog ang ilang mga kinabuhi:

Kay ako (si Jesus) mihatag kaninyo sa usa ka panig-ingnan, nga kamo kinahanglan magabuhat sama sa akong gibuhay kaninyo. (Juan 13:15)

Ang mga kinabuhi sa mga lalaki ug mga babaye sa Dios nga narekord sa Biblia ingon nga sulondan alang kanato sa pagsunod:

**Karon kining mga butanga nahimong atong mga panig-ingnan...
(I Mga Taga Corinto 10: 6)**

Karon kining tanang mga butanga nahitabo kanila ingon nga pasidaan: ug sila gisulat alang sa atong tambag ... (I Mga Taga Corinto 10:11)

Ang talaan sa mga nasud diha sa Biblia naghatag ug positibo nga mga panig-ingnan alang sa uban nga mga nasud sa pagsunod ug negatibo nga mga panig-ingnan sa paglikay:

Ug sa paghimo sa mga lungsod sa Sodoma ug sa Gomorra ngadto sa abo gihuk man sila uban sa pagkawagtang, nagahimo kanila nga usa ka panig-ingnan alang kanila nga magkinabuhi nga dili diosnon. (II Pedro 2: 6)

Ang Kristohanong mga lider mahimong mga panig-ingnan ngadto sa ilang mga sumusunod:

Pakan-a ang panon sa Dios nga anaa sa taliwala ninyo, nga magabantay kamo kanila, dili pinaagi sa pagpugos, kondili kinabubut-on; dili alang sa makauulaw nga pagpanapi, kondili sa maayong kabubut-on;

Dili ingon sa magahari-hari sa kabilin sa Dios, apan ingon nga panig-ingnan sa mga panon sa mga karnero. (I Pedro 5: 2-3)

Si Apostol Pablo misulat:

Mga igsoon, magmaawaton kamo kanako, ug timan-i ninyo sila nga nanaggawi sa ingon sama nga kami inyong gihimo nga usa ka panig-ingnan. (Filipos 3:17)

**Dili tungod kay kita walay gahum, kondili aron nga sa among paggawi sa ingon among ikahatag kaninyo ang panig-ingnan nga inyong pagasundon.
(II Tesalonica 3: 9)**

Ang mga magtotoo mahimong espirituhanong mga sulondan sa ilang mga kaugalingon. Sila mohatag ug positibo nga espirituhanaon nga panig-ingnan alang sa uban nga mosunod:

Ayaw itugot nga adunay magatamay kanimo tungod sa imong pagkabatan-on; apan ikaw mahimong usa ka panig-ingnan sa mga magtotoo, sa pulong, sa paggawi, sa gugma, sa espiritu, sa pagtoo, sa kaputli. (1Timoteo 4:12)

Sa pagkaagi nga kamo nahimong sulondan sa tanang mga magtotoo sa Macedo nia ug sa Acaya. (I Mga Taga Tesalonica 1: 7)

Sa tanan nga mga butang ipakita ang imong kaugalingon nga usa ka panig-ingnan sa mga maayong binuhatan ... (Tito 2: 7)

Kon kamo gusto nga mohatag ug usa ka positibo nga espirituhanong sulondan alang sa uban, nan, kamo kinahanglan gayud nga makasabot ug iapil ang mga prinsipyo sa Biblia diha sa inyong kinabuhi.

MGA PANIG-INGNAN SA BIBLIYANHONG MGA PRINSIPYO

Sa Hebreohanon 5:12 si Pablo naghisgot sa "unang mga baruganan sa mga pulong sa Dios." Sa Mga Hebreohanon 6: 1-3 siya nagtala niini nga mga baruganan. Tungod sa ilang kamahinungdanon, ang Harvestime International Institute naggahin ug tibook nga kurso, "*Mga Pundasyon sa Pagtoo*," alang niini nga mga prinsipyo.

Kami mosugyot kaninyo nga mobaton niini nga kurso, "*Mga Pundasyon sa Pagtoo*," ingon nga kalakip niini nga kurso. Kini nagpatin-aw sa detalye sa kamahinungdanon sa nag-unang mga prinsipyo sa Biblia. Kini nga sukaranang mga baruganan naghatag sa espirituhanon nga mga pundasyon alang sa paggamit sa mga sumbanan sa Gingharian ug mga prinsipyo sa inyong kinabuhi.

GINGHARIANONG MGA SULONDAN UG MGA PRINSIPYO

Sa mosunod nga mga kapitulo kamo makakat-on sa mga sulondan ug mga prinsipyo nga nagdumala sa kinabuhi diha sa Gingharian sa Dios samtang kamo magtuon sa "*Ang Kultura Sa Gingharian*."

Kini nga mga sulondan ug mga prinsipyo lahi gikan sa kalibutanon nga mga sukdanan ug gikan sa mga sulondan ug mga prinsipyo sa mga gingharian niini nga kalibutan.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Ipatin-aw ang pulong nga "sulondan."

3. Ipatin-aw ang pulong nga "prinsipyo."

4. Unsay ipasabot sa usa ka "Bibliyanhong sulondan?"

5. Unsay ipasabot sa usa ka "Bibliyanhong prinsipyo?"

6. Unsay ipasabot sa "mga sulondan ug mga prinsipyo sa Ginghamianong pagkinabuhi?"

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Sa sunod nga pipila ka mga kapitulo inyong pagatun-an ang nag-unang mga prinsipyo nga nagadumala sa kinabuhi diha sa Gingharian sa Dios. Kini nga mga prinsipyo gibasi diha sa mga sugo nga gihatag ni Jesus. Gamita ang mosunod nga latid sa pagtuon niini nga mga sugo.

MGA SUGO SA HARI

PAGHINULSOL:

-Paghinulsol:	Mateo 4:17; Bugna 2: 5
-Umari kanako:	Mateo 11:28
-Pangitaa pag-una ang Dios, ug ang iyang pagkamatarung:	Mateo 6:33
-Pasayloa kon kamo adunay kayugot batok kang bisan kinsa:	Marcos 11:25
-Dumilii ang inyong kaugalingon:	Mateo 16:24
-Pangayo ... pagpangita ... pagpanuktok:	Mateo 7: 7
-Paningkamoti ang pagsulod sa higpit nga ganghaan:	Lucas 13:24

PAGSALIG:

-Toohi ang Ebanghelyo:	Mark 1:15
-Kamo mosalig sa Dios, mosalig usab kanako:	Juan 14: 1
-Tuo kaniya nga iyang (Dios) pinadala:	Juan 6: 28-29
-Tuo kanako nga ako anaa sa Amahan ug siya ania kanako:	Juan 14:11
-Tuo sa mga buhat ... nga akong ginabuhat:	Juan 10: 37-38
-Samtang kamo adunay kahayag, tuohi ang kahayag:	Juan 12:36
-Tuo nga kamo makadawat:	Marcos 11:24

ANG BAG-ONG PAGKATAWO:

-Kamo kinahanglan gayud nga matawo pag-usab:	Juan 3: 7
-Hinloi una ang sa sulod:	Mateo 23:26
-Himoa nga ang kahoy maayo, ug ang iyang bunga maayo;	Mateo 12:33
-Pabilin kanako, ug ako diha kaninyo:	Juan 15: 4
-Pagbaton ug asin sa inyong kaugalingon:	Mark 9:50
-Paghago ... alang sa kalan-on nga nagapadayon:	Juan 6:27
-Pagkalipay, ang inyong mga ngalan anaa sa langit:	Lucas 10:20

PAGDAWAT SA ESPIRITU SANTO:

-Dawata ninyo ang Espiritu Santo:	Juan 20:22
-Tugoti nga una ang mga anak mabusog:	Mark 7:27
-Kon adunay tawo nga giuhaw, umari siya kanako:	Juan 7: 37-39
-Tipigi ang akong mga sugo; laing maglilipay:	Juan 14: 15-17
-Pangayo ... uban sa pagsigi ug hangyo:	Juan 16:24; Lucas 11: 5-13

-Paghulat ... hangtud nga kamo masul-uban sa gahum; Lucas 24:49
-Ang maghuhupay mopamatuod kanako ug kamo usab: Juan 15: 26-27

PAGSUNOD KANG JESUS:

-Sumunod kanako: Juan 12:26
-Pagpabautismo: Mateo 3: 13-15; 28:19
-Buhata kini sa paghandum kanako: Lucas 22: 17-19
-Kamo usab kinahanglan nga maghinugasay sa mga tiil: Juan 13: 14-15
-Kay bisan kinsa nga tawo mosunod kanako ... ipapas-an ang iyang krus: Lucas 9:23
-Pagtuon kanako: Mateo 11:29
-Padayon kamo sa akong gugma; Juan 15: 9

PAG-AMPO:

-Pag-ampo kanunay: Lucas 21:36
-Pag-ampo nga dili kamo makasulod sa tintasyon: Lucas 22: 40-46
-Pag-ampo ... sa Ginoo sa ting-ani alang sa mga mamomoo: Lucas 10: 2
-Pag-ampo alang sa mga nanagpasipala kaninyo: Lucas 6:28
-Pag-ampo sa Amahan ... sa akong ngalan: Mateo 6: 6;
Juan 16: 24-26
Mateo 6: 9-13
-Sama niini nga paagi kamo mag-ampo:
-Sa dihang kamo mag-ampo, ayaw paggamit sa kawang nga pagbalik-balik: Mateo 6: 7-8

PAGTOO:

-Pagbaton ug pagtoo sa Dios: Marcos 11:22
-Ayaw pagpakawalay pagtoo: Juan 20:27
-Ni kamo magduhaduha: Lucas 12:29
-Ayaw hunahunaa ang imong kinabuhi: Mateo 6: 25-34
-Dili magkaguol ang inyong kasingkasing: Juan 14: 1-27
-Ayaw kamo kalisang: Mateo 14:27
-Ayaw kamo kahadlok: Marcos 5:36;
Lucas 12: 4-7

MATINUD-ANON HANGTUD SA KAMATAYON:

-Pagmatinud-anon hangtud sa kamatayon: Pinadayag 2:10
-Kupti pag-ayo ang inyong nabatnan: Pinadayag 3:11
-Sa dihang ang mga tawo manamastamas kaninyo, ug pagalu toson kamo, managkalipay: Mateo 5: 11-12;
Lucas 6:23
-Sa dihang sila molutos kaninyo niining lungsora, pangalagiw kamo ngadto sa usa: Mateo 10:23
-Ayaw kamo pagkalibog kon unsay inyong igasulti, Mateo 10:19
-Ayaw pagbagulbol sa inyong mga kaugalingon: Juan 6: 41-43
-Iyahat, ug ihangad ang inyong mga ulo: Lucas 21:28

PAGSANGYAW SA EBANGHELYO:

-Isangyaw ang Ebanghelyo ngadto sa matag linalang:	Mateo 10: 7; Marcos 16:15
-Paghinulsol igawali diha sa ngalan ni Kristo:	Lucas 24: 46-47
-Pagbautismo sa ngalan sa Trinidad:	Mateo 28:19
-Tudloi sila ... sa tanang mga butang nga akong gisugo kaninyo:	Mateo 28:20
-Unsay gisulti ko kaninyo ... kana isulti:	Mateo 10:27; Mark 4:22
-Pakan-a ang akong mga karnero:	Juan 21: 15-17
-Ayoha ang mga masakiton:	Mateo 10: 8

PAGKAMAIBUGON:

-Magmatngon ug maglikay kamo sa pagkamaibugon:	Lucas 12:15
-Ayaw pagtigom ug bahandi sa yuta:	Mateo 6: 19-20
-Kamo magbayad sa ikapulo ... ug dili mobiya (kanila) nga dili mabuhat:	Mateo 23:23
-Hatag kaniya nga nagapangayo kanimo:	Mateo 5:42
-Hatag ug limos kon unsay anaa kaninyo;	Lucas 11:41
-Sa dihang kamo nag-andam ug panihapon... tawga ang mga kabus:	Lucas 14: 12-13

PAGPAKAARON -INGNON:

-Pagbantay sa lewadura sa mga Fariseo:	Lucas 12: 1
-Pagbantay sa mga escriba:	Lucas 20: 46-47
-Dili kamo mobuhat sumala sa ilang mga buhat:	Mateo 23: 2-3
-Ayaw himoa ang balay sa akong Amahan ingon nga usa ka balay nga baligyaanan;	Juan 2:16
-Ayaw himoa ang inyong mga panglimos sa atubangan sa mga tawo:	Mateo 6: 1-4
-Sumulod sa inyong lawak ug mag-ampo sa tago;	Mateo 6: 5-6
-Sa dihang kamo magpuasa ... ayaw pagpakita ngadto sa mga tawo nga nagpuasa:	Mateo 6: 16-18

PAGKAAGHOP:

-Isangon ang akong yugo diha kaninyo:	Mateo 11:29
-Ayaw paggamit sa dominio ingon sa mga Gentil:	Mateo 20: 25-26
-Bisan kinsa nga labing dako mahimong ulipon sa tanan:	Marcos 10: 43-44
-Ayaw kamo pagpatawag nga Rabbi o magtutudlo,	Mateo 23: 8
-Lingkod sa labing hataas nga lawak:	Lucas 14: 8-11
-Ayaw pagkalipay, nga ang mga espiritu nagapasakop:	Lucas 10:20
-Umingon "Kami ulipon nga walay hinungdan":	Lucas 17:10

AMONG GUGMA SA KAIGSOONAN:

- Paghigugmaay sa usa ug usa sama sa akong paghigugma kaninyo; Juan 15:12
- Walay usa niining mga gagmay nga inyong pagatamayon: Mateo 18: 10-14
- Pagbaton ug kalinaw sa usag usa ... ug mopakig-uli: Mateo 5: 23-24;
Mark 9:50
- Sulbara ang pagkapangdol uban sa imong igsoon nga lalaki: Mateo 18: 15-17
- Pasayloa ang imong igsoon nga lalaki makapito sa usa ka adlaw: Mateo 18: 21-22;
Lucas 17: 3-4
- Ayaw paghukom sumala sa panagway: Mateo 7: 1-5; Juan 7:24
- Ayaw pagpanghukom: Lucas 6:37

HINGPIT NGA GUGMA:

- Pagmahingpit kamo: Mateo 5:48
- Ibaligya kon unsay anaa kaninyo, ug ipanglimos: Mateo 19:21;
Lucas 12: 32-33
- Higugmaa ang inyong mga kaaway; Mateo 5:44; 26:52
- Pagbuhat ug maayo sa mga nanagdumot kaninyo: Lucas 6: 27-28
- Pahulam, nga dili molaum sa bisan unsa: Lucas 6:35
- Ayaw pagpabuntog sa dautan: Mateo 5: 39-41
- Sa inyong pagkamainantuson, mapatunhay
ninyo ang inyong mga kalag: Lucas 21:19

LABAW'NG HATAAS NGA GUGMA NGADTO SA DIOS:

- Inyong higugmaon ang Ginoo nga inyong Dios uban
sa bug-os mong kasingkasing ... kalag ... hunahuna ... kusog: Marcos 12:30
- Ang Dios, ug siya lamang ang alagara: Mateo 4:10
- Simbaha ang Amahan diha sa espiritu ug sa kamatuoran: Juan 4: 23-24
- Ayaw tawga si bisan kinsa nga tawo nga
inyong amahan sa ibabaw sa yuta: Mateo 23: 9
- Ayaw pagtintala ang Ginoo nga inyong Dios: Mateo 4: 7
- Kahadloki siya (Dios): Lucas 12: 5
- Ang tanang mga tawo kinahanglan mopasidungog sa Anak: Juan 5: 22-23

ATONG KATUNGDANAN SA DIOS UG TAWO:

- Ihatag kang Cesar ang mga butang nga iya: Marcos 12:17
- Ayaw Panumpa: Mateo 5: 34-37;
Mark 4:22
- Unsay gihiusa sa Dios, dili pagabulagon sa tawo: Mateo 19: 5-6
- Pakighigala dayon sa inyong magsusumbong: Mateo 5:25
- Ayaw pagdid-i ang uban nga nagahingilin sa mga yawa: Marcos 9: 38-40
- Kan-a ang mga butang nga igadulot sa inyong atubangan: Lucas 10:38
- Tigoma ang mga tinipik nga walay mausik: Juan 6:12

ATONG KATUNG DANAN SA ATONG SILINGAN:

-Higugmaa ang inyong silingan ingon sa inyong kaugalingon:	Mateo 19: 17-19
-Ayaw pagpatay:	Mateo 19:18
-Ayaw pagpanapaw:	Mateo 19:18
-Ayaw pangawat:	Mateo 19:18
-Ayaw pagsaksi ug bakak:	Mateo 19:18
-Tahura ang inyong amahan ug ang inyong inahan:	Mateo 19:19
-Buhata sa uban ang gusto ninyo nga pagabuhaton nila diha kaninyo:	Lucas 6:31

KAALAM:

-Pagmaalomon sama sa mga bitin, pagmalumo ingon sa mga salampati:	Mateo 10:16
-Pagbantay sa mga tawo:	Mateo 10:17
-Pasagdi (ang mga buta nga mga lider) nga mag-inusara:	Mateo 15: 12-14
-Ayaw ihatag ang balaan ngadto sa mga iro o baboy;	Mateo 7: 6
-Siya nga adunay puntil, ipadala kaniya:	Lucas 22: 35-36
-Pangutana'g kinsay takus, ug didto pabilin:	Mateo 10: 11-13; Lucas 10: 5-7
-Ipagpag ang abog gikan sa inyong mga tiil sa diha nga dili pagadawaton:	Lucas 9: 5; 10: 10-11

PAGSUSI SA MGA KASULATAN:

-Susiha ang mga Kasulatan:	Juan 5:39
-Hinumdumi ang pulong nga akong giingon:	Juan 15:20
-Tugoti kini nga mga pulong nga motidlom sa inyong mga igdulungog:	Lucas 9:44
-Pagbantay kamo kong giunsa ninyo pagpatalinghug;	Lucas 8:18
-Pagbantay kamo sa inyong ginapatalinghugan;	Mark 4:24
-Pagmatngon sa lewadura sa mga Fariseo:	Mateo 16: 6-12
-Pagmatngon sa mini nga mga propeta:	Mateo 7: 15-17

PAGPASIDLAK SA INYONG KAHAYAG:

-Pasigaa ang inyong kahayag:	Mateo 5:16
-Siguroha nga ang kahayag nga anaa kanimo dili kangitngit:	Lucas 11:35
-Lakaw ug pagdala sa mga bunga:	Juan 15:16
-Pagmaloloy-on kamo:	Lucas 6:36
-Isulti ang mga dagkong butang nga nahimo sa Ginoo alang kanimo:	Mark 5:19
-Iyahat ang inyong mga mata, tan-awa ang kaumahan:	Juan 4:35
-Lakaw samtang kamo adunay kahayag:	Juan 12:35

ANG IKADUHANG PAGBALIK NI KRISTO:

- | | |
|--|--------------------------------|
| -Kupti pag-ayo hangtud sa akong pag-anhi; | Pinadayag 2:25; 3: 2-3 |
| -Pangandam kamo: ang Anak sa tawo moabot: | Lucas 12:40 |
| -Baksi ang inyong mga hawak, ug pasigaa ang inyong mga suga: | Lucas 12: 35-36 |
| -Pagbantay ... tingali unya ... ang inyong mga kasingkasing matugob: | Lucas 21:34 |
| -Hinumdumi ang asawa ni Lot: | Lucas 17: 31-32 |
| -Pagbantay nga kamo dili malimbongan: | Marcos 13: 5-6;
Lucas 21: 8 |
| -Pagbantay: | Marcos 13: 34-37 |

KAPITULO 7

ANG KULTURA SA GINGHARIAN:

GINGHARIANONG MGA PRINSIPYO – UNANG BAHIN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kurso kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpasabot sa kaimportante sa pagkahibalo sa Ginghamianong mga prinsipyo.
- Pag-ila sa sukaranan nga mga prinsipyo nga nagdumala sa kinabuhi diha sa Ginghamian sa Dios.
- Pag-ila sa pundasyon diin ang Ginghamianong mga prinsipyo gipasukad.
- Paglista sa duha ka Ginghamianong balaod diin ang tanan nga ubang mga prinsipyo gibasi.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug ako magatudlo kanimo ug Ginghamian, ingon nga ang akong Amahan nagatudlo alang kanako. (Lucas 22:29)

PASIUNA

Ang Ebanghelyo sa Ginghamian mao ang usa ka imbitasyon alang sa tawo nga mobalik sa ha wanan sa kinabuhi diha sa Dios nga sa sinugdan giplano na. Apan ang Dios wala mopahimu tang sa sukdanan sa moralidad ug mipahayag nga sa diha nga kamo makakab-ot niini kamo makasulod sa Ginghamian. Adunay usa ka kinahanglanon alang sa pagsulod: Paghinulsol gikan sa sala nga moresulta diha sa espirituhanon nga pagpakatawo pag-usab. Pinaagi sa paghinulsol ug sa pagdawat ni Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas kamo natawo ngadto sa Ginghamian ug mahimong residente sa ginghamian.

Ang pagpuyo sa Ginghamian sa Dios nagkinahanglan sa usa ka bag-o nga estilo sa kinabuhi nga gigamhan sa mga balaod sa Ginghamian. Ang kinabuhi sa espirituhanon nga Ginghamian makaapekto sa kalidad sa kinabuhi sa makita nga kalibutan. Ang estilo sa kinabuhi sa Ginghamian maoy kaatbang sa estilo sa kinabuhi sa mga ginghamian sa kalibutan. Kini lahi sa pare hong istruktura ug mga prinsipyo. Sa inyong pagsulod sa ginghamian sa Dios kini sama sa milalin sa usa ka bag-o nga nasud. Kamo kinahanglan gayud nga makakat-on sa lahi nga kultura.

Sa natural nga kalibutan, ang "kultura" mao ang mga sulondan sa kinaiya nga nagdumala sa kinabuhi sa usa ka katilingban. Niini ug sa mosunod nga kapitulo kamo makakat-on mahitu ngod sa kultura sa Ginghamian sa Dios. Sa ulahi nga kapitulo, dugang nga mga kamatuoran mahitungod sa Ginghamian gipadayag pinaagi sa mga samingay gipresentar.

ANG KAMAHINUNG DANON SA GINGHARIANONG MGA PRINSIPYO *

Importante nga masayud sa mga prinsipyo nga nagdumala sa kinabuhi diha sa Ginghamarian sa Dios tungod kay:

KAMO KINAHANGLAN NGA MAGKINABUHI SA GINGHARIANONG MGA PRINSIPYO ARON MAKAPADAYON SA PAGPUYO:

Bisan tuod ang paghinulsol mao lamang ang gikinahanglan alang sa pagsulod sa Ginghamarian, adunay tino nga mga kinahanglanon sa pagpadayon sa pagpuyo. Si Jesus miingon:

Dili ang tanan nga nagaingon kanako: Ginoo, Ginoo, makasulod sa Ginghamarian sa Langit; apan siya nga nagabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit. (Mateo 7:21)

Ang kabubut-on sa Amahan, nga gipadayag ni Jesu-Kristo, mao nga ang mga magtotoo paga gamhan pinaagi sa mga balaod sa ginghamarian.

SI JESUS MIINGON NGA ANG GINGHARIANONG MGA PRINSIPYO IMPORTANTE:

Sa Lucas 12: 22-31 si Jesus nagtudlo nga ang Ginghamarian kinahanglan mao ang nag-unang pagtagad sa kinabuhi. Siya mitapos niini nga pamahayag:

Apan pangitaa ninyo ang ginghamarian sa Dios; ug kining tanang mga butanga igadugang ra unya kaninyo. (Lucas 12:31)

Kong kamo mangita una sa Ginghamarian ... sa mga prinsipyo niini, sa estilo sa kinabuhi, sa iyang Ebanghelyo ... nan unya ang tanang uban nga mga gikinahanglan nga mga butang sa kinabuhi igahatag.

ANG MGA BUNGA SA GINGHARIAN MAOY PAGSULAY SA NAGAANGKON:

Si Jesus miingon sa mga Judio nga ang pagsulay sa nagaangkon sa Ginghamarian mao ang pagdala sa mga bunga niini (Mateo 21:43). Ang bunga sa Ginghamarian mao ang pagpamunga sa gawas pinaagi sa sulodnon nga pagdagayday sa kinabuhi, maingon nga ang bunga sa usa ka natural nga kahoy sa gawas maoy bunga sa sulodnong pagdagayday sa kinabuhi. Kung kamo molupyo sa Ginghamarian sa Dios kini mahimong dayag sa inyong makita nga pamaagi sa kinabuhi.

* Ang tanan nga gitudlo ni Jesus nagtagad sa Ebanghelyo sa Ginghamarian. Sa laing Harvestime International Institute nga kurso nga nag-ulohang "*Pagtudlo nga mga Taktika*" ang tibook nga mga pagtulon-an ni Jesus giorganisar sa hilisgutan gipresentar. Ang pagtuon sa "*Pagtudlo ng mga Taktika*" ingon nga kauban nga kurso niini gisugyot tungod kay ang listahan wa la gisubli niini nga manwal. Ang estudyante mahimo usab nga motuon sa mga pagtulun-an ni Jesus pinaagi sa paggamit sa usa ka pula nga sulat nga edisyon sa Biblia. Kini maoy usa ka Biblia nga ang tanang mga butang nga gitudlo ni Jesus giimprinta sa pula nga tinta, samtang ang salin sa teksto gipatik diha sa itom nga tinta.

ARON MAGHARI SA UMAABOT NGA GINGHARIAN KITA KINAHANGLAN MAHIBALO SA IYANG PRINSIPYO:

II Timoteo 2:12 nagpakita nga ang mga magtotoo magahari uban ni Jesus sa umaabot nga Ginghamarian sa Dios. Ang "Paghari" nagpasabot sa "pagmando uban sa gahum ug awtoridad." Kon kamo mohari uban kaniya, kamo kinahanglan gayud nga masayud sa mga balaod nga nagdumala sa Ginghamarian.

ANG PUNDASYON SA GINGHARIANONG MGA PRINSIPYO

Ang usa ka pundasyon sa natural nga kalibutan mao ang ilalum sa gambalay nga ang usa ka butang gitukod. Sa matag higayon nga ang mga tawo magtukod ug usa ka bilding sila kinahanglan gayud nga una nga mobutang sa usa ka tukma nga pundasyon. Ang pundasyon mao ang nagsuporta dakong estruktura o sa makita nga bilding.

Ang pundasyon sa Ginghamarian sa Dios ug sa nagamandong mga prinsipyo niini mao ang pagkamatarung:

Apan mahitungod sa Anak siya nag-ingon, Ang imong trono, O Dios, hangtud sa kahangturan: ug ang sitro sa pagkamatarung mao ang sitro sa imong ginghamarian. (Hebreohanon 1: 8)

Ang sitro usa ka bunal o baston nga gikuptan sa kamot ingon nga simbolo sa gahum o awtoridad. Ang awtoridad o gahum sa Ginghamarian sa Dios mao ang pagkamatarung. Kini dili mao ang pagkamatarung sa kaugalingon nga kalamboan o relihiyon. Si Jesus miingon:

Kay ako nag-ingon kaninyo, nga kon ang inyong pagkamatarung dili gani molabaw sa pagkamatarung sa mga escriba ug sa mga Fariseo, kamo dili makasulod sa Ginghamarian sa langit. (Mateo 5:20)

Ang mga escriba ug mga Fariseo maoy mga lider sa relihiyon sa panahon sa ministeryo ni Kristo sa yuta. Ang ilang espirituhanon nga kasinatian gitukod sa ilang kaugalingon nga mga paningkamot nga mahimong matarung. Sila adunay daghang mga lagda, regulasyon, ug mga tradisyon nga gidumala sa matag dapit sa kinabuhi.

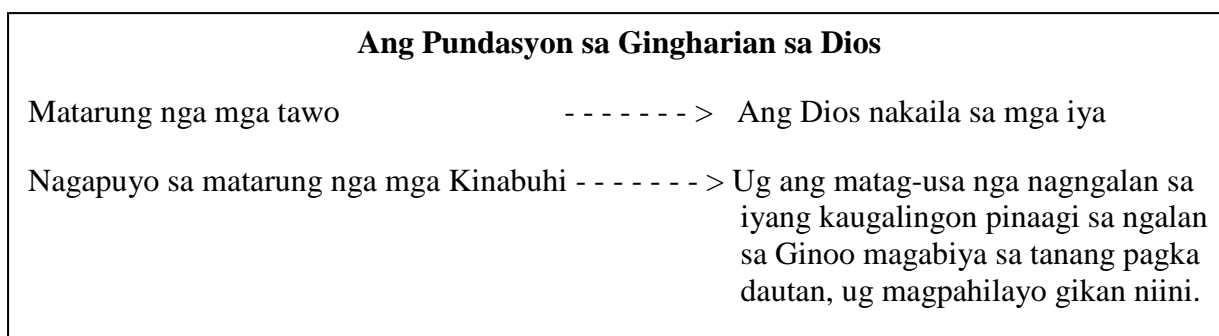
Ang pagkamatarung diin ang Ginghamarian gitukod mao ang pagkamatarung sa Dios. Kita gisultihan:

Apan pangitaa ninyo una ang ginghamarian sa Dios, ug ang iyang pagkamatarung; ug ang tanan niini nga mga butanga igadugang kaninyo. (Mateo 6:33)

Ang pundasyon sa Ginghamarian sa Dios nagbarug sa matarung nga mga tawo nga nagpuyo sa matarung nga mga kinabuhi:

Apan ang malig-on nga patukoranan sa Dios magapabilin sa pagbarug nga malig-on ug dili matarug, nga nagadala niining marka ug timri nga nag-ingon: ang Ginoo nakaila kanila nga mga iya, ug ang matag-usa nga nagngalan sa iyang kaugalingon pinaagi sa ngalan sa Ginoo magabiya sa tanang pagkadautan, ug magpahilayo gikan niini. (II Timoteo 2:19) Amplified Bible

Kini gihulagway pinaagi sa mosunod nga diyagrama:



Adunay duha ka mga ang-ang sa pasalig niini nga pagkamatarung. Kini makita diha sa mosunod nga tudling:

Ug ania karon, may usa nga miduol ug miingon kaniya, Maayong Magtutudlo, unsay maayo nga akong buhaton, aron ako makaangkon sa kinabuhing dayon?

Ug siya (si Jesus) miingon kaniya: Nganong gitawag mo ako nga maayo? Walay bisan kinsa nga maayo kondili usa lamang, nga mao ang Dios: apan *kon ikaw mosulod sa kinabuhi*, bantayi ang mga sugo.

Ang batan-ong lalaki miingon ngadto kaniya, kining tanang mga butanga gibantayan ko sukad sa akong pagkabatan-on: unsa pa may akong kulang?

Si Jesus miingon kaniya, *kong buot ikaw mamahingpit* lumakaw ka, ibaligya mo ang imong kabtangan, ug ihatag ngadto sa mga kabus, ug ikaw makabaton ug bahandi sa langit; ug umanhi ka ug mosunod kanako.

Apan sa pagkadungog niini sa batan-ong lalaki, siya milakaw nga masulob-on, kay siya may daghan ugod ug katigayonan. (Mateo 19: 16-17; 20-22)

Adunay usa ka ang-ang sa pagkamatarung nga gikinahanglan sa "pagsulod ngadto sa kinabuhi." Kini mao ang pagkamatarung nga nagagikan sa bag-o nga kasinatian sa pagkatawo pag-usab sa diha nga ang tawo mahinloan gikan sa sala ug magsugod sa pagpuyo sa mga sugo sa Dios. Apan adunay lain nga ang-ang sa pagkamatarung nga nailhan nga kahingpitan (sa espiri tuhanon nga pagkahamtong). Aron makab-ot kini nga kahingpitan nagkinahanglan ug kinati buk-pagbiya sa kalibutanon nga mga prinsipyo, sumbanan, o kabtangan nga bililhon alang kaninyo.

Kini wala magpasabot nga atong ibaligya ang tanan nga atong gipanag-iya ug ihatag kini ngadto sa mga kabus. Si Jesus nagkinahanglan niini nga tawo lamang tungod kay ang iyang mga bahandi mas importante alang kaniya kay sa Dios. Walay bisan unsa niini nga kalibutana nga mas importante kanato kay sa Hari. Aron makab-ot ang kahingpitan kita kinahanglan gayud nga mobiya sa mga prinsipyo niini nga kalibutan ug modawat sa mga prinsipyo sa Gingharian sa Dios.

ANG DUHA KA LABING MAHINUNGDANONG PRINSIPYO SA GINGHARIAN

Adunay duha ka dako nga mga prinsipyo sa Gingharian diin ang tanang ubang mga prinsipyo gibasi. Sa dihang gipangutana unsa ang labing dako nga mga sugo, si Jesus mitubag:

... Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibook mong kasingkasing, ug sa tibook mong kalag, ug sa tibook mong salabutan.

Kini mao ang nahauna ug dakong sugo.

Ug ang ikaduha sama niini: Higugmaon mo ang imong silingan ingon sa imong kaugalingon.

Niining duha ka mga sugo nagsukad ang tibook nga kasugoan ug ang mga propeta. (Mateo 22: 37-40)

Si Marcos nagtala sa mao usab nga pamahayag sa mosunod nga paagi:

Ug si Jesus mitubag kaniya, Ang sugo nga una sa tanan mao kini: Patalinghugi, O Israel: Ang Ginoo nga atong Dios, ang Ginoo usa:

Ug higugmaa ang Ginoo nga imong Dios uban sa tibook mong kasingkasing, ug sa tibook mong kalag, ug sa tibook mong salabutan, ug sa tibook mong kusog: kini ang unang sugo.

Ug ang ikaduha sama, nga mao kini, Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon. Walay nay sugo nga labing dako pa niini. (Marcos 12: 29-31)

Si Jesus mipahayag sa ikaduhang sugo sa laing nga paagi:

Busa, ang tanan nga mga butang nga buot ninyo nga pagabuhaton kaninyo sa mga tawo, buhata usab ninyo kanila; kay mao kini ang kasugoan ug ang mga profeta. (Mateo 7:12)

Ug sumala sa buot ninyo nga pagabuhaton sa mga tawo kaninyo, buhata usab ninyo kanila. (Lucas 6:31)

Sa pagtingob, ang duha ka labing mahinungdanon nga mga prinsipyo sa Gingharian sa Dios mao ang:

1. Paghigugma sa Dios uban sa tibook mong kasingkasing, kalag, salabutan, ug kusog.
2. Paghigugma ug pagbuhat ngadto sa uban sama sa paghigugma sa imong kaugalingon, ug gusto mo nga buhaton sa uban alang kanimo.

Ang tanang ubang mga prinsipyo sa Ginharian gibasi diha niining duha ka importante nga mga prinsipyo. Ang matag Ginharianong prinsipyo may kalabutan sa bisan hain sa inyong relasyon sa Dios o sa uban.

ANG GINGHARIAN GIPAILAILA

Gikan sa panahon sa pasiuna sa Ginharian, kini mao ang dayag nga ang gambalay niini kaat bang gayud sa gambalay sa mga ginharian niini nga kalibutan. Human ang anghel nagpakita ngadto sa ulay nga si Maria ug gimantala kaniya nga mahimong inahan sa umaabot nga Hari, si Maria nagdayeg sa Dios. Ang mga pulong sa iyang pagsimba mapanagnaon ug mipadayag sa bag-ong kalibutan nga han-ay sa Ginharian sa Dios:

Kay siya nga makagagahum, nagbuhat kanako ug mga dagkong butang; ug balaan ang iyang ngalan.

Ug ang iyang kalooy anaa kanila nga mga nagakahadlok kaniya gikan sa kaliwatan ngadto sa kaliwatan.

Siya nagapakita ug kusog sa iyang bukton; iyang gipatibulaag ang mga palabilabihon diha sa mga hunahuna sa ilang mga kasingkasing.

Iyang gipakanaug ang mga makagagahum gikan sa ilang mga trono, ug nagatuboy sa mga ubos ug kahimtang.

Siya mibusog sa mga gigutom sa maayong butang; ug ang mga dato iyang gipapahawa nga walay sulod. (Lucas 1: 49-53)

Ang mapahitas-on ug gamhanan sa kalibutan pagagon-obon, ug ang mga ubos ug kahimtang ibayaw. Ang mga gigutom mabusog, samtang ang mga dato papahawaon nga walay dala.

Sa diha nga si Juan mipaila sa Ginharian sa Dios, kining sama nga han-ay gipadayag:

Ang tanang mga walog pagapun-on, ug ang tanang kabukiran ug kabungturan pagapaubson; ug ang mga balikong dalan pagatul-iron, ug ang mga gansang gansangon pagapatagon;

Ug ang tanang unod makakita sa kaluwasan sa Dios. (Lucas 3: 5-6)

Ang unang milagro nga gihimo ni Jesus mao ang paghimo sa tubig nga bino. Kini gihulag way nga ang mga balaod nga nagdumala sa Ginharian supak sa natural nga mga ginharian sa kalibutan.

KINATIBUK-ANG MGA PRINSIPYO: KULTURA SA GINGHARIAN

Ang nag-unang mga prinsipyo diin ang Ginharian sa Dios naglihok mao gayud ang kaat bang sa kasagaran nga panghunahuna sa tawo ug sa mga midawat sa gambalay sa mga ginharian sa yuta. Kini nga mga prinsipyo naglakip sa:

ANG KINATIBUK-ANG PRINSIPYO:

Si Jesus nagtukod sa nag-unang mga prinsipyo sa Gingharian: "Dili kini mahitabo kaninyo"

Apan gitawag sila ni Jesus ngadto kaniya, ug miingon: Kamo nasayud nga ang mga punoan sa mga Gentil nanagpakaagalon ngadto kanila, ug ang ilang mga kadagkuan nanagpakahari ngadto kanila.

Apan dili kini mahitabo kaninyo: kondili bisan kinsa nga magpadako sa taliwala kaninyo, mahimo siyang inyong sulugoon;

Ug bisan kinsay gustong maghaawod kaninyo, kinahanglan mainyo siyang ulipon;

Maingon nga ang Anak sa tawo mianhi, dili aron pagaalagaron kondili sapag-alagad, ug sa paghatag sa iyang kinabuhi nga lukat alang sa daghan. (Mateo 20: 25-28)

Apan kini dili mahitabo kaninyo; hinonoo kinahanglan nga ang labing dako kaninyo, magpakamanghud sa tanan; ug siya nga pangulo, ingon nga mag-aalagad. (Lucas 22:26)

Apan kini dili mahitabo kaninyo; hinonoo, bisan kinsa nga mahimong dako kaninyo, kinahanglan mainyo siyang sulugoon,

Ug bisan kinsa nga gustong mohawod kaninyo kinahanglan maulipon siya sa tanan. (Marcos 10: 43-44)

Bisan tuod si Jesus nagadumala sa usa ka piho nga butang sa pagpangulo dinhi, siya usab nagpahimutang sa kinatibuk-ang prinsipyo sa Gingharian: "Dili kini mahitabo kaninyo." Bisan tuod ang kalibutanon nga mga sumbanan ug yutan-ong mga gingharian modawat sa pipila ka mga prinsipyo, ang mga prinsipyo sa Gingharian sa Dios lahi... "Dili kini mahitabo kaninyo."

ANG PRINSIPYO SA PANAGHIUSA:

Adunay daghan nga yutan-ong mga gingharian, ang tanan nabahin gikan sa usag usa. Adunay mga pagkabahinbahin sa sulod usab sa yutan-ong mga gingharian nga moresulta sa pag-alsa ug mga rebolusyon. Ang Gingharian sa Dios nagkahiusa nga Gingharian. Kini gihulagway ingon nga usa ka espirituhanon nga lawas sa daghan nga mga bahin:

Kay maingon nga ang lawas usa ra, ug nagbaton ug daghang mga bahin, ug nga kining tanang bahin sa lawas, bisan daghan sila, usa ra ka lawas; mao man usab si Kristo.

Kay pinaagi sa usa ka Espiritu kitang tanan gibautismohan ngadto sa usa ka lawas, bisan kon kita mga Judio o mga Gentil, kon kita ulipon o gawasnon; ug kitang tanan gipatuhop ang usa ka espiritu.

Kay ang lawas dili usa ka bahin, kondili daghan. (I Corinto 12: 12-14)

Ang mga residente sa Gingharian sa Dios nagkahiusa diha sa Dios ug kang Jesus:

Aron silang tanan mausa; maingon nga ikaw, Amahan, ania kanako, ug ako anaa kanimo, aron sila usab maania kanato: aron ang kalibutan motuo nga ikaw mao ang nagpadala kanako.

Ug ang himaya nga imong gihatag kanako, akong gihatag kanila; aron sila mahimong usa, maingon nga kita usa:

Ako anaa kanila, ug ikaw ania kanako, aron sila mamahingpit nga usa; aron ang kalibutan moila nga ikaw mao ang nagpadala kanako, ug nahigugma kanila, maingon nga ikaw nahigugma kanako. (Juan 17: 21-23)

Ang Gingharian sa Dios walay relasyon sa gingharian ni Satanas:

... Ang matag gingharian nga mabahin batok sa iyang kaugalingon malaglag; ug ang matag ciudad o balay nga mabahin batok sa iyang kaugalingon dili mobarug:

Ug kon si Satanas mao man ang nagapagula kang Satanas, siya nabahin diay batok sa iyang kaugalingon; nan unsaon pa man pagbarug sa iyang gingharian?

Ug kong ako pinaagi kang beelzebub nagapagula sa mga yawa, pinaagi ba kang kinsa ang inyong mga anak nagapagula kanila? Busa sila mao ang inyong mga maghuhukom.

Apan kong ako nagapagula sa yawa pinaagi sa Espiritu sa Dios, nan, ang gingharian sa Dios nahidangat na diha kaninyo. (Mateo 12: 25-28 Tan-awa usab sa Marcos 3:23-26 ug Lucas 11: 17-20)

Usa sa nag-unang mga katuyoan sa panaghiusa diha sa Gingharian sa Dios mao ang walay-kinutobang gahum niini. Ug si Jesus misaad:

Usab ako moingon kaninyo, nga kon ang duha kaninyo magakauyon dinhi sa yuta mahitungod sa bisan unsa nga butang nga ilang pangayoon, kini pagabuhaton alang kanila sa akong Amahan nga anaa sa langit.

Kay diin duha o tulo magakatigom sa akong ngalan, anaa ako sa taliwala kanila. (Mateo 18: 19-20)

Tungod kay ang mga residente sa Gingharian sa Dios anaa pa sa lawas nga unodnon, ang pagkabahin motungha sa matag panahon. Si Jesus mihatag ug mga panudlo alang sa pagdumala sa maong mga dibisyon sa Mateo 18: 15-35.

PRINSIPYO SA PAGPAKAYLAP:

Ang Gingharian sa Dios mokaylap sa kalibutan sa duha ka paagi: Ingon nga kahayag ug ingon ngaa asin;

Kamo mao ang asin sa yuta; apan kon ang asin kawad-an sa iyang lami, unsaon pa man sa pagpabalik niini sa iyang kaparat? Kini dili na gayud magpulos sa bisan unsa, kondili igasalibay sa gawas, ug pagatunobtunoban ilalum sa tiil sa mga tawo.

Kamo mao ang kahayag sa kalibutan. Ang ciudad nga mahimutang sa ibabaw sa bungtod dili gayud mahisalipdan.

Ang mga tawo dili usab magdagkot ug kandila, ug ibutang kini sa ilalum sa gantangan, kondili sa ibabaw sa usa ka tangkawan; ug kini magaiwag sa tanan nga anaa sa sulod sa balay.

Pasigaa ninyo ang inyong kahayag sa atubangan sa mga tawo, aron makita nila ang inyong mga maayong buhat, ug himayaon ang inyong Amahan nga anaa sa langit. (Mateo 5: 13-16)

Walay tawo nga tapos makadagkot ug suga, ibutang niya kini sa tago, o sa ilalum sa gantangan, kondili sa ibabaw sa tangkawan, aron nga ang magasulod makakita sa kahayag.

Ang lamparahan sa lawas mao ang mata: busa sa diha nga ang imong mata maayo, ang imong tibook lawas usab puno sa kahayag; apan kon kini dautan, ang imong lawas usab puno sa kangitngit.

Busa, magmatngon kamo nga ang suga nga anaa kaninyo dili kangitngit.

Busa, kong ang tibook mong lawas mapuno sa kahayag, nga walay bahin niini nga mangitngit, ang tibook mapuno sa kahayag, maingon nga ang masiga nga kahayag sa lamparahan maghatag kanimo'g kahayag. (Lucas 11: 33-36)

Ang asin maayo: apan kon ang asin mawad-an sa iyang lami, unsa pa may iasin?

Kini dili magapulos alang sa yuta, bisan pa sa kasagbutan; apan ang mga tawo magsalibay niini sa gawas, siya nga may mga igdulungog nga makadungog, kinahanglan siya magpatalinghug. (Lucas 14: 34-35)

Ug siya miingon kanila, ginadala ba ang usa ka lamparahan aron ibutang sa ilalum sa taksanan, o sa ilalum sa usa ka higdaanan? Ug nga dili ibutang sa usa ka tangkawan? (Marcos 4:21)

Ang asin maayo: apan kon ang asin mawad-an sa iyang kaparat, unsa pa may iasin? Magbaton kamo ug asin sa inyong kaugalingon, ug magpakigdait ang usa ug usa kaninyo. (Marcos 9:50)

Sa natural nga kalibutan, ang asin nagtrabaho sa hilom. Kini gigamit aron sa pagpreserbar sa pagkaon, pag-ayo sa mga samad, ug makadugang pa ug lami. Ang gamay nga asin makaapekto sa daghang pagkaon.

Sa espirituhanon nga kalibutan, ang mga residente sa Ginharian motuhop sa kalibutan ingon sa asin. Sila motipig sa bili ug mga prinsipyo ug kalidad sa Ginharian, mahimong usa ka makaayong balsamo sa uban, ug sama sa lami sa kinabuhi. Sila mopakaylap sa Ginharian nga mapadayonon. Sama sa asin, sila makaapekto sa usa ka dakung panon sa katawhan. Sa sa laing tudling, si Jesus mitandi sa pagpakaylap sa Ginharian sa levadura (Mateo 13:33). Sama sa asin, ang usa ka gamay nga levadura nagtrabaho sa hilom sa pagkuyanap sa usa ka dakung umol sa tinapay.

Sa natural nga kalibutan, ang kahayag nagbutyag sa kangitngit. Kini nagpakita sa dalan gikan sa kangitngit. Ang kahayag diha sa kangitngit dili makaikyap sa pagmatikod. Ang molupyo sa Ginharian mao ang espirituhanon nga kahayag sa kalibutan. Siya mao ang mobutyag ug mopakita sa dalan gikan sa kangitngit. Siya dili motugot sa bisan unsa nga butang sa iyang kinabuhi (gantangan) sa pagtago sa kahayag sa Ginharian. Ang mga magtotoo mopuyo sa kinabuhi sa Ginharian sa usa ka makita nga paagi, makanunayon nga nagapakaylap sa mga ginharian sa kalibutan uban sa Ebanghelyo sa Ginharian.

MGA PRINSIPYO SA PAG-AMPO:

Ang pag-ampo diha sa Ginharian gibasi sa tulo ka mga prinsipyo: Pagpangayo, pagpangita, ug pagpanuktok:

Pangayo, ug kamo pagahatagan; pangita, ug kamo makakaplag; panuktok, ug kini pagaablihan alang kaninyo:

Kay ang matag-usa nga nagapangayo makadawat; ug ang magapangita makakaplag; ug kaniya ang nagatoktok, pagaablihan. (Mateo 7: 7-8)

Ang matag ang-ang sa pag-ampo naghigot sa mas dako nga kusog sa pagpangita sa Dios.

Si Jesus usab naghatag sa usa ka modelo sa pag-ampo alang sa mga residente sa Ginharian. Kamo makabasa niini sa Mateo 6: 9-1 ug Lucas 11: 2-4.

MGA PRINSIPYO SA PAGSIMBA:

Ang sukaranan nga mga prinsipyo sa pagsimba diha sa Ginharian gihulagway diha sa Mateo 6: 1-18. Basaha kini nga tudling diha sa inyong Biblia. Ang nag-unang mga prinsipyo sa pag-simba naglakip sa:

Paghatag:	Panggawas nga pagtan-aw	Mateo 6: 1-4
Pag-ampo:	Pangtaas nga pagtan-aw	Mateo 6: 5-15
Panguasa:	Pangsulod nga pagtan-aw	Mateo 6: 16-18

Ang tanang tulo ka mga dapit sa pagsimba buhaton sa tago aron nga mapanalanginan sa Dios.

ANG PRINSIPYO SA PAGKAHIUSA SA PANAN-AWON:

Ang nag-inusara nga panan-awon sa mga residente sa Ginghamarian mao ang pagpangita pag-una sa ginghamarian sa Dios. Basaha ang Mateo 6: 19-34 ug itandi kini sa Lucas 12: 22-34:

- Si Jesus naghigot sa usa ra ka katuyoan sa kasingkasing diha sa Mateo 6: 19-21.
- Siya naghigot sa usa ra ka katuyoan sa panan-awon diha sa Mateo 6: 22-23.
- Siya naghigot sa usa ra ka debosyon diha sa Lucas 16:13.
- Siya naghigot sa usa ra ka katuyoan sa pag-alagad diha sa Mateo 6:24 ug Lucas 9:60 ug 62.
- Siya naghigot sa usa ra ka hunahuna diha sa Mateo 6: 25-32 ug 34.

Ang mosunod nga mga bersikulo motingob niini nga prinsipyo sa pagkausa sa panan-awon:

Apan pangitaa ninyo una ang ginghamarian sa Dios, ug ang iyang pagkamatarung; ug ang tanan niini nga mga butang igadugang ra kaninyo. (Mateo 6:33)

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Unsa ang pundasyon diin ang tanan nga ubang mga prinsipyo sa Ginghamarian naka sandig?

3. Unsa ang duha ka mga balaod sa Ginghamarian diin ang tanan nga ubang mga prinsipyo gibasi?

Una: _____

Ikaduha: _____

4. Hatagi ug upat ka rason kon nganong importante nga masayud sa mga prinsipyo sa Ginghamarian.

5. Kamong mahimong mogamit sa inyong Biblia sa pagpares sa matag bersikulo sa prinsipyo nga gitudlo niini. Tan-awa ang usa ka bersikulo sa Unang Kolum. Pilia ang kina tibuk-ang prinsipyo gikan sa ikaduhang Kolum nga gitudlo niana nga bersikulo. Isulat ang numero sa atubangan sa reperensya sa unang kolum. Ang unang usa gibuhad ingon nga usa ka panig-ingnan alang kaninyo sa pagsunod.

Unang kolum

- a. ___ 2___ Matthew 5: 13-16
b. _____ I Mga Taga Corinto 12: 12-14
c. _____ Mateo 20:26
d. _____ Mateo 7: 7-12

e. _____ Mateo 6: 1-18
f. _____ Mateo 6: 19-34

Ikaduhang kolum

1. Prinsipyo sa panaghiusa
2. Prinsipyo sa pagpakaylap
3. Mga prinsipyo sa pag-ampo
4. Usa ka kinatibuk-ang prinsipyo: Ginghamarianong prinsipyo lahi gikan sa kalibutan
5. Pagkausa sa panan-awon
6. Mga prinsipyo sa pagsimba

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Itingob ang mga prinsipyo sa Ginharian nga gitudlo diha sa libro ni Lucas:

Lucas 1:33 _____

4:43 _____

6:20 _____

7:28 _____

8: 1, 10 _____

9: 2,11,27,60 _____

10: 9-11 _____

11: 2, 17-20 _____

12: 31-32 _____

13: 18-29 _____

14:15 _____

16:16 _____

17: 20-21 _____

18: 16-29 _____

19: 11-15 _____

21: 10, 31 _____

22: 16-30 _____

23:42, 50-51 _____

KAPITULO 8

ANG KULTURA SA GINGHARIAN:

GINGHARIANONG PRINSIPYO – IKADUHANG BAHIN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kurso kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pag-ila sa mga kalainan sa gambalay sa taliwala sa Gingharian sa Dios ug sa mga gingharian sa kalibutan.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Patalinghugi, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, Wala ba gipili sa Dios ang mga kabus dinhi sa kalibutan, aron mangadato sa pagtoo ug mga manununod sa Gingharian nga iyang gisaad kanila nga nahigugma kaniya? (Santiago 2: 5)

PASIUNA

Niini nga kapitulo kamo makakat-on ug dugang pa mahitungod sa kultura sa Gingharian sa Dios samtang kamo magpadayon sa inyong pagtuon sa mga prinsipyo sa Gingharian. Kamo makakat-on sa piho nga mga prinsipyo niining espirituhanon nga Gingharian nga nakasandig sa kinatibuk-ang mga prinsipyo nga gihisgutan sa Kapitulo 7.

PIHO NGA MGA KALAINAN: KULTURA SA GINGHARIAN

Karon atong tun-an ang mahitungod sa piho nga mga prinsipyo sa Gingharian nga nakasandig sa kinatibuk-ang mga prinsipyo nga gihisgotan na. Daghan niini nga mga pagtandi makita sa Mateo 5-7 ug Lucas 6. Basaha kini nga mga kapitulo sa dili pa kamo mopadayon sa inyong pagtuon.

Kini nga mga tudling dili kabahin sa mga pagtulun-an ni Jesus nga nailhan nga ang "Wali Sa Bukid" tungod kay siya unang nagtudlo niini sa usa ka bukid sa Israel. Kini nga wali naglangkob sa daghan nga mga piho nga mga prinsipyo sa Gingharian. Kini nga wali wala nagtagad sa matag sitwasyon sa kinabuhi, apan ang mga prinsipyo maoy gipadala. Sila nagpahi mutang sa sumbanan alang sa pamasanan ug kinaiya nga magamit sa tanang mga sitwasyon.

Ang unang bahin sa wali, Mateo 5: 1-12 nailhan nga ang "Kabulahanan" ug naghisgot sa nag-unang mga kinaiya sa Gingharian nga gipanalanginan sa Dios. Kadtong napanalanginan wala naghupot sa kasagaran nga mga prinsipyo sa katilingban. Ang pulong nga "bulahan" nga gi gamit niini nga tudling nagpasabot nga mahimong giuyonan sa Dios. Adunay usa ka kalainan tali sa gipanalanginan ug malipayon. Ang pagpanalangin nag-agad sa Dios ug dili maapekto han sa mga kahimtang. Ang malipayon nag-agad sa kahimtang sa kinabuhi.

Ania ang pipila sa piho nga mga kalainan sa kultura sa Gingharian sa Dios.

ANG GINGHARIAN IYA NIADTONG MGA KABUS SA ESPIRITU:

**Bulahan ang mga kabus sa espiritu: kay ila ang gingharian sa langit.
(Mateo 5: 3)**

Ang kalibutan nagpasidungog niadtong adunay materyal nga bahandi. Ang Dios mipili sa mga kabus sa kalibutan ug naghimo kanila nga dato sa pagtoo:

Patalinghugi, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, Wala ba gipili sa Dios ang mga kabus dinhi sa kalibutan, aron mangadato sa pagtoo ug mga manununod sa Gingharian nga iyang gisaad kanila nga nahigugma kaniya? (Santiago 2: 5)

Ug giyahat niya ang iyang mga mata sa iyang mga tinun-an, ug miingon, Bula han kamo nga mga kabus; kay imo ang gingharian sa Dios. (Lucas 6:20)

ANG KABUS MGA ADUNAHAN UG ANG ADUNAHAN KABUS:

Ang kalibutan nagpasiugda sa espiritu sa kaugalingon nga pagsalig, kaugalingon nga pagpa hayag, ug kaugalingon nga kalamboan. Apan ang Dios miuyon niadtong mga tawo nga kabus sa espiritu kinsa nakaamgo nga sila walay abilidad sa pagluwas sa ilang mga kaugalingon, sa pagtagbaw sa ilang espirituhanon nga panginahanglan, o sa pagsulbad sa ilang kaugalingong mga problema.

**Apan alaut kamong mga dato! Kay kamo nakadawat na sa inyong kalipay.
(Lucas 6:24)**

ANG KASUBO NAGDALA'G KALIPAY:

Adunay duha ka matang sa kasubo. Ang kasubo sa kalibutan mao ang kasubo nga resulta *sa* sala. Kini mao ang kasubo nga moabot pinaagi sa pag-antos sa mga silot sa sala. Apan kini nga kasubo dili moresulta sa kausaban sa estilo sa kinabuhi. Ang Diosnon nga kasubo mao ang kasubo *alang* sa sala. Ang Diosnon nga kasubo mosangpot sa paghinulsol:

Kay ang diosnon nga kasubo nagabunga ug paghinulsol ngadto sa kaluwasan nga dili pagabasulan; apan ang kasubo nga kalibutanon nagapamunga ug kama tayon. (I Mga Taga Corinto 7:10)

Ang Dios miuyon sa maong kasubo. Siya nag-ingon niadtong nakasinati niini nga makadawat ug kahupayan:

Bulahan sila nga nagmasulob-on; kay sila pagalipayon. (Mateo 5: 4)

**... Bulahan kamo nga nagapanghilak karon; kay magakatawa kamo.
(Lucas 6:21)**

Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga kamo managpang hilak ug managminatay, apan ang kalibutan magakalipay; ug kamo managsubo, apan ang inyong kasubo mahimong kalipay. (Juan 16:20)

Sa Ginharian, kadtong nanagbakho pagalipayon ug ang kasubo nagdala ug kalipay. Ang kalipay pulihan sa kasub-anan alang niadtong anaa sa mga ginharian sa kalibutan:

... Alaut kamo nga nangatawa karon! Kay kamo magbangotan ug manghilak. (Lucas 6:25)

ANG MAAGHOP MGA MANANAUG:

Ang pagkaaghop dili kahuyang o pagbaliwala. Aron maaghopon nagpasabot nga malumo diha sa kinaiyahan, dili daling mahagit, ug adunay malumo nga kinaiya. Kini kaatbang sa kalibutanon nga mga prinsipyo nga nagtambag sa "Paghingusog sa inyong kaugalingon, pagbarug alang sa inyong mga katungod."

Ang kaaghop dili natural nga kalidad sa tawong unodnon. Kini usa sa espirituhanon nga mga bunga sa Ginharian:

Apan ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kalipay, kalinaw, pailub, pagkama puanguron, pagkamaayo, pagtoo,

Pagkaaghop, pagpugong sa kaugalingon; batok sa maong mga butang walay kasugoan. (Galacia 5: 22-23)

Ang matag usa niini nga mga hiyas kinahanglan nga kinaiya sa mga residente sa Ginharian. Sila mao ang espirituhang bunga nga maoy resulta sa pagkapuno sa Espiritu Santo. (Kini gihisgotan sa detalye sa laing Harvestime International Institute sa kurso nga nag-ulohang "*Ministryo sa Balaan nga Espiritu.*")

Ang kalibutan wala ilha ang maaghop nga mga tawo nga mga mananaug, apan ang Dios nagsaad nga ang mga maaghop makapanunod sa yuta:

Bulahan ang mga maaghop; kay sila magapanunod sa yuta. (Mateo 5: 5)

ANG GIGUTOM PAGABUSGON:

Ang mga tawo gigutom sa daghan nga mga butang diha sa mga ginharian sa kalibutan. Sila gigutom sa gahum, bahandi, kalampusan, ug kalipay. Ang mga residente sa Ginharian dili gutomon alang sa maong materyal nga mga butang. Sila kinahanglan mangita sa pagkama tarung nga mao ang nag-unang prinsipyo sa Ginharian:

Bulahan sila nga gigutom ug giuhaw sa pagkamatarung; kay sila pagabusgon. (Mateo 5: 6)

Bulahan kamo nga mga gigutom karon; kay pagabusgon kamo ... (Lucas 6:21)

Pipila ka mga magtotoo moadto sa relihiyosong panagtigom ngadto sa laing pangtigom sa pagpangita ug "mga panalangin" gikan sa Dios. Sila wala gayud matagbaw sa espirituwal. Niining Gingharianon nga prinsipyo, si Jesus nagpadayag nga kadto lamang gigutom alang sa pagkamatarung ang pagabusgon sa espirituwal.

Sa diha nga kamo gutomon sa natural nga kalibutan, kamo dili molingkod ug maghulat na lang alang sa pagkaon. Kamo molihok aron sa pagtagbaw sa inyong kagutom pinaagi sa pagbaton sa pagkaon ug sa pag-andam sa usa ka kalan-on. Sa espirituhanon nga kalibutan kamo dili molingkod ug maghulat na lang sa Dios aron sa pagtagbaw sa inyong espirituhanon nga kagutom. Kamo aktibo nga mangita sa espirituhanon nga pagkaon pinaagi sa pagpakigsulti sa Dios diha sa pag-ampo ug pagtuon sa iyang nasulat nga Pulong.

Ang gigutom pagabusgon sa Gingharian sa Dios. Kadtong anaa sa mga gingharian sa kalibutan magpadayon nga gigutom:

Alaut kamo nga mga busog karon! Kay kamo magutom ... (Lucas 6:25)

ANG MALOLOY-ON MAKANGKON UG KALOY:

Ang kalibutanon nga mga prinsipyo nagpasidaan nga kon kamo hilabihan ka maloloy-on sa uban, sila moabuso kaninyo. Kung kamo mopakita ug sobra nga pagkamaayo, sila mopahi mulos kaninyo. Ang gingharianong mga prinsipyo nagtudlo sa kaatbang niini. Kon magapa kita kamo ug kalooy kamo makaangkong ug kalooy imbis nga pang-abuso:

Bulahan ang mga maloloy-on: kay sila makabaton ug kalooy. (Mateo 5: 7)

SULODNON IMBIS NGA GAWASNONG PAGTAGAD

Ang relihiyosong mga lider sa adlaw ni Jesus nagtagad sa gawasnon nga pagbantay sa kasuguan ug tradisyon kay sa sulod sa kasingkasing nga mga kinaiya. Sila nagtuman sa adlaw nga igpapahulay sa higpit, nagpuasa kanunay, nag-ampo sa dayag, ug naghatag ug limos ngadto sa mga kabus.

Apan si Jesus naghatag ug pagtagad sa sulodnon nga mga kinaiya sa kasingkasing kay sa gawasnon nga mga halad. Siya miingon:

Bulahan ang mga putli sa kasingkasing; kay sila makakita sa Dios. (Mateo 5: 8)

Dili kadtong gawasnon nga mga ilhanan sa relihiyon ang makakita sa Dios. Kondili kadtong mga putli sa kasingkasing.

KALINAW IMBIS NGA KAGUBOT:

Ang kagubot maoy pamaagi sa pagbag-o sa mga gingharian sa kalibutan. Ang tigpasiugda sa kalinaw mao ang mga tawo nga nagdala ug kausaban sa Gingharian sa Dios. Si Jesus miingon:

Bulahan ang mga makigdaigon, kay sila pagatawgon nga mga anak sa Dios. (Mateo 5: 9)

Ang kalinaw dili maoy pagdagan gikan sa mga problema o sa pagkawala sa gubat ug sa pakig-away. Ang kalinaw nga gisulti si Jesus lahi gikan sa kalibutanon nga kalinaw:

Ang kalinaw akong ibilin kaninyo, ang akong kalinaw ihatag ko kaninyo, dili sama sa hinatagan sa kalibutan, ako mohatag nganha kaninyo. Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw. (Juan 14:27)

Diha sa kalinaw sa kalibutan adunay kahadlok. Sila magabantay sa kasabutan sa kalinaw? Sila ba magapabilin sa ilang mga saad? Diha sa pakigdait sa Dios, walay kahadlok. Siya misaad sa paghupot sa mga magtotoo diha sa pakigdait nga hingpit. Sila makabaton sa kalinaw sa Dios bisan samtang nagkinabuhi diha sa samok nga kahimtang sa mga gingharian sa ang kalibutan.

ANG GILUTOS PAGAGANTIHAN:

Kini nga Gingharianong prinsipyo namulong ug mga panalangin ibabaw sa mga tawo nga nag-antus alang sa usa ka piho nga rason: Alang sa pagkamatarung.

Bulahan ang mga ginalutos tungod sa pagkamatarung; kay ila ang Gingharian sa Langit. (Mateo 5:10)

Bulahan kamo, kon ang mga tawo magdumot kaninyo, ug sa diha nga pagaayran kamo nila gikan sa ilang katilingban, ug pagapanamastamasan kamo, ug paga panghimarauton ang inyong ngalan ingon nga dautan, tungod sa Anak sa tawo.

Managkalipay kamo niadtong adlaw, ug managlukso kamo sa kalipay: kay, ania karon, daku ang inyong balus didto sa Langit: kay ingon niini ang gibuhat sa ilang mga ginikanan ngadto sa mga propeta. (Lucas 6: 22-23)

Alaut kamo, sa diha nga ang tanang mga tawo managsulti ug maayo kaninyo! Kay mao kini ang gibuhat sa ilang mga ginikanan sa mga bakakong mana lagna. (Lucas 6:26)

Dili kinatibuk-ang panalangin sa tanan nga nag-antos, tungod kay ang ubang mga tawo nag-antos alang sa ilang kaugalingon nga mga kasaypanan:

Kay unsang himayaa kini, kong sa nakasala kamo, ug gisagpa tungod sa inyong sayop, inyong pagaantuson sa mapailubon? Apan kon, sa diha nga kamo nagbuhat sa maayo, ug mag-antus alang niini, pagaantuson ninyo nga mapailubon, kini kahimut-an sa Dios. (I Pedro 2:20)

Ang sala anaa sa luyo sa pipila ka mga pag-antos:

Nagmasakiton ba ang uban kaninyo? Tawgon niya ang mga anciano sa Iglesia; ug manag-ampo sila alang kaniya, nga hidhiran siya sa lana sa ngalan sa Ginoo:

Ug ang pag-ampo sa pagtoo, magaluwas sa masakiton, ug pagabangunon siya sa Ginoo; ug kong siya nakasala, sila pagapasayloon kaniya.

Busa magsinugiray kamo sa inyong mga sala sa usag usa, ug mag-ampo ang usa alang sa usa aron mangaayo kamo. Ang mapangamuyoong pag-ampo sa usa ka matarung nga tawo dakog kahimoan. (Santiago 5: 14-1)

ANG LABING GAMAY MAOY LABINNG DAKO:

Sa kalibutan, ang labing dako ginabayaw. Ang mga tawo giisip nga dako kon sila malampuson, inila, ug adunay daghang mga bahandi o gahum. Sa Gingharian sa Dios, kadtong mga dagko nagpuyo ug nagtudlo sa mga prinsipyo sa Gingharian. Sila mahimo nga giisip nga labing gamay sa gingharian sa kalibutan, apan sila labing dako sa gingharian sa Dios:

Busa, bisan kinsa nga magalapas sa usa niining mga sugo nga labing diyutay, ug magatudlo sa mga tawo sa ingon, siya pagatawgon nga labing diyutay sa gingharian sa langit: apan bisan kinsa nga magabuhat ug motudlo kanila, pagatawgon nga dako sa Gingharian sa langit. (Mateo 5:19)

ANG MAPAINUBSANON PAGABAYAWON:

Kay bisan kinsa nga magapahitaas sa iyang kaugalingon igapaubos; ug siya nga nagpaubos sa iyang kaugalingon pagabayawon. (Lucas 14:11)

Ug bisan kinsa nga magapataas, pagapaubson; ug siya nga magpaubos sa sa iyang kaugalingon pagabayawon. (Mateo 23:12)

MGA ALAGAD NGA MGA LIDER:

Ang gingharian sa kalibutan miila sa mga lider sa taas nga pagtamod. Sila gipasidunggan ug gibayaw. Sila gihulatan sa mga alagad, ug giisip diha sa klase sa katilingban nga hataas sa tanan.

Sa Gingharian sa Dios, sa pagpangulo kamo kinahanglan gayud nga mahimong usa ka alagad:

Apan gitawag sila ni Jesus ngadto kaniya, ug miingon: Kamo nasayud nga ang mga punoan sa mga Gentil nanagpakaagalon ngadto kanila, ug ang ilang mga kadagkuan nagahari kanila.

Apan dili kini mahitabo kaninyo: hinonoa, bisan kinsa nga gusto mahimong dako kaninyo, himoa nga siya mahimong inyong sulugoon;

Ug bisan kinsay gustong maghawod kaninyo, kinahanglan mainyo siyang ulipon;

Maingon nga ang Anak sa tawo mianhi, dili aron pagaalagaron kondili sa pag-alagad, ug sa paghatag sa iyang kinabuhi nga lukat alang sa daghan. (Mateo 20: 25-28)

Apan kinahanglan dili kini mahitabo kaninyo; kondili ang labing dako sa tali wala ninyo, kinahanglan nga magpakamanghud sa tanan; ug ang labing pangulo, ingon nga siya mag-aaalagad. (Lucas 22:26)

Apan kinahanglan dili kini mahitabo kaninyo; hinonoa, bisan kinsa nga magpa kadako kaninyo, kinahanglan mainyo siyang sulogoon,

Ug bisan kinsa kaninyo nga gustong mohawod kinahanglan maulipon siya sa tanan. (Marcos 10: 43-44)

Apan siya nga labing dako kaninyo, mao ang inyong sulogoon. (Mateo 23:11)

ANG ULAHI MAOY UNA:

Kadtong mga una sa mga gingharian sa kalibutan maoy ulahi sa Gingharian sa Dios:

Apan daghan nga mga nahauna, nga manghiulahi; ug ang nangulahi nga manghi una. (Mateo 19:30)

Sa ingon niana, ang mga naulahi mahiuna, ug ang mga nahiuna maulahi... (Mateo 20:16)

Ug ania karon, anaay nangulahi nga unya manag-una; ug anaay nagauna nga unya mangulahi. (Lucas 13:30)

GAGMAY NAHIMONG DAKO:

Si Jesus naghulagway niini nga prinsipyo pinaagi sa natural nga mga panig-ingnan sa usa ka liso sa mustasa, levadura, ug usa ka salapi sa balo nga babaye:

... Ang Gingharian sa langit sama sa usa ka lugas nga mustasa, nga gidala sa usa ka tawo, ug gipugas sa iyang uma;

Nga sa pagkamatuod mao ang labing diutay sa tanang mga binhi: apan sa motu bo na, labi pang dako kay sa mga utanon, ug mahimo nga usa ka kahoy, sa mao ang mga langgam sa kalangitan nagadugok ug nagabatog sa iyang mga sanga...

... Ang Gingharian sa Langit sama sa usa ka levadura nga gikuha sa usa ka baba ye, ug gisagol sa totolo ka takus nga harina, hangtud tanan mitubo. (Mateo 13: 31-33 Tan-awa usab sa Marcos 4: 30-32.)

Ug siya miyahat, ug nakita ang mga dato nga nagahulog sa ilang mga gasa ngadto sa panudlanan.

Ug nakita usab niya ang usa ka kabus nga babayeng balo nga mihulog ug duha ka diyut.

Ug siya miingon, sa pagkamatuod ako magaingon kaninyo, nga kining kabus nga babayeng balo nakahulog ug labaw kay kanilang tanan:

Kay kini silang tanan nagahulog sa kapin sa ilang kaadunahan sa mga halad sa Dios, apan siya, sa iyang kakabus, nagahulog sa tibook niyang pagkinabuhi. (Lucas 21: 1-4)

KADTONG GINAPAHITAAS MAOY UBOS UG BILI:

Ug siya miingon kanila: Kamo mao ang mga nagapakamatarung sa inyong kau galingon sa atubangan sa mga tawo: apan ang Dios nakaila sa inyong mga kasingkasing; kay ang mga ginapahitaas sa mga tawo kangil-aran sa atubangan sa Dios. (Lucas 16:15)

MGA HAMTONG MAHIMONG INGON SA MGA BATA:

Sa Ginharian sa Dios, ang mga hamtong kinahanglan nga mahimong ingon sa mga bata. Kini nagpasabot nga sila kinahanglan gayud nga modawat sa Ebanghelyo sa Ginharian nga sama sa usa ka bata: Sa yano nga pagtoo.

Sa samang panahon ang mga tinun-an miduol kang Jesus, nga nagaingon, kinsa ang labing dako sa Ginharian sa Langit?

Ug gitawag ni Jesus ang usa ka gamayng bata ngadto kanila, ug gibutang siya sa taliwala kanila.

Ug miingon: Sa pagkamatuod nagaingon ako kaninyo, nga gawas kon mangau sab kamo, ug mahimong ingon sa gagmay nga mga bata, kamo dili makasulod ngadto sa ginharian sa langit.

Busa, bisan kinsa nga magpakaubos sa iyang kaugalingon sama niining gamayng bata, siya mao ang labing dako sa ginharian sa langit. (Mateo 18: 1-4)

Apan gitawag sila ni Jesus ngadto kaniya, ug miingon: Pasagdi ang gagmay nga mga bata nga moanhi kanako, ug ayaw ninyo sila pagpugngi: kay sa ingon niana ang ginharian sa Dios.

Sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga bisan kinsa nga dili modawat sa ginharian sa Dios ingon sa usa ka gamay nga bata dili makasulod niini. (Lucas 18: 16-17)

MAWAD-AN SA INYONG KINABUHI ARON LUWASON KINI:

Sa pagkatinuod, sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, gawas kon ang usa ka lugas sa trigo mahulog sa yuta ug mamatay, magausa ra lamang; apan kong mamatay kini, magabunga ug daghan. (Juan 12:24)

Kay bisan kinsa nga buot magluwas sa iyang kinabuhi mawala kini kaniya; apan bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi tungod kanako ug tungod sa Maa-yong Balita, kini maluwas niya. (Marcos 8:35)

Siya nga makakaplag sa iyang kinabuhi, mawad-an niini; ug siya nga mawad-an sa iyang kinabuhi tungod kanako makakaplag niini. (Mateo 10:39)

Kamo mawad-an sa inyong kinabuhi pinaagi sa paglimod sa kalibutanon nga mga kalingawan ug mga sukdanan aron sa pagsunod sa Hari:

Unya si Jesus miingon sa iyang mga tinun-an, Kon adunay buot mosunod kana ko, magdumili sa iyang kaugalingon ug magpas-an sa iyang krus, ug sumunod kanako.

Kay bisan kinsa nga buot magluwas sa iyang kinabuhi mawala kini kaniya; ug bisan kinsa nga mawad-an sa iyang kinabuhi tungod kanako makakaplag niini. (Mateo 16: 24-25)

DUMTI ANG KINABUHI IMBIS NGA HIGUGMAONG KINI:

Siya nga mahigugma sa iyang kinabuhi mawad-an niini: ug siya nga nagadumot sa iyang kinabuhi niini nga kalibutan magatagana niini ngadto sa kinabuhi nga walay katapusan. (Juan 12:25)

HATAG ARON MAKADAWAT:

Panghatag ug pagahatagan kamo: sa takus nga pinaugdo, dinasok, ug tinantan, ug magaawas, igabutang ra unya diha sa inyong sabakan. Kay ang takus nga inyong ginahatag mao usab unya ang takus nga inyong pagadawat. (Lucas 6:38)

ANG IMPOSIBLE MAOY POSIBLE:

Ug siya miingon, ang mga butang nga dili mahimo sa tawo mahimo sa Dios. (Lucas 18:27)

Apan nakita sila ni Jesus, ug miingon kanila: Sa mga tawo kini dili mahimo; apan sa Dios ang tanan nga butang mahimo. (Mateo 19:26)

Ug si Jesus misud-ong kanila, miingon: sa mga tawo dili gayud kini mahimo, apan sa Dios dili ingon niini: kay sa Dios ang tanang mga butang mahimo. (Marcos 10:27)

KADTONG WALAY PANAN-AW MAKAKITA UG KADTONG ADUNAY PANAN-AW MGA BUTA:

Ug si Jesus miingon, alang sa paghukom ako mianhi sa kalibutan, aron ang dili makakita, makakita; ug sila unta nga makakita mangabuta. (Juan 9:39)

Si Jesus mianhi aron sa paghatag sa espirituhanon nga panan-awon sa mga nawala diha sa espirituhanon nga kangitngit. Kadtong naghunahuna nga sila adunay espirituhanon nga panan-awon pinaagi sa relihiyoso nga tradisyon sa tinuod nga buta.

ISANGON ANG YUGO UG ANG LULAN PAS-ANA:

Ang yugo maoy usa ka piraso sa ekipo nga gigamit sa pagyugo sa duha ka mga hayop aron mabitad ang daro. Kini naghigot sa paghago. Ang lulan maoy usa ka butang nga gipas-an. Kini mao ang gibug-aton. Si Jesus miingon:

Umari kanako, kamong tanan nga gikapuyan ug gibug-atan, ug pagapahulayon ko kamo.

Isangon ang akong yugo diha kaninyo, ug magtuon kamo kanako; kay ako maag hop ug mapaubsanon sa kasingkasing; ug kamo makakaplag ug pahulay sa inyong mga kalag.

Kay ang akong yugo masayon, ug ang akong lulan magaan. (Mateo 11: 28-30)

Kamo makakaplag sa tinuod nga kapahulayan pinaagi sa pagyugo uban kang Jesus sa pagdala sa iyang lulan. Ang iyang lulan mao nga ang Ebanghelyo sa Ginharian mapakaylap ngadto sa mga nasud sa kalibutan.

LANGITNON KAY SA YUTAN-ON NGA BAHANDI ANG GIHATAGA'G GIBUG-ATON :

Ayaw pagtigom alang sa inyong mga kaugalingon ug bahandi sa yuta, diin ang tangkob ug ang taya nagakutkot, ug diin ang mga kawatan nagapanakasaka ug nagapangawat:

Apan pagtigom alang sa inyong mga kaugalingon ug bahandi sa langit, diin walay tangkob ni taya nga magakutkot, ug diin walay mga kawatan nga maka lungkab ni makapangawat:

Kay kon hain ang imong bahandi, atua usab didto ang imong kasingkasing. (Mateo 6: 19-21)

Si Jesus mitandi sa mga tawo nga naghatag ug gibug-aton sa yutanon nga mga bahandi sa usa ka buang:

Mao kana siya nga nagatigom sa bahandi alang sa iyang kaugalingon, ug dili bahandianon ngadto sa Dios. (Lucas 12:21)

LANGITNON KAY SA YUTAN-ONG HIMAYA ANG GIPANGITA:

Siya nga nagasulti sa iyang kaugalingon nagapangita sa iyang kaugalingon nga himaya; apan siya nga nagapangita sa iyang himaya nga nagpadala kaniya, mao ang matuod, ug walay dili pagkamatarung diha kaniya. (Juan 7:18)

Unsaon ninyo sa pagtoo, nga mangadawat kamo sa himaya sa usa ug usa, ug wala mangita sa dungog nga gikan sa Dios lamang. (Juan 5:44)

Si Jesus mitubag: Kong ako magahimaya sa akong kaugalingon, ang akong himaya walay kapuslanan; kay ang akong Amahan ang nagapasidungog kana ko; nga kamo magaingon, nga siya mao ang inyong Dios. (Juan 8:54)

PANAGBAHINBAHIN IMBIS NGA KALINAW ANG RESULTA:

Si Jesus mao ang kalinaw. Sa diha nga mianhi siya sa kalibutan sa unodnong porma, ang kalinaw anaa sa yuta. Apan si Jesus nagdala ug panagbahinbahin imbis nga kalinaw sa mga gingharian sa kalibutan. Ang mga pamilya, mga ciudad, ug ang mga gingharian nabahin tungod kaniya. Ang pipila mitoo ug midawat kaniya ingon nga Hari. Sila nahimong mga residente sa Ginghamarian pinaagi sa espirituhanon nga pagkatawo pag-usab. Ang uban wala modawat kang Jesus ingon nga Hari ug wala mahimong kabahin sa Ginghamarian. Kini miresulta sa pagkaba hinbahin:

Nagdahum ba kamo nga mianhi ako sa paghatag ug pakigdait sa yuta? sultihan ko kamo, Dili; apan hinoon pagbahinbahin:

Kay sukad karon adunay lima sulod sa usa ka balay nga mabahin, ang totolo batok sa duha, ug ang duha batok sa totolo.

Ang amahan mabahin batok sa anak nga lalaki, ug ang anak nga lalaki batok sa amahan; ang inahan batok sa anak nga babaye, ug ang anak nga babaye batok sa inahan; ang ugangan nga babaye batok sa iyang binalaye, ug ang binalaye batok sa iyang ugangan nga babaye. (Lucas 12: 51-53)

... Ug ang mga kaaway sa usa ka tawo anaa ra sa sulod iyang kaugalingong panimalay. (Mateo 10:36)

KADTONG GITABONAN IGAPADAYAG:

... Walay bisan unsa nga gitabonan, nga dili igapadayag; ug gitagoan nga dili mahibaloan.

Ang gipamulong ko kaninyo diha sa kangitngit, isulti ninyo sa kahayag; ug ang inyong nadungog sa igdulungog, igamantala ninyo sa mga ibubongan. (Mateo 10: 26-27)

ANG GINGHARIAN GIPAABOT SA MAKASASALA IMBIS SA MATARUNG:

... kay wala ako moanhi sa pagtawag sa mga matarung, kondili sa mga makasa sala sa paghinulsol. (Mateo 9:13)

ESPIRITUHANON KAY SA NATURAL ANG GIHATAGA'G KABUG-ATON:

Kay ang ginghamarian sa Dios dili kalan-on ug ilimnon; apan pagkamatarung, ug kalinaw, ug kalipay diha sa Espiritu Santo. (Roma 14:17)

**Kay ang gingharian sa Dios wala sa mga pulong kondili anaa sa gahum.
(I Mga Taga Corinto 4:20)**

DUGANG NGA KALAINAN

Gamita ang mosunod nga tsart sa pagtuon sa dugang nga mga kalainan tali sa Gingharian sa Dios ug sa mga gingharian sa kalibutan:

Duha ka mga dalan ug duha ka mga ganghaan:	Mateo 7: 13-14
Duha ka mga propeta:	Mateo 7:15
Duha ka mga kahoy:	Mateo 7: 17-20; Lucas 6: 43-44
Duha ka mga pag-angkon:	Mateo 7: 21-23
Duha ka mga balay:	Mateo 7: 24-27; Lucas 6: 46-49

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Sa matag blangko isulat ang husto nga pulong sa pagkompleto sa hugpong sa mga pulong:

Piho nga mga Prinsipyo sa Gingharian

- a. Ang kabus _____.
- b. Ang kasubo nagdala _____.
- c. Ang mga maaghop _____.
- d. Ang gigutom _____.
- e. Ang maloloy-on makadawat _____.
- f. Sulodnon kay _____ gihataga'g gibug-aton.
- g. Pagkabahinbahin imbis nga _____.
- h. Ang gilutos _____.
- i. Ang labing gamay mao ang _____.
- j. Ang mapainubsanon _____.
- k. Ang mga sulogoon _____.
- l. Ang naulahi _____.
- m. Ang gamay mahimong _____.
- n. Kadtong gipakataas _____.

- o. Ang mga hamtong mahimong _____.
- p. Kamo mamatay sa _____.
- q. Kamo mawad-an sa inyong kinabuhi _____ kini.
- r. Kamo nagdumot sa kinabuhi imbis nga _____ kini.
- s. Kamo naghatag _____.
- t. Ang imposible mahimong _____.
- u. Kadtong dili makakita _____.
- v. Isangon ang yugo ug lulan aron _____.
- w. Langitnong kay sa _____ mga bahandi gihata'g kabug-aton..
- x. Kadtong gitabonan _____.

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Aron sa pagpadayon sa inyong pagtuon sa mga kalainan sa Ginharian sa Dios ribyuha ang gilista sa II Corinto 6: 8-10 ug ilista kini sa ubos.

KAPITULO 9

ANG KULTURA SA GINGHARIAN:

GINGHARIANONG MGA PRINSIPYO – IKATULONG BAHIN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpasabot nga ang relasyon tali sa Daang Tugon nga kasugoan ug Bag-ong Tugon nga mga Ginghamianong mga prinsipyo.
- Pag-ila sa mga prinsipyo sa Bag-ong Tugon nga gipalapan gikan sa Daang Tugon nga kasugoan.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug ang katawhan sa diha nga sila nasayud niini, misunod kaniya: ug siya mida wat kanila, ug misulti ngadto kanila mahitungod sa ginghamian sa Dios, ug gi pang-ayo sila nga nagkinahanglan sa pag-ayo. (Lucas 9:11)

PASIUNA

Kini nga kapitulo nagpadayon sa pagtuon sa kultura sa Ginghamian sa Dios pinaagi sa pagsusi sa relasyon taliwala sa Daang Tugon nga kasugoan ug Bag-ong Tugon nga mga prinsipyo.

MGA BAHANDI DAAN UG BAG-O

Usa sa mga panig-ingnan nga gihatag ni Jesus sa Ginghamian sa Dios naghatag ug gibug-aton sa kombinasyon sa daan ug bag-o nga mga prinsipyo sa Ginghamian:

Unya siya miingon kanila: Busa ang matag usa ka escriba nga gikatudloan mahitungod sa Ginghamian sa Langit sama sa usa ka pangulo sa panimalay nga nagkuha gikan sa iyang bahandi sa mga butang nga bag-o ug daan. (Mateo 13:52)

Ang Ginghamianong mga prinsipyo nga gitudlo ni Jesus mga daan ug bag-o. Si Jesus mitawag kanila nga "daan ug bag-o nga mga bahandi." Ang kasugoan nga gihatag sa Dios kang Moises nga natala diha sa Exodo, Levitico, ug Deuteronomio nahimong pundasyon alang sa bag-ong mga prinsipyo sa kinabuhi sa Ginghamian. Ang Daang Tugon nga kasugoan piho ug nagtagad sa gawasnon nga mga lihok. Ang bag-ong mga prinsipyo sa Ginghamian nga gitudlo ni Jesus mas nagsakop ug nagtagad sa sulodnon nga mga kinaiya.

Ang mga pagtulun-an ni Jesus wala nagwagtang sa Kasugoan, apan nagtuman niini:

Ayaw kamo paghunahuna nga mianhi ako aron sa pagbungkag sa kasugoan o sa mga profeta; ako mianhi dili aron sa paglaglag, kondili sa pagtuman niini.

Kay sa pagkatinuod, magaingon ako kaninyo, nga samtang ang langit ug ang yuta magalungtad pa, usa ka tulpok o usa ka kudlit dili pagasayloan sa kasugaoan, hangtud ang tanan matuman. (Mateo 5: 17-18)

Ug siya miingon kanila: Kini mao ang mga pulong nga akong gipamulong kaninyo samtang ako uban pa kaninyo, nga ang tanan nga mga butang kinahanglan nga matuman, nga nahisulat diha sa mga kasugoan ni Moises, ug sa mga mana lagna, ug sa mga salmo, mahitungod kanako. (Lucas 24:44)

Si Jesus mipabarug sa mga prinsipyo sa Gingharian diha sa Daang Tugon nga pundasyon. Siya wala nagwagtang sa daan nga mga prinsipyo. Siya lamang nagtangtang kanila sa pangawas nga dayandayan sa relihiyon nga miresulta sa kahigayonan nga mawala sa sulodnong kamatuoran sa Gingharian.

Ang pagtulon-an ni Jesus nahuyon sa Daang Tugon, apan kini adunay panagbangi sa relihiyosong mga lider niadto nga panahon. Ang mga escriba ug mga Fariseo nagdugang sa ilang kaugalingon nga mga tradisyon ug paghubad sa kahulogan sa kasugoan sa Dios. Sila nagtagad sa "sulat sa kasugoan," nga mao, ang pagtuman sa tanang detalye sa balaod, dugang sa ilang kaugalingong hinimo sa tawo nga mga tradisyon ug mga paghubad. Si Jesus naghatag ug kabug-aton sa "espíritu sa kasugoan," ang kinatibuk-ang mga prinsipyo luyo sa mga balaod.

ANG DAAN DILI MAKAHUPOT SA BAG-O

Kining mga prinsipyo sa Gingharian nga gitudlo ni Jesus dili madawat sa daan nga relihiyoso nga gambalay. Si Jesus misulti sa duha ka mga istorya nga naghulagway niini. Siya misulti sa daan ug sa bag-ong mga bisti:

Walay tawo nga magatapak ug bag-ong panapton diha sa daan nga sinina, kay ang igatapak mabitas ra gikan sa sinina ug unya mahimo na hinoon ang labi pa ka dakong gisi. (Mateo 9:16)

Walay tawo nga magatapak ug bag-o nga panapton diha sa daan nga sinina; kay kon mao pa, ang igatapak mabitas ra gikan niini, ang bag-o gikan sa daan, ug unya mahimo na hinoon ang labi pa ka dakong gisi. (Marcos 2:21)

Ug siyamisulti ug usa ka sambingay ngadto kanila: Walay tawo nga mogisig usa ka bahin sa usa ka bag-o nga sinina ug itapak sa daan; kay kon dili, nan ang bag-o magisi, ug ang piraso nga gikuha gikan sa bag-o dili moangay sa daan. (Lucas 5:36)

Siya misulti usab sa daan ug sa bag-ong vino:

Walay mga tawo nga nagsulod ug bag-ong bino sa daan nga sudlanan nga panit; kay ang mga sudlanan mobusisi, ang mga bino mobuhagay, ug ang mga sudlanan madaut; apan ang bag-ong bino anha igasulod sa mga bag-ong sudlanan nga panit, aron ang duruha motunhay. (Mateo 9:17)

Ug walay tawo nga magasulod sa bag-o nga bino sa daan nga sudlanan nga panit; kay kon mao pa, ang bino mobusisi sa mga sudlanan nga panit; ang bino mausik, maingon man ang mga sudlanang panit; apan ang bag-ong bino anha isulod sa mga bag-ong sudlanang panit.”(Marcos 2:22)

Ug walay tawo nga magasulod sa bag-ong bino sa daan nga sudlanan nga panit; kon mao pa, ang bag-ong bino mobusisi sa mga sudlanang panit, ug maula ang bino, ug madaut ang mga sudlanan.

Apan ang bag-ong vino kinahanglan anha igasulod sa mga bag-ong sudlanan nga panit; ug ang duha matipigan.

Walay tawo usab nga sa nakainum sa daang bino mangandoy pa sa bag-o; kay siya nagaingon, Ang daan maayo. (Lucas 5: 37-39)

Ang daan nga relihiyosong sistema dili makahupot sa "bag-ong bino" sa mga prinsipyo sa Gingharian. Ang bag-o nga bino kinahanglan ibubo ngadto sa mga bag-ong sudlanan. Kini ang hinungdan nga ang pagsulod ngadto sa Gingharian pinaagi sa espirituhanong pagkatawo pag-usab. Kini gikinahanglan nga itugot ang panahon alang niining daan nga relihiyosong mga tinukod sa pag-usab tungod kay kadtong mga nakasinati moingon sila, "Ang daan mas maayo."

Si Jesus wala molaglag sa mga daan nga gambalay sa relihiyon. Siya mitugot niini nga matipi gan samtang sa samang panahon nagabubo sa "bag-ong bino" ngadto sa bag-o nga espirituhanon nga mga sudlanan sa mga lalaki ug mga babaye nga matawo pag-usab diha kang Kristo Jesus. Siya mitugot sa panahon alang sa kausaban gikan sa daan ngadto sa bag-o.

Kini maoy importante nga yawi sa pagpaila sa Ebanghelyo sa Gingharian ngadto sa mga kati lingban nga adunay kasamtangan nga mga relihiyon. Ang pagtagad kinahanglan nga sa pagbu bo sa "bag-ong bino" sa bag-ong mga sudlanan, dili paggamit sa paningkamot sa paglaglag sa tradisyonal nga relihiyosong mga gambalay. Ang daan mawagtang kon ang mga lalaki ug mga babaye makakita nga ang "bag-ong bino" mas maayo.

USA KA SUNDANAN SA PAG-ILA

Sa tibook Ebanghelyo inyong maila ang mga "daan ug bag-ong mga bahandi" pinaagi sa pagbantay sa mosunod nga sundanan:

1. Si Jesus mipaila niini nga mga pagtulun-an sa hugpong nga mga pulong "kini gikasulti na," "Kini nahisulat" o "Wala ba kamo makabasa?"
2. Ang Daang Tugon nga kasugoan gipahayag.
3. Unya si Jesus midugang, "Apan ako moingon nganha kaninyo."
4. Ang Bag-ong Tugon nga Gingharianong prinsipyo, gipabarug gikan sa Daang Tugon nga kasugoan, mao unya ang gipahayag.

MGA BAHANDI SA GINGHARIAN

Ang mosunod nga tsart nagtingob sa pipila ka "daan ug bag-ong mga bahandi" sa Gingharian nga gipadayag pinaagi kang Jesus. Tan-awa ang matag pakisayran aron tun-an kini nga mga prinsipyo sa Gingharian.

	Daang Bahandi "Kini gikasulti na"	Bag-ong Bahandi "Apan ako moingon nganha kaninyo"
Mateo 5: 21-26	Ayaw pagpatay.	Ang kasuko nga walay hinungdan maoy sama nga butang.
Mateo 5:23-24; 6: 1-8; 23: 14, 23-27 Marcos 7: 6-8; 11: 25-26 Lucas 18: 10-14 Mateo 5: 27-32	Ang pagsimba nag-agad sa panggawas nga mga buhat.	Ang pagsimba nag-agad sa sulodnon nga mga kinaiya.
Mateo 5: 33-37 23: 16-22	Ayaw pagpanapaw.	Ang gihunahuna sama ra usab sa mga buhat.
Mateo 5: 38-42	Ayaw panumpa sa imong kaugalingon	Ayaw panumpa sa bisan unsa nga butang.
Mateo 5: 38-42	Ibalik ang dautan sa dautan.	Ibalik ang maayo alang sa dautan.
Mateo 5: 43-47 Lucas 6: 27-35	Higugmaa ang imong silingan.	Higugmaa ang imong kaaway.
Mateo 15:3-9	Ang pagkabalaan moabot pinaagi sa pagsunod sa tradisyon sa mga tawo.	Ang pagkabalaan mao ang pagtipig sa mga sugo sa Dios.
Marcos 7: 7-13 Mateo 12:3-14 2: 23-28; 3: 1-6; Lucas 6: 1-11; Juan 5: 1-47	Ang tawo gihimo alang sa adlaw nga igpapahulay ug kinahanglan mobantay sa iyang detalyado nga mga sugo.	Ang adlaw nga igpapahulay gibuhad alang sa tawo.

Daang Bahandi
"Kini gikasulti na"

Bag-ong Bahandi
"Apan ako moingon nganha kaninyo"

Mateo
15:10-20;
Marcos
7: 14-23

Gitagaan ug pagtagad ang pang
gawas nga pagkabalaan.

Gitagaan ug pagtagad ang pangsulod
nga pagkabalaan

Mateo
5: 31-32;
19: 1-9
Marcos
10: 2-12

Diborsiyo alang sa matag
hinungdan

Diborsiyo dili orihinal nga plano
sa Dios apan gitugutan lamang alang sa
limitado nga mga hinungdan.

Ang tsart nga inyong gitun-an wala maglakip sa tanan nga mga "daan ug bag-o nga mga bahandi." Kini nagtutok sa dagko nga mga panig-ingnan sa pag-establisar ug usa ka sundanan nga makahimo kaninyo sa pagpadayon sa pagtuon sa inyong kaugalingon.

Basaha ang mga Ebanghelyo sa (Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan) ug bantayi kini nga sulon dan. Gamita ang "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga kapitulo aron sa paghimo sa uban nga mga pagdugang niini nga tsart sa daan ug sa bag-o nga mga bahandi sa Ging harian.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Isulat ang pulong nga "daan" sa blangko diha sa atubangan sa matag pamahayag nga naghulagway sa Daang Tugon nga kasugoan. Isulat ang pulong nga "bag-o" sa blangko diha sa atubangan sa matag pamahayag nga naghulagway sa mga prinsipyo sa Bag-ong Tugon nga Gingharian.

- a. _____ Nagtagad nga mas labaw sa sulodnon nga mga kinaiya.
- b. _____ Nagtagad nga mas labaw sa gawasnon nga mga lihok.
- c. _____ Mas piho.
- d. _____ Mas nahisgutan o mas nasakop.
- e. _____ Sulat sa kasugoan.
- f. _____ Espiritu sa kasugoan.
- g. _____ Ayaw pagpatay.
- h. _____ Ang kasuko nga walay hinungdan mao ang sama nga butang.
- i. _____ Ayaw panumpa sa bisan unsa nga butang.
- j. _____ Ayaw panumpa sa inyong kaugalingon.
- k. _____ Balusi ug maayo ang dautan.
- l. _____ Balusi ug dautan ang dautan.
- m. _____ Higugmaa ang inyong silingan.
- n. _____ Higugmaa ang inyong kaaway.
- o. _____ Ang pagsimba nag-agad sa sulodnon nga mga kinaiya.

p ._____Ang pagsimba nag-agad sa panggawas nga mga buhat.

q ._____Adlaw nga igpapahulay gibuhad alang sa tawo.

r ._____Ang tawo gihimo alang sa adlaw nga igpapahulay.

s ._____Pagkabalaan nga paghupot sa mga tradisyon sa tawo.

t ._____ Pagkabalaan nga paghupot sa mga sugo sa Dios.

u ._____Nagtagad sa panggawas nga pagkabalaan.

v ._____Nagtagad sa pangsulod nga pagkabalaan.

w ._____Diborsiyo alang sa limitado nga hinungdan.

x ._____ Diborsiyo alang sa matag hinungdan.

3. Lingini ang husto nga tubag sa pagkompleto niini nga hugpong sa mga pulong:

Si Jesus mianhi aron sa _____

a. Paglaglag sa Daang Tugon nga kasugoan.

b. Pagtuman sa Daang Tugon nga kasugoan.

4. Unsa ang relasyon tali sa Daang Tugon nga kasugoan ug sa Bag-ong Tugon nga Ginghamonong mga prinsipyo? _____

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Adunay dili daghang direkta nga mga pakisayran ngadto sa Ginharian sa libro ni Juan, apan ang pipila importante:

Juan 1: 45-49: Si Natanael miila nga si Jesus usa ka Hari ug ang buhi nga katumanan sa Daang Tugon nga mga tagna.

Juan Kapitulo 3: Kini mao ang usa sa labing importante nga mga kapitulo nga nagapa tin-aw kon sa unsang paagi makaangkon ug dalan sa Ginharian sa Dios.

Juan 18:36: Usa ka importante nga pakisayran sa Ginharian: Nagpalig-on sa prinsipyo nga ang Ginharian dili usa ka ginharian niini nga kalibutan.

2. Ipadayon ang inyong pagtuon sa "daan ug bag-o nga mga bahandi" sa mga libro ni Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan. Isulat ang inyong mga nadiskobrehan diha sa tsart sa ubos:

Daang Bahandi
"Kini gikasulti na"

Bag-ong Bahandi
"Apan ako moingon nganha kaninyo"

KAPITULO 10

GINGHARIANONG MGA SAMBINGAY

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa pulong nga "samingay."
- Pagpasabot nganong si Jesus migamit sa mga samingay sa pagtudlo sa Ginghamianong mga prinsipyo.
- Pag-ila sa nag-unang hilisgutan sa mga samingay ni Jesus.
- Pagtuon sa samingay ni Jesus aron makakat-on sa Ginghamianong mga prinsipyo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Siya mitubag ug miingon kanila, kay kaninyo gitugot ang paghibalo sa mga tinago sa ginghamian sa langit, apan kanila kini wala gitugot. (Mateo 13:11)

PASIUNA

Sa miaging mga kapitulo inyong nakat-onan ang sukaranan nga mga prinsipyo nga nagduma la sa kinabuhi diha sa Ginghamian sa Dios. Sa panahon sa iyang yutan-ong ministeryo, si Jesus migamit sa talagsaon nga paagi sa pagtudlo nga gitawag sa "mga samingay" sa pagpada yag sa uban nga espirituhanong mga kamatuoran mahitungod sa Ginghamian.

Niini nga kapitulo kamo makakat-on kon unsa ang mga samingay ug nganong gigamit sila ni Jesus sa pagtudlo sa Ginghamianong mga prinsipyo. Kamo usab magtuon sa piniling mga samingay sa pagkat-on sa Ginghamianong mga prinsipyo.

UNSA ANG SAMBINGAY?

Ang samingay maoy usa ka sugilanon nga migamit sa panig-ingnan gikan sa natural nga kalibutan aron sa paghulagway sa usa ka espirituhanon nga kamatuoran. Ang aktuwal nga kahulogan sa pulong nga "samingay" mao ang "pagbutang sa tupad aron itandi." Sa mga samingay, si Jesus migamit sa natural nga panig-ingnan ug itandi kini ngadto sa espirituhanon nga kamatuoran. Ang samingay maoy yutan-ong sugilanon nga adunay Langitnong kahulogan. Kanang natural maoy usa ka butang nga inyong mapanid-an sa inyong mga palamati. Kamo makakita, makadungog, o makahikap niini. Kanang espirituhanon mapanid-an lamang pinaagi sa espirituhanon nga mga palamati.

ANG HILISGUTAN SA SAMBINGAY

Ang nag-unang hilisgutan sa mga samingay ni Jesus mao ang Ginghamian sa Dios. Sa dili pa igasulti ang pipila niini nga mga samingay si Jesus tin-aw nga nagpahayag niini ingon nga hilisgutan:

Ug siya miingon, sa unsa igapakasama ta ang gingharian sa Dios? O unsa bang sambingaya ang atong gamiton sa pagtandi niini? (Marcos 4:30)

Ug siya miingon, sama ba sa unsa ang gingharian sa Dios? ug unsa may akong kapanag-ingnan niini? (Lucas 13:18)

Ug pag-usab siya miingon, unsa may akong kapanag-ingnan sa gingharian sa Dios. (Lucas 13:20)

Bisan sa diha nga ang sambingay wala gipaila-ila sa direkta nga pamahayag, ang hilisgutan mao gihapon ang Gingharian sa Dios. Ang matag sambingay nga gisulti ni Jesus may kala butan sa pipila ka paagi ngadto sa Gingharian.

NGANONG SAMBINGAY?

Nganong si Jesus mipili niining talagsaon nga paagi sa pagtudlo pinaagi sa mga sambingay sa pagpadayag sa espirituhanon nga mga kamatuoran mahitungod sa Gingharian sa Dios? Ang mga tinun-an nangutana niining sama nga pangutana:

Ug miduol ang mga tinun-an, ug miingon kaniya: Nganong ikaw nagasulti kanila sa mga sambingay? (Mateo 13:10)

Si Jesus mitubag:

... kay kaninyo gitugot ang paghibalo sa mga tinago sa Gingharian sa Langit, apan kanila wala kini gitugot. (Mateo 13:11. Tan-awa usab sa Lucas 8:10)

Ang kahibalo sa espirituhanon nga mga kamatuoran sa Gingharian gihatag ngadto sa mga tinun-an tungod kay sila adunay espirituhanon nga mga hunahuna. Kadtong walay espirituhanon nga mga hunahuna nakadungog sa mga sambingay, ug napakyas sa pagsabot kanila tungod kay ang espirituhanon nga mga kamatuoran masabtan lamang sa espirituhanon nga hunahuna:

Apan ang tawo nga kalibutanon dili magadawat sa mga butang sa Espiritu sa Dios: kay sila mga binuang ngadto kaniya; siya dili arang makasabot kanila, kay sila pagatugkaron sa espirituhanong paagi. (I Mga Taga Corinto 2:14)

Kadtong adunay espirituhanon nga mga hunahuna makasabot sa mga prinsipyo sa Ginharian nga gipadayag sa mga sambingay. Kadtong unodnon, makasasala nga mga hunahuna dili makasabot kanila. Si Jesus migamit sa mga sambingay sa pagtago niining dagkong mga espirituhanong mga prinsipyo gikan sa mga dili magtotoo:

Aron nga sa pagtan-aw makakita sila, ug dili makatukib; ug sa pagpalinghug, sila makadungog, ug dili makasabot ... (Marcos 4:12)

(Ang "espirituwal nga hunahuna" sa tawo mao ang natawo pag-usab sa espirituwal ingon sa gipatin-aw sa Kapitulo 4 niini nga manwal.)

MGA SAMBINGAY SA GINGHARIAN

Ang tanang mga sambingay nga gisulti ni Jesus nagpadayag sa nagkalain-laing mga kama tuoran mahitungod sa Ginghamarian sa Dios. Ang hilisgutan, mga pakisayran, ug Ginghamarianong kamatuoran nga gitudlo sa matag-usa gilista. Tan-awa ang matag pakisayran diha sa inyong Biblia ug basaha ang mga sambingay.

MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD SA GITANYAG SA GINGHARIAN:

Ang mosunod nga mga sambingay mahitungod sa tanyag nga gihimo ni Jesus sa Ginghamarian sa Dios.

Ang pagtapak sa sinina: Mateo 9:16; Marcos 2:21; Lucas 5:36
Ang panit nga sudlanan sa bino: Mateo 9:17; Marcos 2:22; Lucas 5:37

Kining duha ka mga sambingay nagtudlo nga si Jesus nagtanyag sa Ginghamarian sa bag-o ug talagsaon. Kini dili mahimo nga itago sa daan nga mga sundanan sa relihiyosong mga tradisyon. Dili posible nga masabtan ang Ginghamarian sa Dios pinaagi sa pagpaningkamot aron mo haum kini ngadto sa daan nga sulondan sa hunahuna ug mga estilo sa kinabuhi.

Ang Maayong Magbalantay: Juan 10: 1-16

Si Haring Jesus gitandi sa usa ka magbalantay sa mga karnero. Siya mogiya sa iyang mga karnero gikan sa relihiyoso nga pagkaulipon ug dad-on sila ngadto sa kagawasan sa iyang Ginghamarian. Ang iyang mga karnero mahibalo sa iyang tingog ug motubag sa iyang tanyag sa Ginghamarian.

Ang Nawala nga Karnero: Mateo 18: 12-14; Lucas 15: 4-7
Ang Nawala nga Drakma: Lucas 15: 8-10
Ang Nawala nga Anak: Lucas 15: 11-32

Kini nga mga sambingay naghulagway kon giunsa sa Amahan pagapangita ang nawala nga mga karnero alang sa Ginghamarian, unsaon sa iyang mga sumusunod sa pagpangita sa nawala, ug giunsa sa paghinulsol sa pagkahimong yawi sa usa ka manununod sa Ginghamarian.

Ang Kombira sa Kasal: Mateo 22: 1-14
Ang Dakong Kombira: Lucas 14: 16-24

Pinaagi niini nga mga sambingay, si Jesus midapit sa karon nga kaliwatan sa pagsulod sa Ginghamarian. Ang orihinal nga pagpahibalo gipadala ngadto sa espesyal nga grupo sa mga tawo, ang nasud sa Israel. Dili ang tanan nga gipili mitubag, mao nga lain nga pagdapit gipaabot ngadto sa mga Gentil nga mga nasud.

Ang Duha ka Magtutukod: Mateo 7: 24-27

Niini nga sambingay si Jesus nagtudlo nga ang Ginghamarian natukod ibabaw kaniya. Siya mi tandi sa iyang kaugalingon ngadto sa usa ka bato nga ang usa ka tawo mahimo nga motukod

sa ilang kinabuhi. Ang usa ka balay nga gitukod sa usa ka malig-on nga patukoranan moba rug sa matag bagyo. Si Jesus nagtanyag sa mga lalaki ug mga babaye sa oportunidad sa pag tukod sa ilang mga kinabuhi diha sa walay katapusan nga pundasyon sa Ginghamian sa Dios.

Ang Duha ka Ganghaan: Mateo 7: 13-14; Lucas 13: 24-28

Usa lamang ka ganghaan padulong sa Ginghamian. Kana nga ganghaan mao si Ginoong Jesu-Kristo.

MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD SA PAGSALIKWAY SA HARI:

Ang mamumuno nga mga mag-uuma: Mateo 21: 33-44; Marcos 12: 1-11;
Lucas 20: 9-18

Si Jesus migamit ug mga sambingay sa pagpadayag nga ang nasud sa Israel mosalikway kaniya ingon nga Mesias ug Hari. Kini gihulagway diha sa sambingay sa mamumuno nga mga mag-uuma. Ang Dios nagpadala sa mga propeta sa yuta nga nagtanyag sa Ginghamian apan ang Israel mipatay sa mga propeta. Unya ang Dios nagpadala sa iyang kaugalingon nga Anak. Siya usab, gisalikway ug gipatay.

Ang Kahoyng Igira nga wala Mamunga: Lucas 13: 6-9

Si Jesus nagsulti ug sambingay mahitungod sa usa ka kahoyng Igira nga wala mamunga. Ang kahoy nga igira mao ang natural nga simbolo sa nasud sa Israel. Ang Dios nagbangon sa Israel ingon nga nasud diin siya makapadayag sa Ginghamian ngadto sa kalibutan. Sa pabalik balik nga panahon ang Dios misulay sa pagkuha sa "kahoy" sa Israel sa pagdala ug "bunga" taliwala sa pagano nga mga nasud pinaagi sa pagpaambit sa ilang kahibalo sa matuod nga Dios, apan ang Israel nagpabilin nga apuli ug wala makapamunga.

Ang kasal: Mateo 22: 2-14

Si Jesus usab migamit ug sambingay sa kasal sa paghulagway sa iyang pagsalikway. Ang mga alagad gipadala sa pagtawag sa mga tawo ngadto sa kasalan, apan ang mga tawo gipa matay ang mga sulogoon, ug gisalikway ang imbitasyon. Kini nagpadayag giunsa ang tanyag sa Ginghamian pagsalikway.

MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD SA PAGKALANGAN SA GINGHARIAN:

Ang mga Talento: Mateo 25: 14-30; Lucas 19: 11-27
Ang Tawo sa Taas nga Panaw: Marcos 13: 34-37
Ang mga Alagad: Mateo 24: 43-51; Lucas 12: 39-46
Ang Mabinantayon nga mga ulipon: Lucas 12: 36-38

Si Jesus nagsulti sa pipila ka mga sambingay nga nagpadayag sa Ginghamian sa Dios nga matukod sa iyang katapusan nga porma sa umaabot. Ang Ginghamian dili moabot sa karon nga panahon tungod kay gisalikway sa Israel si Jesus ingon nga Hari.

Kini nga mga sambingay usab nagpadayag nga si Jesus mawala sa usa ka panahon gikan sa hawanan diin ang gingharian sa katapusan pagasugdan. Sila mihatag ug kabug-aton nga ang iyang mga sumusunod kinahanglan nga matitud-anon sa mga buluhaton nga gihatag kanila, nagagamit sa ilang mga talento ug mga abilidad sa pagpadako sa Gingharian sa Dios.

Ang Kahoy nga Igira:

Mateo 24: 32-34; Marcos 13:28-30;

Lucas 21: 29-32

Si Jesus misulti sa usa ka sambingay mahitungod sa usa ka kahoy nga igira aron ipadayag ang gibanabana nga panahon alang sa katapusan nga pagtukod sa Gingharian sa Dios. Siya mii ngon nga ang usa ka makasulti sa diha nga ang ting-init haduol na tungod kay ang kahoy nga igira manalingsing ug mamulak. Sama sa nahisgotan na, ang kahoy nga igira mao ang usa ka natural nga panig-ingnan sa nasud sa Israel. Si Jesus nagpadayag nga sa diha nga ang Israel ipahiuli na sa iyang kaugalingong yuta, ug mosugod sa "pagbulak" pag-usab ingon sa usa ka nasud, ang panahon sa pagbalik sa Hari haduol na. (Kini nga panghitabo nahitabo na... ang Israel gipahiuli sa iyang kaugalingon nga yuta ingon nga usa ka nasud!)

MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD SA PAG-USWAG SA GINGHARIAN:

Si Jesus misulti sa pipila ka mga sambingay nga naghulagway kon sa unsang paagi nga ang Gingharian sa Dios mapaabot sa tibook kalibutan.

Ang mga Talento:

Mateo 25: 14-30; Lucas 19: 11-27

Kini nga sambingay nagpadayag nga ang Gingharian mapakaylap pinaagi sa maalamon nga paggamit sa espirituhanon nga mga talento ug mga abilidad nga gihatag sa Dios sa mga mag totoo.

Ang Magpupugas:

Mateo 13: 3-8; Marcos 4: 3-8;

Lucas 8: 5-8

Ang Ebanghelyo sa Gingharian mapakaylap pinaagi sa pagpugas sa mga binhi sa Pulong sa Dios. Niini nga pagpugas adunay lain-laing mga tubag, depende sa kinaiya sa mga nagapa talinghug. Ang bunga wala mag-agad sa magpupugas apan sa kinabuhi nga anaa sa binhi sa iyang kaugalingon ug ang kahimtang sa yuta (kasingkasing sa tawo).

Ang mga Bunglayan ug Trigo:

Mateo 13: 24-30

Si Satanang mosulay sa pagdaug sa pagkaylap sa Gingharian pinaagi sa pagsabwag sa mga tawo sa gihulagway nga "mga bunglayan" sa taliwala sa mga maayong binhi sa Gingharian sa Dios. Ang mga bunglayan nga gipugas ni Satanang susama sa maayo nga trigo. Sa panahon sa ting-ani ang trigo maila pinaagi sa lusok nga iyang gipamunga, ug bisan pa niana, ang mga bunglayan mamunga sa dili mapuslan nga bunga.

Ang pukot:

Mateo 13: 47-50

Ang Gingharian usab gitandi ngadto sa usa ka dako nga pukot nga gilabay ngadto sa dagat.

Ang tanang mga matang sa isda napukot, apan sa diha nga ang pukot mabutad sa baybayon ang maayong isda ibulag gikan sa mga dautan. Ang Ginghamarian mopaduol sa mga lalaki ug mga babaye gikan sa tanan nga mga nasud. Sa wala pa ang katapusan nga pagtukod sa Ginghamarian, adunay paghukom sa pagtino sa mga tawo nga kinahanglan nga dili iapil.

Ang Liso sa Mustasa:

Mateo 13: 31-32; Marcos 4:31-32;
Lucas 13:19

Ang Ginghamarian sa Dios motubo sama sa usa ka liso sa mustasa. Ang liso gamay kaayo ug adunay dili importante nga sinugdanan, apan sa pagkahamtong motubo sa dako nga gidak-on.

Ang Levadura:

Mateo 13:33; Lucas 13:21

Sama sa levadura sa usa ka umol nga minasa, ang Ginghamarian sa Dios mokuyanap sa tibook nga "minasa" sa kalibutan. Ang gahum sa Ginghamarian wala sa gawas apan sa sulod.

MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD GINGHARIANO GN PAGHUKOM:

Ang Napulo ka mga Birhen:

Mateo 25: 1-12

Ang Karnero ug ang mga kanding:

Mateo 25: 31-46

Si Jesus misulti sa pipila ka mga sambingay mahitungod sa umaabot nga paghukom sa Ginghamarian. Sa panahon sa paghukom, kadtong mga karnero sa tinuod nga magbalantay, si Jesu-Kristo, pagadawat. Ang tanang mga uban pa dili pasudlon sa Ginghamarian.

MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD SA BILI SA GINGHARIAN:

Si Jesus migamit sa pipila ka sambingay aron ihulagway ang dakong bili sa Ginghamarian sa Dios.

Ang Perlas nga Bililhon:

Mateo 13: 45-46

Ang Natago nga Bahandi:

Mateo 13:44

Kini nga mga sambingay nagpakita nga ang Ginghamarian sa Dios adunay dako nga bili nga walay lain nga ikatandi niini. Kini mas bililhon pa kay sa bisan unsa nga gipanag-iya sa tawo. Kon kamo mosalikway sa tanan nga inyong gipanag-iya aron sa pag-angkon sa Ginghamarian, kini takus nga sakripisyo.

Ang Tigbantay:

Mateo 13:52

Niini nga sambingay si Jesus nagtandi sa iyang kaugalingon ngadto sa tigbantay sa usa ka balay tipiganan nga nagdala sa mga butang nga gikinahanglan sa panimalay. Ang usa ka tigbantay mao ang usa ka tawo nga adunay katungdanan sa pagbantay sa usa ka butang. Ang tigbantay mahimong modala sa bag-on mga lugas o daan nga mga lugas o, sa bag-ong bino o daan nga bino. Pinaagi sa iyang gidala, ang mga panginahanglan sa panimalay hingpit nga natagbo. Sa pipila ka mga paagi ang Ginghamarian nga gidala ni Jesus sama sa miaging dagway sa ginghamarian. Sa ubang mga paagi, kini sa kinatibuk-an bag-o. Apan ang parehong daan ug bag-o adunay bili sa pagtagbo sa mga panginahanglan sa mga residente sa Ginghamarian sa Dios.

MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD SA KINABUHI SA GINGHARIAN:

Daghang sa mga sambingay nga gisugilon ni Jesus naghulagway sa mga baruganan sa Ginghamianong pagkinabuhi.

Ang Duha ka Anak nga Lalaki:

Mateo 21: 28-32

Si Jesus nagtudlo nga ang pagkamasulundon mao ang pagsulay sa pagkaanak sa sulod sa pamilya sa Ginghamian.

Ang Maayong Samarianhon:

Lucas 10: 30-37

Ang Ginghamianong prinsipyo sa gugma ngadto sa tanan gitudlo sa sambingay. Ang atong silingan mao si bisan kinsa nga nanginahanglan, kansang panginahanglan kita nasayud, ug kansang panginahanglan kita makahimo sa pagtagbo.

Ang Duha ka mga Utangan:

Lucas 7: 41-43

Kini nga sambingay nagtudlo nga ang gugma ipakita sa usa ka tawo nga nakasinati sa gugma sa Ginghamian.

Ang Fariseo ug maniningil sa buhis:

Lucas 18: 10-14

Ang Fariseo miduol sa Dios nga gibasi sa iyang kaugalingon nga pagkamatarung. Ang maniningil sa buhis miila nga walay bisan unsa sa iyang kaugalingon nga takus sa pagbarug sa atubangan sa Ginoo. Niini nga sambingay si Jesus nagtudlo kon sa unsang paagi ang mga tawo kinahanglan nga moduol sa Dios sa paghalad ug pagsimba, pagdayeg, pagpasalamat, paghangyo, ug pagpangamuyo sa Ginghamian. Kini usab nagtudlo pagpaubos sa pag-ampo ug nagpasi daan sa sala sa kaugalingon nga pagkamatarung.

Ang Makanunayong Balong Babaye:

Lucas 18: 1-8

Ang Makanunayong Higala:

Lucas 11: 5-10

Kining duha ka mga sambingay naghulagway sa kaimportante sa paglahutay sa pag-ampo.

Ang Matinud-anong Tinugyanan:

Mateo 25: 14-30

Kini nga sambingay naghatag ug kabug-aton sa kamahinungdanon sa maalamon ug maringung nga pagkatinugyanan sa mga bahandi sa Ginghamian diin ang Dios nagtugyan ngadto sa mga magtotoo.

Mga Lingkoranan sa Kombira sa Kasal:

Lucas 14: 7-11

Kini nga sambingay naghulagway sa kamahinungdanon sa pagkamapainubsanon ug nga ang promosyon sa Ginghamian sa Dios moabot gikan sa Ginoo.

Ang Tanum nga Parras ug ang mga Sanga: Juan 15: 1-6

Kini nga sambingay naghulagway sa relasyon ni Jesus ngadto sa Iglesia.

Ang mga Mamomoo sa Ubasan : Mateo 20: 1-16

Kini nga sambingay nagtudlo nga ang walay katapusan nga ganti wala gihimo sa mga sukaranan sa kalibutanon nga mga sumbanan.

Ang Buhatan sa Alagad: Lucas 17: 7-10

Kini nga sambingay nagtudlo sa atong responsibilidad sa pag-alagad ug sa pagbuhat sa mga butang nga gisugo sa Hari.

Ang Hari Moadto sa Gubat: Lucas 14: 31-33

Ang Tawo nga Nagtukod ug Torre: Lucas 14: 28-30

Kini nga mga sambingay mihatag ug gibug-aton sa kamahinungdanon sa husto nga pagsabot sa pasalig sa Ginghamarian.

Ang Kasal nga Bisti: Mateo 22: 10-14

Kini nga sambingay naghatag ug pagtagad sa panginahanglan nga masinul-oban sa bisti sa pagkamatarung aron makapabilin sa Ginghamarian. Kini pinaagi sa pagkamatarung ni Jesus, dili sa kaugalingon nga pagkamatarung, nga kini makab-ot.

Ang Pagpamalandong sa Dato nga Tawo: Lucas 12: 16-21

Kini nga istorya naghulagway sa kabuangan sa pagsalig sa temporaryo nga materyal nga bahandi. Ang prayoridad sa kinabuhi mao ang walay katapusan nga Ginghamarian sa Dios.

Ang Puling ug ang Troso: Mateo 7: 1-5; Lucas 6: 41-42

Kini nga sambingay nagtudlo nga kita kinahanglan mohukom sa atong kaugalingon kay sa uban.

Ang Pag-ani: Mateo 9: 37-38; Lucas 10: 2

Kini mao ang istorya sa usa ka pag-ani, hinog na ug andam na sa pagpundok, nga gigamit ni Jesus sa pagtumong sa atensyon sa iyang mga tinun-an sa mga panginahanglan alang sa pag padako sa Ginghamarian. Ang panan-awon maoy gipahayag niini nga sambingay nga nag-usab kanila gikan sa "mga mangingisda" ngadto sa "mga mangingisda ug mga tawo."

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Unsa ang usa ka samingay?

3. Nganong si Jesus migamit sa mga samingay sa pagtudlo sa espirituhanon nga mga kamatuoran mahitungod sa Ginharian sa Dios?

4. Unsa ang nag-unang hilisgutan sa mga samingay ni Jesus?

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Ang libro sa Pinadayag mao ang sama sa ngalan niini ang gipakita: Kini nagpadayag sa dili kaniadto nailhan. Ang Dios nagpadayag ngadto kang Apostol Juan sa mga panghitabo nga mahitabo sa umaabot. Adunay mga butang nga posibling wala masabti ni Juan pinaagi sa natural nga kaalam. Sa dihang ang Dios nagpadayag niining mga butanga, si Juan misulat kanila sa basahon nga gitawag ug "Pinadayag."

Kini nga pagpadayag nagtagad sa mga hitabo nga mahitabo sa dili pa ang katapusan sa kali butan ug sa panahon ingon sa atong nahibaw-an karon. Sama sa mga sambingay, ang Pinadayag lisud sabton sa natural nga kaisipan. Kini kinahanglan nga pagatugkaron sa usa ka espirituhanon nga kaisipan.

Ang Pinadayag nagpadayag ug daghan mahitungod sa kaugmaon sa Ginghamarian sa Dios.

1. Tun-i ang mosunod nga mga pakisayran ngadto sa Ginghamarian sa Dios diha sa libro:
Pinadayag 1: 9; 11:15; 12:10
2. Ang mosunod nga mga pakisayran naghigot sa mga ginghamarian sa kalibutan ug kang Satanas: Pinadayag 16:10; 17:17
3. Pinadayag 20: 10-15 nagpadayag nga ang katapusan nga destinasyon ni Satanas ug sa mga residente sa iyang ginghamarian.
4. Pinadayag kapitulo 21-22 naghulagway sa destinasyon sa mga residente sa Ginghamarian sa Dios.

Itingob kon unsa ang inyong nakat-onan gikan niini nga mga tudling bahin sa Ginghamarian sa Dios:

KAPITULO 11

MGA EMBAHADOR SA GINGHARIAN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa pulong nga "embahador."
- Pagpatin-aw sa pulong nga "saksi."
- Pagpasabot sa kaimportante sa pagpakaylap sa Ebanghelyo sa Ginghamarian sa tibook kalibutan.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug samtang manlakaw kamo, magwali kamo, sa pag-ingon: Ang ginghamarian sa langit haduol na.

Pagaayohon ninyo ang mga masakiton, pagahinloan ninyo ang mga sanlahon, pagabanhawon ninyo ang mga patay, pagahinginlan ninyo ang mga yawa: sa walay bayad kamo nakadawat, sa walay bayad ihatag. (Mateo 10: 7-8)

PASIUNA

Kamo nakakat-on sa daghang mga butang mahitungod sa Ginghamarian sa Dios niini nga kurso. Kamo nakakat-on sa paglungtad sa espirituhanon nga mga ginghamarian ni Satanang ug sa Dios. Ang kaniadto, karon, ug sa umaabot nga Ginghamarian sa Dios giribyu. Kamo nagtuon sa kina buhi ug pagtulun-an ni Haring Jesus. Kamo gihatagan sa mga yawi alang sa pagsulod ngadto sa ginghamarian sa Dios ug gipasidan-an sa mga butang nga moresulta sa paghingilin sa Ginghamarian. Kamo nagtuon sa mga sambingay sa Ginghamarian ug nakakat-on sa importante nga mga prinsipyo sa Ginghamarianong pagkinabuhi.

Niining katapusan nga kapitulo kamo makadawat ug usa ka espesyal nga buluhaton. Kini nga buluhaton mogugol ug tibook kinabuhi aron makompleto. Kamo gisugo ingon nga mga embahador sa Ginghamarian sa Dios.

ANG MISYON NI JESUS

Si Jesus mianhi niini nga yuta uban sa usa ka espesyal nga misyon sa pagtukod sa Ginghamarian sa Dios:

Ug sa nabilanggo na si Juan, si Jesus miabot sa Galilea, nga nagwali sa Maayong Balita sa Ginghamarian sa Dios,

Ug naga-ingon, ang panahon natuman na, ug ang gingharian sa Dios haduol na: maghinulsol kamo, ug tumuo kamo sa Maayong Balita. (Marcos 1: 14-15)

Sukad niadto misugod si Jesus sa pagwali, ug sa pag-ingon: Maghinulsol kamo, kay ang Gingharian sa langit haduol na. (Mateo 4:17)

Ang pasalik ni Jesus ngadto sa Gingharian sa Dios makita sa tibook niya nga pagpangalagad:

Ug siya miingon kanila: Kinahanglan nga iwali ko ang gingharian sa Dios ngadto sa ubang mga ciudad usab: kay tungod niini gipaanhi ako. (Lucas 4:43)

Human sa iyang kamatayon ug pagkabanhaw, si Jesus nagpabilin sa yuta sa mubo nga panahon ug nagpakita sa daghang mga tawo. Ang iyang mensahe wala mausab. Kini nagtumong sa Gingharian sa Dios:

Tapos sa iyang pag-antus, kanila mipakila siya nga buhi pinaagi sa daghang mga pagpamatuod, nga nagpakita ngadto kanila mahitungod sa gingharian sa Dios. (Buhat 1: 3)

Si Jesus misugod sa iyang ministeryo pinaagi sa pagpahayag sa mensahe sa Gingharian (Mateo 4:17). Siya mitapos sa iyang yutan-ong ministeryo pinaagi sa pagsulti sa mga butang nga may kalabutan sa Gingharian (Buhat 1: 3). Sa taliwala sa pagsugod ug pagtapos sa iyang ministeryo, ang iyang labing dako nga pagtagad mao ang pagpadako sa Gingharian sa Dios.

ANG DAKONG SUGO

Bisan sa wala pa ang iyang kamatayon, si Jesus nag-andam sa iyang mga tinun-an sa pagpa-dayon sa pagpadako sa Gingharian. Una, ang mga tinun-an mga maniniid kon sa unsang paagi ang mensahe sa Gingharian ipresentar:

Ug sa wala madugay, nga siya (Jesus) miadto sa tagsatagsa ka ciudad ug bala ngay, nga nagawali ug nagadala sa Maayong Balita sa gingharian sa Dios: ug ang napulo ug duha mikuyog kaniya. (Lucas 8: 1)

Sunod, gibansay ni Jesus ang mga tinun-an pinaagi sa pag-apil. Siya nagpadala kanila sa tibook Israel uban sa direksyon sa...

... pagsangyaw sa Gingharian sa Dios ug sa pag-ayo sa mga masakiton. (Lucas 9: 2)

Sa katapusan, siya misugo kanila nga adunay responsibilidad sa pagpakaylap sa Ebanghelyo sa Gingharian ngadto sa mga nasud sa kalibutan:

Ug si Jesus miduol ug miingon kanila, nga nagaingon: Ang tanang kagahum gihatag kanako sa langit ug sa yuta.

Busa panglakaw kamo, ug tudloi ang tanan nga mga nasud, nga magabautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo:

Nga magatudlo kanila sa pagtuman sa tanan nga akong gisugo kaninyo; ug, tan-awa, ako magauban kaninyo sa kanunay, bisan ngadto sa katapusan sa kalibutan. (Mateo 28: 18-20)

Ug siya miingon kanila: Panglakaw kamo ngadto sa tibook kalibutan ug iwali ang Maayong Balita ngadto sa tibook nga kabuhatan. (Marcos 16:15)

MGA EMBAHADOR SA GINGHARIAN

Sa wala pa si Jesus mobalik sa langit, siya miingon sa iyang mga sumusunod:

Ug ako nagatudlo kaninyo ug usa ka gingharian, ingon nga ang akong Amahan nagatudlo kanako. (Lucas 22:29)

Ang Gingharian sa Dios nga gihatag kang Jesus gipasa ni Jesus ngadto sa iyang mga sumusunod ug kita adunay pribilehiyo nga mahimong kabahin niining walay katapusan nga imperyo. Apan ang Dios mipili alang sa katuyoan, dili lang pribilehiyo. Si Jesus nagbilin sa iyang mga sumusunod sa usa ka responsibilidad sa pagpaabot sa Gingharian sa Dios sa tibook kalibutan. Sila maoy mga embahador sa Gingharian.

Ang embahador maoy representante nga gipadala sa usa ka gingharian sa pagrepresentar ug pagpahiluna sa patigayon sa lain. Siya mao ang mensahero ug awtorisado nga ahente sa gingharian nga iyang girepresentar. Si Pablo miingon:

Kita mga tinugyanan alang kang Kristo. (II Mga Taga Corinto 5:20)

Kita mao ang mga embahador nga gipadala sa hari sa pagrepresentar ug pagpahimutang sa patigayon sa Gingharian sa Dios diha sa mga gingharian sa kalibutan.

Ang atong mga buluhaton ingon nga mga tinugyanan o mga embahador sa Gingharian mao ang tibook kinabuhi nga pasalig. Sa higayon nga atong gidawat kini nga sugo, kita dili na makalingi:

Ug si Jesus miingon kaniya: Walay tawo nga, sa magakupot sa iyang kamot sa daro, ug magalingi, nga takus sa gingharian sa Dios. (Lucas 9:62)

KAMI MAOY MGA SAKSI

Ingon nga mga embahador, kita mahimong mga saksi alang sa gingharian sa Dios. Ang usa ka saksi maoy tawo nga makapamatuod ug makapakita ug ebidensiya sa usa ka butang nga nasinati. Siya mao ang usa nga personal nga makakita, makapaniid, makasinati, ug makapamatuod sa unsa ang iyang nasinati. Si Jesus miingon ngadto sa iyang tinun-an:

Ug kamo magahatag usab ug panghimatuod, kay kamo nagpakig-uban kanako gikan pa sa sinugdan. (Juan 15:27)

Ang saksi nga mga sinugo sa Gingharian mao ang mopadako sa tibook nga kayutaan:

Apan kamo managdawat sa gahum sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad kaninyo, ug mga saksi ko kamo sa Jerusalem, ug sa tibook nga Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta. (Buhat 1: 8)

Ang mensahe sa mga saksi mao ang...

... Sa ingon niini nahisulat, nga si Kristo kinahanglan gayud magaanus, ug mabanhaw gikan sa mga patay sa ikatulo ka adlaw:

Ug nga ang paghinulsol ug ang pagpasaylo sa mga sala kinahanglan igawali diha sa iyang ngalan taliwala sa tanan nga mga nasud, magsugod sa Jerusalem.

Ug kamo mao ang mga saksi niining mga butanga. (Lucas 24: 46-48)

Samtang ang mga tinun-an nanglakaw ingon nga mga saksi, ang Dios usab misaksi pinaagi kanila:

Nga gipamatud-an usab sa Dios kanila, pinaagi sa mga ilhanan ug sa mga kati ngalahan, ug sa mga nagakalainlain nga mga milagro, ug mga gasa sa Espiritu Santo, sumala sa iyang kaugalingon nga kabubut-on. (Hebreohanon 2: 4)

Kita mahimong mga embahador sa Ginharian, nagahatag ug pagsaksi sa iyang mensahe, uban sa Dios nga nagpamatuod sa atong pagsaksi pinaagi sa pagpasundayag sa iyang gahum.

USA KA MAHINUNGDANONG RESPONSABILIDAD

Ngano nga kini nga responsibilidad sa pagpadako sa Ginharian importante kaayo?

Tungod kay si Jesus miingon...

Ug kining Maayong Balita sa Ginharian igawali diha sa tibook kalibutan alang sa usa ka pagpamatuod ngadto sa tanan nga mga nasud; ug unya moabot ang katapusan. (Mateo 24:14)

Ang katapusang pagtukod sa Ginharian sa Dios dili moabot hangtud nga ang Ebanghelyo sa Ginharian ikasangyaw ngadto sa tibook kalibutan. Timan-i nga dili lamang ang Ebanghelyo ... kini mao ang Ebanghelyo sa Ginharian. Niini nga bersikulo si Pablo naghatag sa mga kabahin sa Ebanghelyo:

Labut pa, mga igsoon, ako mopahayag kaninyo sa Maayong Balita nga giwali ko kaninyo, nga usab nakadawat kamo, ug ang inyong gibarugan;

Nga pinaagi usab kaniya mga nangaluwas kamo, kong kamo nagbantay sa han dumanan kon unsa ang giwali ko kaninyo, gawas kong kamo mingtoo nga walay pulos.

Kay una sa tanan gitugyan ko kaninyo ang akong nadawat usab, nga si Kristo namatay alang sa atong mga sala sumala sa kasulatan;

Ug nga siya gilubong, ug nga nabanhaw siya pag-usab sa ikatolo ka adlaw, sumala sa mga Kasulatan. (I Mga Taga Corinto 15: 1-4)

Ang nag-unang mga mensahe sa Ebanghelyo mao nga si Kristo namatay alang sa atong mga sala sumala sa kasulatan, Siya gilubong, ug siya nabanhaw pag-usab sumala sa mga kasulatan.

Ang Maayong Balita kinahanglan igawali, apan kinahanglan gayud nga kini naglakip sa mensahe sa Ginharian. Ang mga tawo kinahanglan nga mapahibalo sa iyang paglungtad, ug ma tudloan kon unsaon pagsulod ug pagpuyo ingon nga mga residente sa Ginharian.

PAGPAKIGBAHIN SA GINGHARIAN

Ang piho nga mga giya nga gihatag ni Jesus kon sa unsang paagi ang mensahe sa Ginharian maipakigbahin. Ang mensahe sa Ginharian kinahanglan maglakip sa tawag sa paghinulsol gikan sa sala:

Ug sa nabilanggo na si Juan, si Jesus miabot sa Galilea, nga nagwali sa Maayong Balita sa Ginharian sa Dios,

Ug naga-ingon, ang panahon natuman na, ug ang ginharian sa Dios haduol na: maghinulsol kamo, ug tumuo kamo sa Maayong Balita. (Marcos 1: 14-15)

Sukad niadto misugod si Jesus sa pagwali, ug sa pag-ingon: Maghinulsol kamo, kay ang Ginharian sa langit haduol na. (Mateo 4:17)

Ang mensahe sa Ginharian ipakaylap pinaagi sa pagtudlo ug pagwali:

Ug si Jesus nagalibod sa tanang mga lungsod ug mga balangay sa pagtudlo didto sa ilang mga sinagoga, ug sa pagsangyaw sa Maayong Balita sa Ginharian ... (Mateo 9:35)

Si Jesus miingon sa iyang mga sumusunod...

..Ug samtang kamo manlakaw, magwali kamo, sa pag-ingon: Ang ginharian sa langit haduol na. (Mateo 10: 7)

Ang mensahe sa Ginharian dili sa mga pulong lamang. Ang pagpakita sa gahum sa Dios mao ang maga-uban sa mga binaba nga presentasyon sa Ginharian. Kini mao ang nakita sa sa panig-ingnan nga gihatag sa Jesus:

Ug si Jesus nagalibod sa tanang mga lungsod ug mga balangay sa pagtudlo didto sa ilang mga sinagoga, ug sa pagsangyaw sa Maayong Balita sa Ginharian , ug nagaayo sa tanan nga balatian ug tanang sakit diha sa katawhan. (Mateo 9:35)

Ug ang katawhan sa diha nga sila nasayud niini, misunod kaniya: ug iyang gida wat sila, ug gisultihan sila mahitungod sa gingharian sa Dios, ug gipang-ayo sila nga nagkinahanglan sa pag-ayo. (Lucas 9:11)

Si Jesus nagsugo sa iyang mga tinun-an nga dili lamang motudlo ug mowali sa Gingharian, apan sa matag ciudad...

... ug ayohon ninyo ang mga masakiton nga atua didto, ug mag-ingon kamo kanila: Ang gingharian sa Dios nagakaduol kaninyo. (Lucas 10: 9)

Ug iyang gisugo sila sa pagwali sa gingharian sa Dios ug sa pag-ayo sa mga masakiton. (Lucas 9: 2)

Ang pagpasundayag sa gahum ... mga milagro ug mga pagpang-ayo ... mao ang Gingharian sa Dios diha sa aksyon. Si Pablo miingon:

Kay ang gingharian sa Dios wala diha sa mga pulong kondili anaa sa gahum. (I Mga Taga Corinto 4:20)

ANG PAGTUMAN SA SUGO

Ang Apostol nga si Pablo, usa ka dakung tinugyanan o embahador sa Gingharian atol sa panahon sa una nga Simbahan, miingon:

Ug ang akong pulong ug ang akong pagwali wala sa mga madanihong pulong sa kaalam sa tawo, kondili sa pagpadayag sa Espiritu ug sa gahum;

Aron ang inyong pagtoo dili ikapatukod diha sa kaalam sa mga tawo, kondili diha sa gahum sa Dios. (I Mga Taga Corinto 2: 4-5)

Ang unang Iglesia mituman sa sugo nga gihatag sa Gingharian sa Dios dili lamang pinaagi sa pagtudlo ug sa pagwali. Kini wala gipaabot sa edukadong mga teyologo, mga partido, mga programa, o pagtukod sa dako nga mga bilding. Ang sugo natuman pinaagi sa paghiusa sa mga mensahe sa Gingharian uban sa pagpasundayag sa gahum sa Hari.

Ang pagpadako sa Gingharian nahimong sentro nga katuyoan sa unang Iglesia. Bisan pa sa paglutos, ang mga magtotoo nagpadayon sa pagtuman sa ilang buluhaton ingon nga mga tinugyanan o embahador sa Gingharian:

... Ug niadtong adlaw dihay dakong paglutos batok sa Iglesia sa Jerusalem; ug silang tanang nagkatibulaag sa tibook kayutaan..

Busa sila nga nagkatibulaag nahadiindiin sa paglakaw nga nanagwali sa pulong. (Buhat 8: 1.4)

Kabahin sa sunod nga plano alang sa pagtukod sa mga simbahan mao ang mga panudlo mahitungod sa Gingharian sa Dios:

... namalik sila pag-usab ... nga nagapalig-on sa mga kalag sa mga tinun-an, ug sa pagtambag kanila sa pagpadayon diha sa pagtoo, ug nga kinahanglan pinaagi sa atong daghan nga mga kagul-anan makasulod sa gingharian sa Dios. (Buhat 14: 21-22)

Ang Gingharian sa Dios mao ang mensahe sa mga layko sa Simbahan:

Apan sa mitoo sila kang Felipe sa pagwali sa mga butang mahitungod sa Gingharian sa Dios, ug sa ngalan ni Jesu-Kristo, nanagpabautismo ang mga lalaki ug mga babaye. (Buhat 8:12)

Ang Gingharian sa Dios mao ang tumbok sa dako nga mga lider sa Simbahan:

Ug siya (Pablo) misulod sa sinagoga, ug nagsulti nga walay kahadlok sa sulod sa tulo ka bulan, nga nagsaysay ug nagpamatuod sa mga butang mahitungod sa Gingharian sa Ginoo. (Buhat 19: 8)

Ang Gingharian sa Dios mao ang sentro nga tumbok sa ministeryo ni Pablo. Ngadto sa katapusan sa iyang ministeryo si Pablo misulti sa mga magtotoo...

Ug karon, tan-awa, akong hingbaloan nga kamong tanan, nga gisuroy ko sa pagmantala sa Gingharian sa Dios, dili na makakita sa akong nawong. (Buhat 20:25)

Sa katapusang paghisgot sa Biblia kang Pablo, siya nagapadayon sa pagpadako sa Gingharian bisan pa binihag sa Roma:

Nga nagawali sa Gingharian sa Dios, ug nagatudlo sa mga butang nga mahitungod sa Ginoo nga si Jesu-Kristo, uban sa bug-os nga kaisug, nga walay tawo nga nagadili kaniya. (Buhat 28:31)

PAGTUKOD SA GINGHARIAN

Sa daghang mga hitabo, ang modernong mga Simbahan nawad-an sa pagtagad sa pagtukod sa Gingharian sa Dios. Kita nagtukod sa dako nga mga simbahan, matahum nga mga bilding, ug dako nga mga denominasyon. Kita mihatag ug gibug-aton sa pagtukod sa balay sa mga ilo, mga eskwelahan, ug mga ospital.

Samtang kining mga butanga mga maayo ug lehitimong kabahin sa ministeryo sa Simbahan, sila dili ang sentrong tumong. Ang pagpangalap ug salapi ug pagtukod sa bilding dili atong sugo. Ang bunga niini mahimong moresulta sa pagtukod sa personal nga mga gingharian kay sa tibook kalibutan nga pagpadako sa Gingharian sa Dios.

Si Pablo nagpasidaan niini sa dihang siya miingon...

Kay silang tanan nagapangita sa ilang kaugalingon, dili sa mga butang ni Jesu-Kristo. (Filipos 2:21)

Ang matag pangmistryo nga proyekto nga giisip kinahanglan pagahukman niini nga pangutana: *Sa unsang paagi kini makatabang sa pagtuman sa sugo sa pagpadako sa Ginharian sa Dios?* Kita nagwali ug nagtudlo sa daghang mga hilisgutan ... kaminyoon, pamilya, tagna. Kini maayo nga mga hilisgutan ug labing gikinahanglan sa atong kalibutan karon. Kita mibansay sa dakung mga orador nga motindog sa atong mga pulpito sa Simbahan. Apan ang matag mensahe kinahanglan pagahukman pinaagi niini nga pangutana: *Sa unsang paagi kini nga mensahe nagpakigsulti sa mga prinsipyo sa Ginharian sa Dios?*

Pangutan-a ang inyong kaugalingon niini nga mga pangutana...

- Unsa na ka dugay sukad nadungog ko ang mensahe sa Ginharian sa Dios?
- Giunsa sa akong Simbahan pagtuman ang sugo sa pagpadako sa Ginharian sa Dios?
- Unsaon nako sa akong kaugalingon pagtuman sa akong tahas isip usa ka sinugo sa Ginharian sa Dios?

Si Jesus nagtudlo nga kita motumong sa atong mga pag-ampo diha sa Ginharian. Kita mampo:

Ang imong ginharian moabot, ang imong pagbuot matuman dinhi sa yuta, maingon man sa langit. (Mateo 6:10)

Kita mangita sa Ginharian ingon nga atong labing unang prayoridad sa kinabuhi:

Apan pangitaa ninyo una ang ginharian sa Dios, ug ang iyang pagkamata rung; ug kining tanang mga butanga igadugang ra kaninyo. (Mateo 6:33)

Apan hinooon pangitaa ninyo ang ginharian sa Dios; ug kining tanang mga butanga igadugang kaninyo. (Lucas 12:31)

Ang Simbahan gibangon sa Dios ingon nga instrumento diin ang Ginharian mahimong mapaabot ngadto sa mga nasud sa kalibutan. Daghang mga simbahan ang nawad-an sa pananawon niini nga pagtawag. Sila mihatag ug pagtagad sa pagpadaghan sa ilang mga miyembro ug denominasyon imbis nga motukod sa Ginharian.

Ang pagkompitensyanay sa taliwala sa mga pastor, mga simbahan, ug denominasyon naka daut sa panaghiusa sa Lawas sa Kristo. Kita nawad-an sa pananawon sa usa ka nahiusa nga ginharian sa Dios nga ang matag lokal nga Simbahan kabahin. Inay nga magtinabangay sa usag usa diha sa misyon sa pagpadako sa Ginharian, kita nagkompetensiyahanay alang sa mas dako nga mga bilding, mas daghan ug mga miyembro, ug nitubo nga panalapi sa pagtukod sa atong kaugalingon nga ginharian.

Ang plano sa Dios mao nga ang Simbahan dili lamang mowali sa Ginharian apan nga kini kinahanglan nga usa ka buhi nga panig-ingnan sa Ginharian. Makatagbo ba kita niini nga hagit?

Ang Simbahan nagkinahanglan nga moluagan sa iyang kaugalingon sa usa ka mas dako nga hinungdan kay sa iyang mga miyembro. Kini nagkinahanglan sa pagpahinungod sa iyang

mga paningkamot labaw pa kay sa pagtukod sa mga programa ug mga miyembro. Ang Simbahan nagkinahanglan nga mangita una sa Ginharian sa Dios nga molapaw pa sa denominasyonal, kultural, ug nasyonal nga mga utlanan. Kon ang Simbahan mangita una sa Ginharian, kining tanan nga mga ubang mga butang igadugang ra.

USA KA DAANG TUGON NGA PANIG-INGNAN

Ang unang sugo sa Dios ngadto sa tawo mao ang "pagdaghan ug pagpuno sa yuta" (Genesis 1:28). Ang pagtagad diha sa mga tawo. Ang kalab-oton mao ang pagpuno sa yuta sa mga lalaki ug mga babaye nga gilalang sa dagway sa Dios nga adunay personal nga relasyon sa Dios. Apan diha sa Genesis 11: 1-9 atong makita nga ang pagtagad gi-usab sa tawo. Basaha kini nga tudling diha sa inyong Biblia.

Sa Shinar ang gibug-aton mao ang pagtukod sa usa ka ciudad ug usa ka dakung torre imbis nga pagapun-on ang yuta. Mga proyekto kay sa mga tawo nahimong sentro sa pagtagad. Ang mga katuyoan nga hinakog: Mohimo'g dako nga ngalan, ug motigom ug dakong panon sa katawhan.

Sa torre sa Babel ang Dios nanaug sa pagtan-aw sa buhat sa mga katawhan. Ang Dios wala mitudlo sa ilang tahas, mao nga siya nanaug aron makita kon unsay ilang gibuhat. Kini mao ang kahimtang sa daghan sa atong mga kasimbahanan. Kita wala manumbaling sa sugo sa pagpadako sa Ginharian ug kita nagtukod sa dagko nga torre sa denominasyon ug mga miyembro. Kita nagtukod sa dako nga mga bilding. Unsay ikasulti sa Dios kon siya manaug aron sa paglantaw kon unsa ang atong gibuhat?

Ang mga tawo sa Sinar miingon, "Kita magtukod sa usa ka ciudad." Adunay usa ka kalainan tali sa usa ka ciudad nga gitukod sa tawo ug sa usa ka ciudad kansang magtutukod ug magbu buhat mao ang Dios. Kini nga mga katawhan nagatukod sa kinaugalingon nga paningkamot sa pagtuman sa ilang kaugalingon nga hinakog nga mga tinguha.

Ang Dios milihok ug milahugay sa ilang pinulongan:

Umari kamo, manganaug kita, ug lahugayon nato ang ilang mga sinultihan, aron sila dili na makasabot sa sinultihan sa usa ug usa.

Busa, gipapatlaag sila ni Jehova sa halayo ngadto sa ibabaw sa nawong sa tibook nga yuta: ug gibiyahan nila ang pagtukod sa lungsod.

Tungod niini ang ngalan niadto gitawag nga Babel: tungod kay didto gilahugay ni Jehova ang sinultihan sa tibook nga yuta: ug gikan didto gipapatlaag sila ni Jehova ibabaw sa nawong sa tibook nga yuta. (Genesis 11: 7-9)

Uban sa matag-usa nga nagsulti sa lain-lain nga pinulongan ang proyekto mihunong.

Kita tingali makadungog sa daghang mga nagkasumpaking mga tingog diha sa Simbahan karon. Sa diha nga ang komunikasyon makalibog, kita mosusi sa atong torre. Mahimo nga ang mga proyekto nga atong gitrabaho dili iya sa Dios. Usahay, sama sa kahimtang sa Babel,

ang pagpadako sa Ginharian naglakip sa paglumpag imbis nga pagtukod. Apan ang ubang mga tawo dili motapos sa ilang kaugalingong mga proyekto sa pagpadako sa Ginharian tungod kay ang ilang mga buhat nahimong usa ka dios-dios.

USA KA BAG-ONG TUGON NGA PANIG-INGNAN

Si Jesus nagsugo sa unang Simbahan nga mopadaghan ug mga tinun-an sa tibook yuta, dili sa pagtukod sa usa ka dako nga Simbahan sa Jerusalem. Apan atong makita nga ang Simbahan paspas nga nagapadaghan nga ang sistema sa organisasyon ug administrasyon napugos (Buhat 6). Sila nakahimo ug dakong panon sa mga magtotoo sa Jerusalem imbis nga moga was sa mga nasud sa kalibutan ingon nga sila gisugo. Tungod niini, gitugotan sa Dios ang paglutos nga moabot ug ang mga magtotoo nagkatibulaag:

**... Ug niadtong adlawa dihay dakong paglutos batok sa Iglesia sa Jerusalem; ug silang tanang nagkatibulaag sa tibook kayutaan sa Judea ug sa Samaria ...
(Buhat 8: 1)**

Pinaagi niini sila namalik ngadto sa ilang orihinal nga sugo ingon nga mga sinugo o embahador sa Ginharian:

**Busa sila nga nagkatibulaag nahadiindiin sa paglakaw nga nanagwali sa pulong.
(Buhat 8: 4)**

Sa diha nga ang "dagko nga mga simbahan" mawala na, ang katawhan sa Dios padayon nga mabuhi. Ang Ginharian sa Dios dili mapaabot sa tibook kalibutan pinaagi sa pagtukod sa dagko nga mga bilding. Kini dili maka-abante pinaagi sa mga proyekto. Kini mapakaylap pinaagi sa mga sinugo o embahador nga nagadala ug pagpamatuod sa Ebanghelyo sa Ginharian, ug sa mga tinun-an nga nagapadaghan sa mga tinun-an.

Ang miaging kapitulo, "*Ginharianong mga Sambingay*," mipasabot kon sa unsang paagi nga ang Ginharian mokaylap sa tibook kalibutan. Ang sambingay sa mga talento diha sa Lucas 19 ug Mateo 25 nagpadayag nga ang Ginharian mapakaylap pinaagi sa maalamon nga paggamit sa espirituhanon nga mga gasa ug mga abilidad.

Ang sambingay sa levadura (Mateo 13:33) nagpadayag nga ang Ginharian adunay usa ka gamay nga pagsugod, apan ingon nga levadura sa tinapay kini magpadayon sa makanunayon pagkuyanap. Ang sambingay sa pukot gitaktak ngadto sa dagat nagpadayag nga ang Ginharian sa Dios mokuha sa mga lalaki ug mga babaye sa tanang mga nasud.

Ang Ginharian mikaylap usab sa diha nga ang mga tawo motisok sa binhi sa Ebanghelyo ngadto sa mga kasingkasing sa mga lalaki ug sa mga babaye. Sama sa binhi sa natural nga kalibutan, ang Ebanghelyo sa Ginharian motubo, bisan tuod ngaang proseso sa pagtubo dili pa kaayo masabtan sa usa nga nagpugas sa binhi (Marcos 4: 26-27).

ANG IMONG GINGHARIAN MOABOT

Adunay moabot nga dakong adlaw sa diha nga ang Ginharian sa Dios permanenting mobarug, ug ang Ginharian ni Satanas sa katapusan mapildi:

Ug nadungog ko ang usa ka makusog nga tingog nga nag-ingon sa Langit, Karon miabot na ang kaluwasan, ug kalig-on, ug ang gingharian sa atong Dios, ug ang gahum sa iyang Kristo: kay ang magsusumbong batok sa atong mga kaigsoonan gitambog na, nga nagasumbong kanila sa atubangan sa atong Dios sa adlaw ug gabii. (Pinadayag 12:10)

Unya moabot ang katapusan, sa diha nga itugyan niya ang Gingharian ngadto sa Dios, bisan sa Amahan; sa diha nga mawagtang na niya ang tanang pamunoan, ug ang tanan nga pagbulut-an ug gahum. (I Mga Taga Corinto 15:24)

Ug ang ikapito nga manolonda mibudyong; ug dihay mga makusog nga tingog didto sa langit, nga nagaingon: Ang gingharian niini nga kalibutan nahimong mga gingharian sa atong Ginoo, ug sa iyang Kristo: ug siya magahari sa mga katuigan nga walay katapusan. (Pinadayag 11:15)

Ug siya magahari sa balay ni Jacob sa kahangturan; ug ang iyang Gingharian walay katapusan. (Lucas 1:33)

Hangtud nianang dakong adlaw kamo makahimo sa pag-angkon niini nga saad...

... Ang Ginoo magagawas kanako gikan sa tanan nga dautang buhat, ug magaluwas kanako ngadto sa iyang langitnong Gingharian: kang kinsa ang himaya sa mga katuigan nga walay katapusan. Amen. (II Timoteo 4:18)

Ang atong katapusan nga pag-ampo alang kaninyo mao ang...

Aron managlakat kamo nga takus sa Dios, nga nagtawag kaninyo ngadto sa iyang Gingharian ug himaya. (I Mga Taga Tesalonica 2:12)

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

2. Unsa ang kahulogan sa pulong nga "embahador"?

3. Unsa ang kahulogan sa pulong nga "saksi"?

4. Si Pablo miingon nga ang iyang pagwali dili lamang sa mga pulong, apan inubanan sa unsa?

5. Nganong ang pagpakaylap sa Maayong Balita sa Gingharian usa ka importante nga responsibilidad?

6. Unsa ang sentro nga tema sa ministeryo ni Jesus?

(Ang mga tubag sa mga eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Ang mga libro sa Mga Buhat hangtud sa Judas sa Bag-ong Tugon nagrekord sa unang mga paningkamot sa mga magtotoo samtang sila misanong sa sugo ingon nga mga embahador. Tun-i ang mosunod nga mga tudling sa pagtan-aw kon sa unsang paagi kini natuman:

Buhat 1: 3, 6, 9-11; 8:12; 14:22; 19: 8 20:25; 28: 23,31

Roma 14:17

I Mga Taga Corinto 4:20; 6: 9-10; 15: 24, 50

Galacia 5: 19-21

Efeso 5: 5

Colosas 1:13; 4:11

I Mga Taga Tesalonica 2:12

II Mga Taga Tesalonica 1: 5

I Timoteo 6:15; 17:14; 19:16

II Timoteo 4: 1, 18

Hebreohanon 1: 8; 11:33; 12:28

Santiago 2: 5

II Pedro 1:11

MGA TUBAG SA KINAUGALINGONG EKSAMEN

KAPITULO 1:

1. Ug kining Maayong Balita sa Ginharian isangyaw diha sa tibook kalibutan alang sa usa ka pagpamatuod ngadto sa tanan nga mga nasud; ug unya moabot ang katapusan. (Mateo 24:14)
2. Ang pagbahin sa tanan nga mga butang ngadto sa bisan hain nianang natural o espiri tuhanon. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15: 44-49.
3. Ang Ginharian ni Satanas ug Ginharian sa Dios.
4. Si Satanas nagmando sa Ginharian ni Satanas. Ang Trinidad (Dios, si Jesus, ug ang Espiritu Santo) nagmando sa Ginharian sa Dios.
5. Ang mga residente sa Ginharian ni Satanas mao si Satanas, mga demonyo, ug ang tanang mga tawo nga nagpuyo diha sa sala ug nagrebelde sa Dios.
6. Ang mga residente sa Ginharian sa Dios mao ang Dios nga Amahan, si Jesu-Kristo, ang Espiritu Santo, mga anghel, ug ang tanang mga tawo nga nagpuyo sa matarung nga pagkamasinugtanon ngadto sa Dios.
7. Walay kalainan tali sa duha.
8. Ang usa ka ginharian maoy usa ka teritoryo ug mga tawo diin ang usa ka hari mamuno.

KAPITULO 2:

1. Ug siya magahari sa balay ni Jacob sa kahangturan; ug ang iyang Ginharian walay katapusan. (Lucas 1:33)
2. Ang usa ka hari maoy usa ka labaw'ng hataas nga magmamando sa usa ka nasud, tribo, o bansa. Ang pulong nga "Labaw'ng Hataas" nagpasabot nga siya adunay labaw'ng hataas nga gahum, labing taas nga awtoridad, ug adunay kagawasan gikan sa gawas nga pagkontrolar.
3. Si Jesus.
4. Mateo, Marcos, Lucas, ug Juan.

KAPITULO 3:

1. Unya ang Hari magaingon kanila diha sa iyang tuo nga kamot, umari kamo, kamo nga dinayeg sa akong Amahan, panunda ninyo ang ginharian nga gitagana alang kaninyo sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan. (Mateo 25:34)

2. Itandi ang inyong katingbanan sa paghulagway sa kaniadto nga kasaysayan sa Ginharian sa Dios sa Kapitulo 3.
3. Itandi ang inyong katingbanan sa paghulagway sa karon nga Ginharian sa Dios diha sa Kapitulo 3.
4. Itandi ang inyong katingbanan sa paghulagway sa umaabot nga Ginharian sa Dios sa Kapitulo 3.
5. Ribyuha ang mga nag-unang mga kamatuoran mahitungod sa Ginharian sa Dios diha sa Kapitulo 3.

KAPITULO 4:

1. Ug hatagan ko ikaw sa mga yawi sa ginharian sa langit: ug bisan unsa ang imong gapuson dinhi sa yuta, pagagapuson sa langit; ug bisan unsay imong hubaran dinhi sa yuta, pagahubaran sa langit. (Mateo 16:19)
2. Ang Simbahan.
3. Sila mao ang mga espirituhanon nga mga gahum nga nagbugkos sa mga gahum sa dautan, ug naghubad sa mga gahum sa maayo, ug nag-abli sa pultahan sa Ginharian pinaagi sa pagpakaylap sa Ebanghelyo.
4. Paghinulsol gikan sa sala; ang pagkatawo-pag-usab nga kasinatian.
5. Makasinati sa espirituhanon nga pagkatawo; matawo pag-usab.
6. Human sa pagdawat sa bag-o nga pagkatawo pinaagi sa pagtoo, kita kinahanglan nga mopadayon ngadto sa espirituhanon nga pagkahamtong aron makaseguro nga makasulod sa ginharian sa Dios.
7. Aron sa paggapus sa usa ka butang nagpasabot nga ibutang ang mga talikala o usa ka bugkos sa ibabaw niini. Kini sama sa pagsira ug pagkandado sa usa ka pultahan sa usa ka lawak.
8. Aron sa paghubad sa usa ka butang nagpasabot nga buhian o pagawson kini. Kini susama sa pag-abli sa pultahan sa usa ka lawak.

KAPITULO 5:

1. Dili ang tanan nga nagaingon kanako: Ginoo, Ginoo, makasulod sa Ginharian sa langit; apan siya nga nagabuhat sa kabubut-on sa akong Amahan nga anaa sa langit. (Mateo 7:21)
2. I Mga Taga Corinto 6: 9-10 ug Galacia 5: 19-21.

3. a. F b. T c. T d. T e. T f. F g. T

4. 1 Juan 1: 8-9.

5. a.	2	m.	23
b.	5	n.	18
c.	9	o.	19
d.	11	p.	20
e.	6	q.	16
f.	10	r.	21
g.	12	s.	22
h.	7	t.	17
i.	3	u.	3
j.	14	v.	4
k.	8	w.	1
l.	15		

KAPITULO 6:

1. Kining tanan, nag-ingon si David, ang Ginoo maoy nagpasabot kanako sa sinulat pinaagi sa iyang kamot sa ibabaw kanako, bisan sa tanang mga buluhaton niining sulondan. (1 Cronicas 28:19)
2. Ang sulondan maoy orihinal o modelo sa usa ka butang nga gibuhad alang sa katuyoan sa pagsundog. Kini maoy usa ka butang nga gidisenyo aron kopyahon o sundogon.
3. Ang kinatibuk-ang prinsipyo maoy usa ka kamatuoran, paagi, o pagmando nga gisa gop ingon nga basihan alang sa aksyon o panggawi. Kini maoy kinatibuk-ang kamatuoran nga gilangkoban sa ubang ubos nga mga kamatuoran.
4. Ang Bibliyanhong sulondan maoy espirituhanong panig-ingnan nga gihatag sa Kasulatan alang sa mga katuyoan sa pagsundog.
5. Ang Bibliyanhong kamatuoran maoy usa ka espirituhanon nga kamatuoran nga gitudlo sa Kasulatan. Ang maong mga prinsipyo sagad nga nag-apil ug dugang nga ubos nga mga prinsipyo.
6. Kini maoy Bibliyanhong mga sulondan ug mga prinsipyo nga nagdumala sa kinabuhi diha sa Gingharian sa Dios.

KAPITULO 7:

1. Ug ako magatudlo kanimo ug Ginghamian, ingon nga ang akong Amahan nagatudlo alang kanako. (Lucas 22:29)
2. Pagkamatarung.
3. Una: Higugmaon ang Dios. Ikaduha: Higugmaon ang silingan sama sa inyong kaugalingon.
4. -Kamo kinahanglan gayud nga magkinabuhi pinaagi kanila aron makapadayon sa pagpuyo sa Ginghamian.
 -Si Jesus miingon sila importante.
 -Ang mga bunga sa Ginghamian maoy pagsulay sa nagaangkon.
 -Aron makapaghari sa umaabot nga Ginghamian kamo kinahanglan gayud nga masa yud sa prinsipyo niini.
5. a. 2
 b. 1
 c. 4
 d. 3
 e. 5
 f. 6

KAPITULO 8:

1. Patalinghugi, akong hinigugma nga mga kaigsoonan, Wala ba gipili sa Dios ang mga kabus dinhi sa kalibutan, aron mangadato sa pagtoo ug mga manununod sa Ginghamian nga iyang gisaad kanila nga nahigugma kaniya? (Santiago 2: 5)
2. Ribyuha ang mga prinsipyo nga gihatag niini nga kapitulo:

a. dato	i. mga lider	q. maluwas
b. kalipay	j. gibayaw	r. mahigugmaon
c. mga mananaug	k. labing dako	s. madawat
d. napuno	l. una	t. posible
e. kalooy	m. dako	u. makakita
f. panggawas	n. ubos ug bili	v. kapahulayan
g. kalinaw	o. mga anak	w. yutan-on
h. gantihan	p. mabuhi	x. gipadayag

KAPITULO 9:

1. Ug ang katawhan sa diha nga sila nasayud niini, misunod kaniya: ug siya midawat kanila, ug misulti ngadto kanila mahitungod sa ginghamian sa Dios, ug gipang-ayo sila nga nagkinahanglan sa pag-ayo. (Lucas 9:11)

- | | | |
|-------------|----------|----------|
| 2. a. bag-o | i. bag-o | q. bag-o |
| b. daan | j. daan | r. daan |
| c. daan | k. bag-o | s. daan |
| d. bag-o | l. daan | t. bag-o |
| e. daan | m. daan | u. daan |
| f. bag-o | n. bag-o | v. bag-o |
| g. daan | o. bag-o | w. bag-o |
| h. bag-o | p. bag-o | x. daan |

3. b.

4. Ang Bag-ong Tugon nga Gingharianong mga prinsipyo gipabarug diha sa pundasyon sa Daang Tugon nga balaod.

KAPITULO 10:

1. Siya mitubag ug miingon kanila, kay kaninyo gitugot ang paghibalo sa mga tinago sa gingharian sa langit, apan kanila kini wala gitugot. (Mateo 13:11)
2. Ang sambingay maoy ang usa ka sugilanon nga gigamit nga usa ka panig-ingnan gikan sa natural nga kalibutan aron sa paghulagway sa usa ka espirituhanon nga kamatuoran. Ang aktuwal nga kahulogan sa pulong nga "samingay" mao ang "ibu tang sa tupad aron itandi." Sa mga sambingay, si Jesus migamit sa natural nga panig-ingnan ug itandi kini ngadto sa espirituhanon nga kamatuoran. Kini yutan-on nga istorya nga adunay Langitnong kahulogan.
3. Si Jesus migamit sa mga sambingay sa pagtudlo sa mga kamatuoran sa Gingharian aron nga kadto lamang adunay espirituhanon nga mga hunahuna ang makakat-on niining importante nga mga prinsipyo. Kadtong adunay kalibutanon, makasasala nga mga hunahuna dili makasabot. Si Jesus migamit sa mga sambingay sa pagtago niining espirituhanon nga mga prinsipyo gikan sa mga dili-magtotoo.
4. Ang Gingharian sa Dios.

KAPITULO 11:

1. Ug samtang manlakaw kamo, magwali kamo, sa pag-ingon: Ang gingharian sa langit haduol na.

Pagaayohon ninyo ang mga masakiton, pagahinloan ninyo ang mga sanlahon, pagabanhawon ninyo ang mga patay, pagahinginlan ninyo ang mga yawa: sa walay bayad kamo nakadawat, sa walay bayad ihatag. (Mateo 10: 7-8)

2. Ang usa ka sinugo o embahador maoy representante nga gipadala sa usa ka gingharian sa pagrepresentar ug transaksyon sa patigayon sa lain. Siya mao ang usa ka sulogon o mensahero ug awtorisado nga ahente sa gingharian nga iyang girepresentaran.
3. Ang usa ka saksi mao ang usa ka tawo nga makapamatuod ug makapresentar ug ebidensya sa usa ka butang nga nasinati sa iyang kaugalingon. Siya personal nga nakakita, nakamatikod, nakasinati, ug makapamatuod sa unsa ang iyang nasinati.
4. Pagpasundayag ug gahum.
5. Tungod kay ang katapusan dili pa moabot ug ang Ginharian sa Dios dili matukod diha sa iyang katapusan nga porma hangtud nga ang Ebanghelyo sa Ginharian maiwali sa tibook kalibutan.
6. Nagapakaylap sa mensahe sa Ginharian sa Dios.